

ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษา
ของโรงเรียนเมตตาวิทยา

SATISFACTION OF PARENTS ON THE EDUCATIONAL
MANAGEMENT OF METTAVITTAYA SCHOOL

วิทยานิพนธ์

ของ

นางประทุม สระทองยอด

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

27 ส.ย. 2548

00197570

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

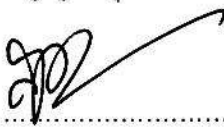
พ.ศ. 2547

ISBN 374-373-380-9

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

วิทยานิพนธ์	ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา	
โดย	นางประทุม สระทองยอด	
สาขา	การบริหารการศึกษา	
ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์วระ	ประเสริฐศิลป์
กรรมการ	ผู้ช่วยศาสตราจารย์มณี	เหมทานนท์
กรรมการ	พันตำรวจโทหญิงพัชรา	สินลอยมา

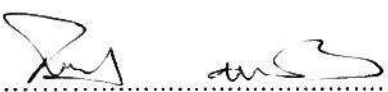
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา อนุมัติให้วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

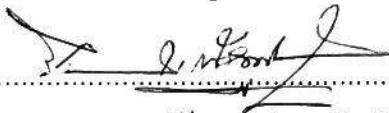
(ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

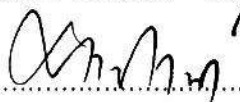
..... ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ไพฑูรย์ ธรรมแสง)

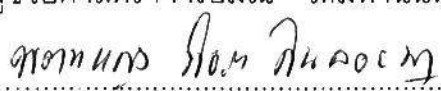
..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วระ ประเสริฐศิลป์)

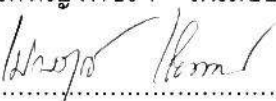
..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์มณี เหมทานนท์)

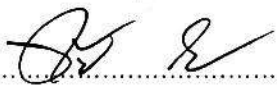
..... กรรมการ

(พันตำรวจโทหญิงพัชรา สินลอยมา)

..... กรรมการ

(ดร.เปรมสุริย์ เชื้อมทอง)

..... กรรมการและเลขานุการ

(อาจารย์ทวีศักดิ์ จงประดับเกียรติ)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ประกาศคุณูปการ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิระ ประเสริฐศิลป์ ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์มณี เหมทานนท์ และพันตำรวจโท หญิง พัทธรา สีนลอยมา คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์เป็นอย่างสูง ที่กรุณาให้คำแนะนำปรึกษาในการวางแผนการดำเนินการวิจัย ตลอดจนให้คำแนะนำ ตรวจสอบ แก้ไข และปรับปรุงวิทยานิพนธ์จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ไพฑูรย์ ธรรมแสง ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ อาจารย์ทวีศักดิ์ จงประดับเกียรติ และดร.เปรมสุริย์ เชื้อมทอง กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำในด้านสถิติการวิจัย และคำวิจารณ์เพื่อให้วิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์ถูกต้อง

ขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุภรณ์ ลิ้มบริบูรณ์ หัวหน้าโปรแกรมวิชาการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา อาจารย์ลัดดา อินทวงศ์ อาจารย์ใหญ่โรงเรียนเมตตาวิทยา อาจารย์บังอร ทองมอญ ผู้อำนวยการโรงเรียนบางมด อาจารย์พวงผกา จิตยศรา ผู้อำนวยการโรงเรียนสามัคคีบำรุง และอาจารย์รุ่งทิพย์ ยอดประดู่ ครูใหญ่โรงเรียนคลองรางจาก

ขอขอบคุณ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนเมตตาวิทยาที่ได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง นางสาวเปมิกา สนิทพจน์ ที่ได้ประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปและเรียงพิมพ์

ความสำเร็จของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับกำลังใจจากครอบครัวเป็นอย่างดี คืออาจารย์ สุทรรศน์ สระทองยอด และเด็กชายอรอนพ สระทองยอด ที่คอยให้กำลังใจสนับสนุนในทุก ๆ ด้าน ตลอดมา จนการศึกษาวิจัยครั้งนี้ประสบผลสำเร็จด้วยดี

ประทุม สระทองยอด

ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา

SATISFACTION OF PARENTS ON THE EDUCATIONAL MANAGEMENT
OF METTAVITTAYA SCHOOL

บทคัดย่อ

ของ

นางประทุม สระทองยอด

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

พ.ศ. 2547

ประทุม สระทองยอด (2547). ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา.

วิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ

บ้านสมเด็จพระเจ้าพระยา. คณะกรรมการควบคุม ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิระ ประเสริฐศิลป์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์มณี เหมทานนท์ พันตำรวจโท หญิง พัทธา สิ้นลอยมา

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยามีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยาโดยแบ่งการจัดการศึกษาออกเป็น 5 ด้าน คือ ด้านบุคลากรในโรงเรียน ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ด้านหลักสูตรและการสอน ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านผู้ปกครอง และชุมชน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ปกครองของนักเรียนประเภทไปกลับชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1 – 6 จำนวน 127 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนเมตตาวิทยาระดับชั้นประถมศึกษาต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยาใน 5 ด้าน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความพึงพอใจ ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วย t - test แบบสองกลุ่มเป็นอิสระกัน

ผลการวิจัยพบว่า

ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา โดยรวมทุกด้านในภาพรวมมีความพึงพอใจในระดับมาก ด้านบุคลากรในโรงเรียน ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านหลักสูตรและการสอน และด้านผู้ปกครองและชุมชนมีความพึงพอใจในระดับมาก ส่วนด้านการจัดสภาพแวดล้อมมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง

เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา โดยภาพรวมระหว่างเพศชายและเพศหญิงไม่มีความแตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบรายด้าน พบว่า ผู้ปกครองเพศชายมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยาในด้านการจัดสภาพแวดล้อมมากกว่าเพศหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่มีความแตกต่างกัน

เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยากับระดับชั้นของนักเรียน โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ด้านหลักสูตรและการสอน ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร และด้านผู้ปกครองและชุมชนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านบุคลากรในโรงเรียนไม่มีความแตกต่างกัน

SATISFACTION OF PARENTS ON THE EDUCATIONAL MANAGEMENT
OF METTAVITTAYA SCHOOL

AN ABSTRACT
BY
MRS.PRATOOM SRATONGYOD

Presented in partial fulfillment of the requirements
For the Master of Education program in Educational Administration
At Bansomdejchaopraya Rajabhat University

2004

PRATOOM SRATONGYOD (2004). SATISFACTION OF PARENTS ON THE EDUCATIONAL MANAGEMENT OF METTAVITTAYA SCHOOL. BANGKOK : GRADUATE SCHOOL, BANSOMDEJCHAOPRAYA RAJABHAT UNIVERSITY. ADVISOR COMMITTEE : ASST. Prof. WIRA PRASERTSILP; ASST. Prof. MANEE HEMTHANON, Pol Lt. Col. PATCHARA SINLOYMA

The research on Satisfaction of Parent toward Education Administration of the Mettavittaya School has the objective of studying and comparing satisfaction level of parent toward education administration in 5 aspects ; personnel, environment management, curriculum and teaching course, extra – curriculum activity, and parent and community. The samples for this study comprised 127 of parent of elementary students level 1 - 6 are selected for study. Questionnaires are used for collecting data which are analyzed by statistics such as frequency distribution, percentage, mean, standard deviation and hypothesis testing of means for two independent samples (t-test)

Findings of study are the following ;

Satisfaction of parent toward education administration of the Mettavittaya School in all aspects is at the high level, while that in personnel, extra curriculum activity, curriculum and teaching course, parent and community is at the high level, and that environment management is at the medium level.

Comparison between parent's satisfaction toward education administration in all aspects and sex, has no difference, while that the male parents's satisfaction is higher than the female parent's satisfaction environmental management and sex has significant difference at the statistical level of .05, and that, between other aspects and sex, no difference.

Comparison between parent's satisfaction toward education administration in all aspects and different levels of students has significant difference at the statistical level of .05; whereas, comparison between environment management, curriculum and teaching course, extra – curriculum activity, parent and community, and different levels of students has the significant difference at the statistical level of .05, and that between and different levels of students, no difference.

สารบัญ

	หน้า
ประกาศคุณูปการ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข - ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง - จ
สารบัญ	ฉ - ณ
สารบัญตาราง	ญ - ฎ
สารบัญแผนภูมิ	ฐ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
สมมติฐานของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
ประโยชน์ของการวิจัย	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
แนวความคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ	7
ความหมายของความพึงพอใจ	7
ประโยชน์ของการสำรวจความพึงพอใจ	8
การวัดความพึงพอใจ	8
ทฤษฎีความพึงพอใจ	9
ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์	9
การจัดท การศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา	10
ความหมายของการจัดการศึกษา	10
วัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา	11
ความสำคัญของการจัดการศึกษา	12
พัฒนาการของนักเรียนประถมศึกษา	15

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
แนวทางการจัดการศึกษาขั้นประถมศึกษา	17
การจัดการศึกษาตามแนวปฏิรูปการศึกษา	20
ความมุ่งหมายของการจัดการศึกษา	20
หลักการจัดการศึกษา	21
แนวการจัดการศึกษา	21
องค์ประกอบของการจัดการศึกษา	23
การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	25
การจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา	26
ด้านบุคลากรในโรงเรียน	27
ด้านการจัดสภาพแวดล้อม	28
ด้านหลักสูตรและการสอน	29
ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร	30
ด้านผู้ปกครองและชุมชน	31
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	33
งานวิจัยในประเทศ	33
งานวิจัยต่างประเทศ	35
3 วิธีดำเนินการวิจัย	38
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	38
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	38
การสร้างเครื่องมือในการวิจัย	39
การเก็บรวบรวมข้อมูล	39
การวิเคราะห์ข้อมูล	40
สถิติที่ใช้ในการวิจัย	41

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	43
ตอนที่ 1 วิเคราะห์สถานการณ์ภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	44
ตอนที่ 2 การศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษา	
ของโรงเรียนเมตตาวิทยา	45
ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา	
โดยรวมทุกด้าน	45
ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา	
ในแต่ละด้าน	46
ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษา	
ของโรงเรียนเมตตาวิทยา	53
ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของ	
โรงเรียนเมตตาวิทยา โดยรวมทุกด้าน	53
การเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองระหว่างเพศชาย	
และเพศหญิงที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา	
ในแต่ละด้าน	54
การเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนช่วงชั้นที่ 1	
(ป.1 – 3) ถึงช่วงชั้นที่ 2 (ป.4 – 6) ที่มีต่อการจัดการศึกษา	
ของโรงเรียนเมตตาวิทยา โดยรวมทุกด้าน	61
การเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนช่วงชั้นที่ 1	
(ป.1 – 3) ถึงช่วงชั้นที่ 2 (ป.4 – 6) ที่มีต่อการจัดการศึกษาของ	
โรงเรียนเมตตาวิทยา ในแต่ละด้าน	62
ตอนที่ 4 วิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ปกครองต่อการ	
จัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา	70

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	73
สรุปผลการวิจัย	73
การอภิปรายผล	76
ข้อเสนอแนะ.....	81
บรรณานุกรม.....	84
ภาคผนวก	88
รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย	89
แบบสอบถาม	96
ประวัติย่อผู้วิจัย	104

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศและระดับช่วงชั้นของนักเรียน	44
2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครอง ต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา โดยรวมทุกด้าน	45
3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการ จัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา ด้านบุคลากรในโรงเรียน จำแนกเป็นรายชื่อ.....	46
4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครอง ต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา ด้านการจัดสภาพแวดล้อม จำแนกเป็นรายชื่อ	47
5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครอง ต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา ด้านหลักสูตรและการสอน จำแนกเป็นรายชื่อ	49
6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครอง ต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร จำแนกเป็นรายชื่อ	50
7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครอง ต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา ด้านผู้ปกครองและชุมชน จำแนกเป็นรายชื่อ	52
8 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองระหว่างเพศชายและเพศหญิง ที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา โดยรวมทุกด้าน	53
9 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองระหว่างเพศชายและเพศหญิง ที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยากับเพศของผู้ปกครอง ด้านบุคลากรในโรงเรียน จำแนกเป็นรายชื่อ	54
10 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองระหว่างเพศชายและเพศหญิง ที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา ด้านการจัดสภาพแวดล้อม จำแนกเป็นรายชื่อ	56

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
11 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองระหว่างเพศชายและเพศหญิง ที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา ด้านหลักสูตรและการสอน จำแนกเป็นรายข้อ	58
12 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองระหว่างเพศชายและเพศหญิง ที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนของเมตตาวิทยา ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร จำแนกเป็นรายข้อ	59
13 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อระหว่างเพศชายและเพศหญิง ที่มีการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา ด้านผู้ปกครองและชุมชน จำแนกเป็นรายข้อ	60
14 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 (ป.1 – 3) และช่วงชั้นที่ 2 (ป.4 – 6) ที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา โดยรวมทุกด้าน	62
15 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 (ป.1 – 3) และช่วงชั้นที่ 2 (ป.4 – 6) ที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา ด้านบุคลากรในโรงเรียน จำแนกเป็นรายข้อ	63
16 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 (ป.1 – 3) และช่วงชั้นที่ 2 (ป.4 – 6) ที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา ด้านการจัดสภาพแวดล้อม จำแนกเป็นรายข้อ	64
17 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 (ป.1 – 3) และช่วงชั้นที่ 2 (ป.4 – 6) ที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา ด้านหลักสูตรและการสอน จำแนกเป็นรายข้อ	66
18 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 (ป.1 – 3) และช่วงชั้นที่ 2 (ป.4 – 6) ที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร จำแนกเป็นรายข้อ	67

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
19 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 (ป.1 – 3) และช่วงชั้นที่ 2 (ป.4 – 6) ที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา	
ด้านผู้ปกครองและชุมชน จำแนกเป็นรายข้อ	69
20 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษา	71

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่

หน้า

1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	6
------------------------------	---

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 – 2549) ให้ความสำคัญในการพัฒนา “คน” และ “คุณภาพของคน” แนวการพัฒนาจึงเน้นคนเป็นศูนย์กลาง มุ่งให้ทุกคนมีการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพโดยอาศัยการศึกษาเป็นกลไกสร้างรากฐานในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคน นอกจากนี้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ก็มุ่งเน้นให้จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา มีความรู้มีคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข แนวการจัดการศึกษาที่สำคัญยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาได้ตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2545:13) ซึ่งในการปฏิรูปการเรียนรู้จะเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติดังกล่าวเป็นการเปิดแนวทางใหม่ ๆ ให้แก่ครู ผู้ปกครองและชุมชนมีอิสระในการอบรมเลี้ยงดู การให้การศึกษา การจัดหลักสูตร และการบริหารจัดการ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ครู ผู้ปกครองและสังคมไทย (คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2543 : 5)

การจัดการศึกษาในปัจจุบันจึงมุ่งที่จะพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นสำคัญ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่จะพัฒนาเยาวชนให้เป็นผู้มีความรู้ ความคิด มีทักษะความสามารถ มีความประพฤติที่ดีงาม มีความรับผิดชอบต่อสังคม และมีสุขภาพพลานามัยที่สมบูรณ์ สามารถนำความรู้ประสบการณ์ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม หลักการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ต้องการให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา [มาตรา 8(2)] สังคมดังกล่าวได้แก่ ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นๆ [มาตรา 9(6)] และกำหนดให้บิดา มารดา หรือผู้ปกครองมีหน้าที่จัดให้บุตรหรือบุคคลที่อยู่ในความดูแลได้รับการศึกษาภาคบังคับ (มาตรา 11) และให้ครอบครัวมีสิทธิการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน (มาตรา 12) โดยได้รับสิทธิประโยชน์จากรัฐให้มีความรู้ ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาแก่บุตรหรือบุคคล

ซึ่งอยู่ในความดูแลการสนับสนุนด้านการเงินอุดหนุนสำหรับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และได้รับการลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีสำหรับค่าใช้จ่ายการศึกษา (มาตรา 13)

ที่ผ่านมาผู้ปกครองส่วนใหญ่เข้าใจว่าการศึกษาเป็นเรื่องของครูในโรงเรียนเท่านั้น จึงคิดว่าการจัดการศึกษาของบุตรหลานเป็นบทบาทหน้าที่ของโรงเรียนทั้งหมด เมื่อส่งบุตรหลานเข้าโรงเรียนแล้วตนเองก็ไม่จำเป็นต้องเกี่ยวข้องใด ๆ อีก ซึ่งเป็นความเข้าใจที่ไม่ถูกต้อง แท้จริงแล้วผู้ปกครองเป็นบุคคลที่มีบทบาทและมีความสำคัญที่สุดในการให้การศึกษาแก่บุตรหลานของตนเอง เพราะเหตุว่า "ผู้ปกครองคือครูที่ดีที่สุดในโลก" เป็นครูคนแรกที่จะชี้โลกกว้างและสร้างภูมิคุ้มกันให้กับลูก เป็นครูตลอดชีวิตที่จะให้ความรัก ความรู้ ความเอาใจใส่ ความห่วงใยต่อบุตรหลานของตนเอง (รุ่ง แก้วแดง 2541 : คำนำ)

โรงเรียนเมตตาวิทยาเดิมที่เป็นสมาคมสงเคราะห์นักเรียนกำพร้าแห่งประเทศไทย คุณไก่อ๊ต แซ่ลิ้ม ซึ่งเป็นคนไทยเชื้อสายจีน เป็นผู้จัดตั้งสมาคมเป็นครั้งแรก ได้รับอนุญาตให้เปิดสอนตั้งแต่ระดับอนุบาลศึกษาถึงระดับประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเมตตาวิทยาแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

ประเภทที่ 1 นักเรียนประเภทประจำ เป็นกำพร้าซึ่งมีการกินนอนอยู่ในสมาคมสงเคราะห์นักเรียนกำพร้าแห่งประเทศไทย นักเรียนประจำส่วนใหญ่จะมาจากปัญหาทางครอบครัวที่มีการแตกแยกหรือกำพร้าบิดามารดา

ประเภทที่ 2 นักเรียนประเภทไปกลับ ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนที่พ่อแม่ยากจนมีรายได้น้อย และเป็นนักเรียนในชุมชน

เนื่องจากโรงเรียนเมตตาวิทยาเป็นโรงเรียนที่ได้รับทุนจากการบริจาคเป็นส่วนใหญ่ และผู้เรียนก็เป็นนักเรียนที่มีฐานะยากจน พ่อแม่ ผู้ปกครองและครอบครัวมักจะประสบปัญหาด้านการเงินอยู่แล้วและมีนักเรียนประจำอยู่ค่อนข้างมาก จึงมีปัญหาในด้านค่าใช้จ่ายไม่เพียงพออยู่เนือง ๆ สิ่งเหล่านี้จึงเป็นอุปสรรคต่อการจัดการศึกษาอย่างมาก ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นครูผู้รับผิดชอบในด้านการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา ได้ตระหนักในความสำคัญของการให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในฐานะที่ผู้ปกครองเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากการจัดการศึกษาของโรงเรียนโดยตรง จึงต้องการที่จะศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยาว่ามีความพึงพอใจต่อกระบวนการจัดการศึกษาของโรงเรียนในปัจจุบันมากน้อยเพียงใด เพื่อนำผลการศึกษามาเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้เป็นที่พึงพอใจของผู้ปกครอง ซึ่งเป็นผู้รับบริการจากการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา ในด้านต่าง ๆ 5 ด้าน คือ ด้านบุคลากรในโรงเรียน ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ด้านหลักสูตรและการสอน ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร และด้านผู้ปกครองและชุมชน
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา จำแนกตามเพศของผู้ปกครองและระดับช่วงชั้นของนักเรียน

สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้ปกครองเพศชายและเพศหญิงมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยาแตกต่างกัน
2. ผู้ปกครองนักเรียนต่างช่วงชั้นกันมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยาแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. มุ่งศึกษาเฉพาะโรงเรียนเมตตาวิทยา ซึ่งเป็นโรงเรียนเอกชนตั้งอยู่ที่ เลขที่ 437 หมู่ 7 ซอยสุขสวัสดิ์ 52 แขวงราษฎร์บูรณะ เขตราษฎร์บูรณะ กรุงเทพมหานคร
2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ปกครองของนักเรียนประเภทไปกลับที่เรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1 – 6 ในปีการศึกษา 2546 จำนวน 182 คน
3. ตัวแปรที่ศึกษาประกอบด้วย
 - 3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่
 - 3.1.1 เพศของผู้ปกครองแบ่งเป็นเพศชายและเพศหญิง
 - 3.1.2 ผู้ปกครองของนักเรียนแต่ละช่วงชั้นแบ่งเป็นช่วงชั้นที่ 1 (ป.1 – 3) และช่วงชั้นที่ 2 (ป.4 – 6)
 - 3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา
4. เนื้อหาในการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา ซึ่งนำมาจากแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา (2545 - 2547 : 4) โดยแบ่งเป็น 5 ด้าน ดังนี้
 - 4.1 ด้านบุคลากรในโรงเรียน
 - 4.2 ด้านการจัดสภาพแวดล้อม
 - 4.3 ด้านหลักสูตรและการสอน
 - 4.4 ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร

4.5 ด้านผู้ปกครองและชุมชน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่แสดงถึง ความชอบใจของปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยาทั้ง 5 ด้าน

2. การจัดการศึกษา หมายถึง การดำเนินการจัดกิจกรรมของโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพของนักเรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ จิตใจ คุณธรรม และสังคม แบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ

2.1 ด้านบุคลากรในโรงเรียน หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับครูผู้สอนของโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพของนักเรียน เช่น ครูมีความตั้งใจและอุทิศตนเพื่อทำหน้าที่พัฒนาคุณภาพนักเรียน ครูจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้ที่เหมาะสมให้กับนักเรียน

2.2 ด้านการจัดสภาพแวดล้อม หมายถึง การดำเนินการจัดบรรยากาศที่ดีปลอดภัย เชื้อต่อการจัดประสบการณ์ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนของโรงเรียนเมตตาวิทยาเพื่อพัฒนาคุณภาพของนักเรียน เช่น จัดอาคารเรียนและห้องเรียนให้สะอาด เป็นระเบียบ สวยงามและเย็นสบายน่าเรียน จัดให้มีบริเวณธรรมชาติ โดยปลูกไม้ดอกไม้ประดับ พืชผักสวนครัว และสวนสมุนไพร พร้อมติดป้ายชื่อเพื่อให้นักเรียนรู้จัก

2.3 ด้านหลักสูตรการสอน หมายถึง การดำเนินการจัดเนื้อหาสาระการเรียนรู้และการจัดระบบการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจ ความถนัด ความแตกต่างระหว่างบุคคลและความสามารถตามระดับพัฒนาการของนักเรียนของโรงเรียนเมตตาวิทยาในแต่ละระดับชั้น เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีความสมดุล ทั้งความรู้ ความสามารถ ความคิด ความดีงาม และความรับผิดชอบต่อสังคม

2.4 ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร หมายถึง การดำเนินการจัดกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นเพื่อเป็นการเสริมประสบการณ์แก่นักเรียนและส่งเสริมการเรียนการสอนในหลักสูตรให้ประสบความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์มากที่สุด เช่น จัดกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักรักษาคำมั่นสัญญาของส่วนรวม ไม่ทำลายสิ่งของผู้อื่นของสาธารณะและสิ่งแวดล้อม จัดกิจกรรมให้นักเรียนรักศักดิ์ศรีของตนเอง ด้วยการพึ่งตนเอง ช่วยตนเองได้

2.5 ด้านผู้ปกครองและชุมชน หมายถึง การดำเนินงานให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน เช่น จัดกิจกรรมให้ผู้ปกครองมาเยี่ยมโรงเรียน และประชุมผู้ปกครองทุกภาคเรียน รายงานความเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบเป็นประจำ ให้สถานประกอบการในชุมชนมีส่วนร่วมในการฝึกสอนอาชีพ

ให้นักเรียน ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน และช่วยระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา รวมทั้งการให้โรงเรียนมีบทบาทในการความรู้แก่ผู้ปกครอง และการพัฒนาชุมชน

3. ผู้ปกครอง หมายถึง พ่อ แม่ หรือบุคคลใด ๆ ซึ่งมีหน้าที่ในการอบรมเลี้ยงดู และเป็นผู้ที่ให้การศึกษา ตลอดจนเป็นบุคคลที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับตัวนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในโรงเรียนเมตตาวิทยา

ประโยชน์ของการวิจัย

นำผลการวิจัยมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนางานด้านการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยาให้เป็นที่พึงพอใจของผู้ปกครองมากยิ่งขึ้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ กำหนดกรอบแนวคิดจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา แล้วนำมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม เพื่อทราบความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา และนำผลการศึกษามาเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้เป็นที่พึงพอใจของผู้ปกครองมากยิ่งขึ้น ดังแสดงไว้ในแผนภูมิที่ 1

ให้นักเรียน ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน และช่วยระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา รวมทั้งการให้โรงเรียนมีบทบาทในการความรู้แก่ผู้ปกครอง และการพัฒนาชุมชน

3. ผู้ปกครอง หมายถึง พ่อ แม่ หรือบุคคลใด ๆ ซึ่งมีหน้าที่ในการอบรมเลี้ยงดู และเป็นผู้ที่ให้การศึกษา ตลอดจนเป็นบุคคลที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับตัวนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในโรงเรียนเมตตาวิทยา

ประโยชน์ของการวิจัย

นำผลการวิจัยมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนางานด้านการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยาให้เป็นที่ยังพอใจของผู้ปกครองมากยิ่งขึ้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ กำหนดกรอบแนวคิดจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา แล้วนำมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม เพื่อทราบความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา และนำผลการศึกษามาเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้เป็นที่ยังพอใจของผู้ปกครองมากยิ่งขึ้น ดังแสดงไว้ในแผนภูมิที่ 1

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร แนวความคิดและทฤษฎีต่าง ๆ ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ
2. การจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา
3. การจัดการศึกษาตามแนวปฏิรูปการศึกษา
4. การจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

ความหมายของความพึงพอใจ

วอลเลสไตน์ (Wallestein 1971 : 25 – 26) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจ ไว้ว่าเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นเมื่อได้รับผลสำเร็จตามความมุ่งหมายหรือเป็นความรู้สึกขั้นสุดท้ายที่ได้รับผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์

วอลแมน (Wolman 1973 : 384) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจ ไว้ว่าเป็นความรู้สึกมีความสุข เมื่อคนเราได้รับผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย ความต้องการ หรือแรงจูงใจ

พจนานุกรมทางด้านพฤติกรรมให้ความหมายของความพึงพอใจว่า เป็นสภาพความรู้สึกของบุคคลที่มีความสุข ความอิ่มเอมใจ เมื่อความต้องการหรือแรงจูงใจของตนได้รับการตอบสนอง (ปิยวรรณ ประคุณคงชัย 2533 : 9)

พจนานุกรมทางด้านจิตวิทยาได้ให้ความหมายว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกของผู้มารับบริการต่อสถานบริการตามประสบการณ์ที่ได้รับจากการที่เข้าไปติดต่อขอรับบริการในสถานานั้น (Chaplin 1968 : 473)

วิรุฬห์ พรรณเทวี (2542) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกภายในจิตใจของมนุษย์ที่ไม่เหมือนกัน ขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคลว่าจะคาดหวังกับสิ่งหนึ่ง สิ่งใดอย่างไร ถ้าคาดหวังหรือมีความตั้งใจมากและได้รับการตอบสนองด้วยดี จะมีความพึงพอใจมาก แต่ในทางตรงกันข้าม

อาจผิดหวังหรือไม่พึงพอใจเป็นอย่างยิ่งเมื่อไม่ได้รับการตอบสนองตามที่คาดหวังไว้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสิ่งที่ตนตั้งใจไว้ว่าจะมีมากหรือน้อย

กาญจนา อรุณสุขรุจี (2546) กล่าวว่า ความพึงพอใจของมนุษย์ เป็นการแสดงออกทางพฤติกรรมที่เป็นนามธรรมไม่สามารถมองเห็นเป็นรูปร่างได้ การที่เราจะทราบว่าบุคคลมีความพึงพอใจหรือไม่ สามารถสังเกตโดยการแสดงออกที่ค่อนข้างสลับซับซ้อนและต้องมีสิ่งเร้าที่ตรงต่อความต้องการของบุคคลจึงจะทำให้บุคคลเกิดความพึงพอใจ ดังนั้นการสร้างสิ่งเร้าจึงเป็นแรงจูงใจของบุคคลนั้นให้เกิดความพึงพอใจในงานนั้น

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีความชอบใจต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง จะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลได้รับสิ่งที่ต้องการ หรือบรรลุจุดมุ่งหมายในระดับหนึ่ง และความรู้สึกนั้นจะลดลงหรือไม่เกิดขึ้น หากความต้องการหรือจุดมุ่งหมายนั้นไม่ได้รับการตอบสนอง

ประโยชน์ของการสำรวจความพึงพอใจ

องค์กรหรือหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นมาย่อมต้องการดำเนินงานให้ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้ ปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จขององค์กร ได้แก่ ผู้ให้บริการ เนื่องจากผู้ให้บริการสามารถสะท้อนถึงผลการดำเนินงานได้เป็นอย่างดี เมื่อองค์กรหรือหน่วยงานดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้ให้บริการย่อมแสดงออกถึงความพึงพอใจ

การสำรวจความพึงพอใจเป็นการศึกษาความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งว่ามีความรู้สึกชอบใจหรือพอใจมากน้อยเพียงใดต่อการดำเนินงานกิจการใดกิจการหนึ่ง ความรู้สึกของบุคคลหรือกลุ่มที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง แต่ละคนจะแสดงความเชื่อและความรู้สึกใด ๆ ออกมาโดยการพูด การเขียน เป็นต้น การสำรวจความพึงพอใจของผู้ปกครองจะเป็นประโยชน์ต่อการวางนโยบายต่าง ๆ การเปลี่ยนแปลงนโยบาย หรือการเปลี่ยนแปลงระบบงานเพราะจะทำให้การดำเนินงานต่าง ๆ ของโรงเรียนเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและเป็นไปตามความพอใจของผู้ปกครอง (ปรีชาญา เวสารักษ์ 2545:3)

การวัดความพึงพอใจ

ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเป็นปฏิกริยาด้านความรู้สึกของผู้ปกครองในฐานะผู้รับบริการว่ามีความรู้สึกอย่างไรต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน ซึ่งอาจจะสำรวจระดับของความพึงพอใจว่ามีความพึงพอใจมากน้อยเพียงใด ผลการสำรวจดังกล่าวจะนำมาใช้ประโยชน์ต่อการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้สอดคล้องกับความพึงพอใจของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับการจัดการศึกษามากยิ่งขึ้น

อาจผิดหวังหรือไม่พึงพอใจเป็นอย่างยิ่งเมื่อไม่ได้รับการตอบสนองตามที่คาดหวังไว้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสิ่งที่ตนตั้งใจไว้ว่าจะมีมากหรือน้อย

กาญจนา อรุณสุขรุจี (2546) กล่าวว่า ความพึงพอใจของมนุษย์ เป็นการแสดงออกทางพฤติกรรมที่เป็นนามธรรมไม่สามารถมองเห็นเป็นรูปร่างได้ การที่เราจะทราบว่าบุคคลมีความพึงพอใจหรือไม่ สามารถสังเกตโดยการแสดงออกที่ค่อนข้างสลับซับซ้อนและต้องมีสิ่งเร้าที่ตรงต่อความต้องการของบุคคลจึงจะทำให้บุคคลเกิดความพึงพอใจ ดังนั้นการสร้างสิ่งเร้าจึงเป็นแรงจูงใจของบุคคลนั้นให้เกิดความพึงพอใจในงานนั้น

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีความชอบใจต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง จะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลได้รับสิ่งที่ต้องการ หรือบรรลุจุดมุ่งหมายในระดับหนึ่ง และความรู้สึกนั้นจะลดลงหรือไม่เกิดขึ้น หากความต้องการหรือจุดมุ่งหมายนั้นไม่ได้รับการตอบสนอง

ประโยชน์ของการสำรวจความพึงพอใจ

องค์กรหรือหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นมาย่อมต้องการดำเนินงานให้ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้ ปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จขององค์กร ได้แก่ ผู้ให้บริการ เนื่องจากผู้ให้บริการสามารถสะท้อนถึงผลการดำเนินงานได้เป็นอย่างดี เมื่อองค์กรหรือหน่วยงานดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้ให้บริการย่อมแสดงออกถึงความพึงพอใจ

การสำรวจความพึงพอใจเป็นการศึกษาความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งว่ามีความรู้สึกชอบใจหรือพอใจมากน้อยเพียงใดต่อการดำเนินงานกิจการใดกิจการหนึ่ง ความรู้สึกของบุคคลหรือกลุ่มที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง แต่ละคนจะแสดงความเชื่อและความรู้สึกใด ๆ ออกมาโดยการพูด การเขียน เป็นต้น การสำรวจความพึงพอใจของผู้ปกครองจะเป็นประโยชน์ต่อการวางนโยบายต่าง ๆ การเปลี่ยนแปลงนโยบาย หรือการเปลี่ยนแปลงระบบงานเพราะจะทำให้การดำเนินงานต่าง ๆ ของโรงเรียนเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและเป็นไปตามความพอใจของผู้ปกครอง (ปรีชาญา เวลารักษ์ 2545:3)

การวัดความพึงพอใจ

ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเป็นปฏิกริยาด้านความรู้สึกของผู้ปกครองในฐานะผู้รับบริการว่ามีความรู้สึกอย่างไรต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน ซึ่งอาจจะสำรวจระดับของความพึงพอใจว่ามีความพึงพอใจมากน้อยเพียงใด ผลการสำรวจดังกล่าวจะนำมาใช้ประโยชน์ต่อการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับการจัดการศึกษามากยิ่งขึ้น

การวัดความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษา ประเด็นสำคัญจะระบุออกมาให้ได้ว่ามิติต่าง ๆ ตามประสบการณ์ที่ผู้ปกครองได้รับจากการจัดการศึกษานั้นว่ามีอะไรบ้าง โดยส่วนใหญ่จะมุ่งวัดไปที่มิติของพฤติกรรมของโรงเรียน มิติของกระบวนการให้บริการ และมิติในด้านผลผลิตหรือบริการที่ได้รับ

ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาเป็นการประเมินการปฏิบัติงานในการให้บริการของโรงเรียน โดยมีพื้นฐานเกิดจากการรับรู้ถึงการจัดการศึกษาที่แท้จริง และการประเมินผลนี้จะแตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ที่แต่ละบุคคลได้รับและตามเกณฑ์ที่แต่ละบุคคลตั้งไว้ รวมทั้งการตัดสินใจของบุคคลนั้น ๆ ด้วย และมักจะพิจารณาจาก 2 ด้าน คือ ด้านอัตวิสัย ซึ่งเกิดจากการได้รับรู้ถึงการจัดการศึกษา และด้านวัตถุวิสัย ซึ่งเกิดจากการได้รับปริมาณและคุณภาพของการศึกษา

กล่าวโดยสรุป การวัดความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนจะวัดใน 3 มิติ คือ พฤติกรรมของโรงเรียน กระบวนการให้บริการและผลผลิต โดยมุ่งเน้นการวัดในมิติกระบวนการให้บริการของโรงเรียนหรือการจัดการศึกษาของโรงเรียน เพื่อให้ได้รับทั้งปริมาณและคุณภาพของการศึกษา

ทฤษฎีความพึงพอใจ

การที่ผู้ปกครองนักเรียนจะเกิดความพึงพอใจต่อโรงเรียนได้ ขึ้นอยู่กับความต้องการและความคาดหวังของผู้ปกครอง ตลอดจนการจูงใจของโรงเรียนในเชิงการจัดการศึกษา ดังทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ที่กล่าวถึงความพึงพอใจได้ด้วยความต้องการทั้ง 5 ขั้น ดังนี้

ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์

มาสโลว์ (Maslow 1954 80 – 91) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการจูงใจจากความต้องการของมนุษย์โดยที่มองเห็นว่ามนุษย์ทุกคนล้วนแต่มีความต้องการที่จะสนองความต้องการให้กับตนเอง ซึ่งความต้องการนี้จะไม่มีที่สิ้นสุด และความต้องการของมนุษย์จะมีลักษณะเป็นลำดับขั้น จากต่ำไปหาสูง ในขณะที่ความต้องการขั้นต่ำได้รับการตอบสนองบางส่วนแล้ว ความต้องการขั้นสูงไปก็จะมาเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมต่อไป ซึ่งมาสโลว์ได้นำความต้องการมาจัดเรียงลำดับขั้น จากขั้นต่ำสุดไปสู่อันดับสูงสุด ดังนี้

1. ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ เพื่อความอยู่รอด อันได้แก่ ความต้องการอาหาร น้ำ อากาศ เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค การพักผ่อน ที่พักอาศัย และความต้องการทางเพศ

2. ความต้องการทางด้านความมั่นคงปลอดภัย (Safety Needs) เป็นความต้องการที่จะได้รับการคุ้มครองภัยต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับร่างกาย ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ความมั่นคงในหน้าที่การงาน สถานะทางสังคม

3. ความต้องการทางด้านสังคม (Belongingness Needs) เป็นความต้องการเกี่ยวกับการอยู่ร่วมกัน การได้รับการยอมรับจากผู้อื่น การเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มทางสังคม

4. ความต้องการที่จะได้รับการยกย่องในสังคม (Esteem Needs) เป็นความต้องการเกี่ยวกับความมั่นใจในตนเองเกี่ยวกับความรู้ ความสามารถรวมทั้งความต้องการที่จะทำให้บุคคลอื่นยกย่องสรรเสริญ

5. ความต้องการที่จะได้รับความสำเร็จในชีวิต (Self – Actualization Needs) เป็นความต้องการขั้นสูงสุดของมนุษย์ เป็นความต้องการที่จะให้เกิดความสำเร็จในทุกสิ่งทุกอย่างตามความนึกคิด หรือความหวังของตน

จากทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ คือความต้องการทั้ง 5 ขั้นของมนุษย์นั้นมีความสำคัญไม่เท่ากัน และเมื่อใดก็ตามที่ความต้องการขั้นต่ำได้รับการตอบสนองจนเป็นที่พอใจแล้วมนุษย์จะมีความต้องการขั้นสูงขึ้นไปเรื่อย ๆ แต่ในขณะที่มนุษย์มีความต้องการขั้นสูงไปนั้นมิได้หมายความว่าความต้องการขั้นต่าง ๆ จะหมดไป เพียงแต่ความต้องการขั้นต้น ๆ เหล่านั้นได้รับการตอบสนองเพียงพอแล้วเท่านั้น จึงเกิดความต้องการขั้นอื่นๆ ตามมา เช่นเดียวกับความต้องการของผู้ปกครองที่ต้องการให้ลูก ๆ ของตนได้รับสิ่งต่างๆ เหล่านี้ตามความต้องการของตนทั้ง 5 ขั้น

จากแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจดังได้กล่าวมานี้ อาจกล่าวได้ว่าการสำรวจระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน เป็นการสะท้อนความรู้สึกของผู้รับบริการ ซึ่งมีส่วนได้ส่วนเสียจากการจัดการศึกษาของโรงเรียน จะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียน ให้ได้มาซึ่งคุณภาพของผู้เรียนมากยิ่งขึ้น

การจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา

ความหมายของการจัดการศึกษา

การจัดการศึกษา หมายถึง กระบวนการอย่างเป็นระบบ โดยมีเป้าหมายชัดเจน คือการพัฒนาคุณภาพมนุษย์ทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม สติปัญญา คุณธรรม ค่านิยม ความคิด การประพฤติปฏิบัติ ฯลฯ โดยคาดหวังว่าคนที่มีคุณภาพนี้จะทำให้สังคมมีความมั่นคง สงบสุข เจริญก้าวหน้าทันโลก แข่งขันกับสังคมอื่นในเวทีระหว่างประเทศได้ คนในสังคมมีความสุข มีความสามารถประกอบอาชีพการงานอย่างมีประสิทธิภาพ และอยู่ร่วมกันได้อย่างสมานฉันท์ (ปรีชาญา เวลารักษ์ 2545 : 3)

การจัดการศึกษา หมายถึง กิจกรรมทางสังคมที่เป็นรากฐานสำคัญของการสร้าง สะสมพลัง
ของชาติ ชาติใดมี "ทุนทางสังคม" แข็งแกร่ง มีคุณภาพดีมาน้อยเพียงใด มีปริมาณมากแค่ไหน
ย่อมขึ้นกับคุณภาพของระบบการศึกษา (ชัยอนันต์ สมุทวณิช 2542 : 8)

การจัดการศึกษา หมายถึง กระบวนการให้และรับความรู้และประสบการณ์ การปรับเปลี่ยน
ทัศนคติ การสร้างจิตสำนึก การเพิ่มพูนทักษะ การทำความเข้าใจให้กระจ่าง การอบรมปลูกฝัง
ค่านิยม การถ่ายทอดศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมของสังคม การพัฒนาความคิด โดยมีวัตถุประสงค์
ที่จะให้บุคคลมีความเจริญงอกงามทางปัญญา มีความรู้ความสามารถที่เหมาะสมสำหรับการ
ประกอบอาชีพ สามารถดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสม มีค่านิยมที่ดีและอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข
(ยุทธชัย เฉลิมชัย และอุทัยวรรณ เฉลิมชัย 2543 : 9)

กล่าวโดยสรุป การจัดการศึกษา คือ การดำเนินการจัดกิจกรรมของโรงเรียนอย่างเป็น
ระบบเพื่อพัฒนาคุณภาพของนักเรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา
อารมณ์ จิตใจ คุณธรรมและสังคม

วัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา

ในขณะที่การจัดการศึกษามุ่งเป้าหมายระยะยาวสำหรับการพัฒนาบุคคล และการพัฒนา
สังคม แต่การจัดการศึกษาโดยทั่วไปย่อมมีวัตถุประสงค์ที่มุ่งบรรลุผลหลายประการ ได้แก่
(ปรัชญา เวสารัชช 2545 : 4 - 5)

1. ให้บริการทางการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการในการดำรงชีวิตและการประกอบ
อาชีพ โดยถ่ายทอดเนื้อหาความรู้ความเข้าใจที่เหมาะสม เพื่อให้ผู้ได้รับการศึกษาวางตัวได้เหมาะสม
ในสังคม และมีความสามารถประกอบอาชีพตามความถนัด ความสนใจ หรือตามโอกาสของแต่ละคนได้
สถานศึกษาส่วนใหญ่ที่เรียกว่า โรงเรียน มหาวิทยาลัย ศูนย์การเรียนรู้ สถานศึกษาปทุมวัน
ทำหน้าที่เป็นผู้ให้บริการทางการศึกษา

2. เตรียมนักเรียนวัยเรียนให้มีความพร้อมในการเรียนรู้ และจัดให้นักเรียนในวัยเรียน
ได้รับการศึกษาเพื่อการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองต่อเนื่อง โดยส่งเสริมเกื้อหนุนให้นักเรียนวัยเรียน
ขั้นพื้นฐาน ได้มีพัฒนาการทั้งทางร่างกาย เซวณปัญญา ความสนใจที่เหมาะสม มีความพร้อม
ในการศึกษาระดับสูงขึ้นไป การจัดการส่วนนี้โดยทั่วไปเป็นความร่วมมือระหว่างพ่อแม่ผู้ปกครองและ
สถานศึกษา ส่วนนักเรียนในวัยเรียนทุกระดับจะได้รับการศึกษาเพื่อเป็นประโยชน์สำหรับการเตรียมตัว
ระดับพื้นฐาน และเพื่อมีความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพการงานต่อไป

3. ให้โอกาสทางการศึกษา โดยเข้าถึงผู้รับบริการที่ไม่สามารถเข้ารับการศึกษามากตามปกติ
ที่มีอยู่หลากหลาย การจัดการศึกษาลักษณะนี้มุ่งไปที่ผู้ด้อยโอกาสต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นผู้ที่มีฐานะยากจน
ผู้ที่พลาดโอกาสได้รับการศึกษาในบางช่วงของชีวิต ผู้ที่มีปัญหาทางร่างกาย จิตใจ หรือ

สติปัญญา การจัดการศึกษาเช่นนี้มักดำเนินการโดยสถานศึกษาเฉพาะด้าน เช่น โรงเรียนสอนคนตาบอด โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ หรือโดยวิธีการอื่นนอกกรอบและตามอรรถาัย เช่น ศูนย์การเรียนรู้ การศึกษาในระบบทางไกล เป็นต้น

4. ตอบสนองความต้องการทางการศึกษาระดับสูงในเชิงคุณภาพ วัตถุประสงค์นี้มุ่งส่งเสริมให้ประชาชนมีโอกาสได้พัฒนาความรู้ความสามารถเฉพาะด้าน เพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพ ซึ่งอาจดำเนินการโดยสถาบันอุดมศึกษาที่เน้นการวิเคราะห์วิจัยระดับสูง มุ่งคิดค้นเนื้อหาสาระที่แปลกใหม่จากเดิม นอกจากนี้ยังรวมถึงการฝึกอบรมเฉพาะทาง เช่น ด้านการเกษตร การอุตสาหกรรม วิทยาศาสตร์สุขภาพ เป็นต้น มักดำเนินการในรูปแบบการประชุมสัมมนา การฝึกอบรม การดูงาน การฝึกปฏิบัติ ฯลฯ

5. พัฒนาศักยภาพของแต่ละบุคคลให้เต็มตามความสามารถ และตอบสนองวิสัยทัศน์ในการพัฒนาประเทศ วัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาข้อนี้เน้นการพัฒนามนุษย์ในลักษณะบูรณาการคือให้มีความสมบูรณ์ครบถ้วนทุกด้านทั้งทางร่างกาย สติปัญญา คุณธรรม ความคิด ความสำนึก ความรับผิดชอบ ฯลฯ ซึ่งตามปกติควรเป็นหน้าที่ของสถานศึกษา แต่หากสถานศึกษาไม่สามารถดูแลให้ครบถ้วนได้ก็ต้องจัดเสริมเติมเต็มในลักษณะการฝึกอบรมและการสอดแทรกในกิจกรรมการเรียนการสอนปกติ หรือการใช้สื่อต่างๆ ช่วยเสริม วัตถุประสงค์ส่วนนี้ยังรวมไปถึงการพัฒนาทักษะและคุณภาพของผู้ที่ทำงานแล้วหรือผู้ที่ผ่านการศึกษามาก่อนการปกติให้สามารถติดตามความรู้ใหม่ ๆ และวิทยาการที่มีการเปลี่ยนแปลงได้อย่างต่อเนื่อง

ความสำคัญของการจัดการศึกษา

ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการด้านต่าง ๆ ของโลกยุคโลกาภิวัตน์ มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจของทุกประเทศรวมทั้งประเทศไทยด้วย จึงมีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาของชาติ ซึ่งถือเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศ เพื่อสร้างคนไทยให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพพร้อมที่จะแข่งขันและร่วมมืออย่างสร้างสรรค์ในเวทีโลก หลักสูตรการศึกษาของประเทศที่ใช้อยู่คือ หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ โดยกรมวิชาการได้ติดตามผลและดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรตลอดมา ผลการศึกษาพบว่าหลักสูตรที่ใช้อยู่ในปัจจุบันนานกว่า 10 ปี มีข้อจำกัดอยู่หลายประการ ดังต่อไปนี้

1. การกำหนดหลักสูตรจากส่วนกลาง ไม่สามารถสะท้อนสภาพความต้องการที่แท้จริงของสถานศึกษาและท้องถิ่น

2. การจัดหลักสูตรและการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ยังไม่สามารถผลักดันให้ประเทศไทยเป็นผู้นำด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยีในภูมิภาค จึงจำเป็นต้องปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนให้คนไทยมีทักษะกระบวนการและเจตคติที่ดีทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี มีความคิดสร้างสรรค์

3. การนำหลักสูตรไปใช้ยังไม่สามารถสร้างพื้นฐานในการคิด สร้างวิธีการเรียนรู้ให้คนไทยมีทักษะในการจัดการและทักษะในการดำเนินชีวิต สามารถเผชิญปัญหาสังคมและเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศยังไม่สามารถที่จะทำให้ผู้เรียนใช้ภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษในการติดต่อสื่อสารและการค้นคว้าหาความรู้ จากแหล่งการเรียนรู้ที่มีอยู่หลากหลาย ในยุคสารสนเทศ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 กำหนดให้บุคคลมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การจัดการศึกษาอบรมของรัฐ ต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชน ประกอบกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดให้การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้ เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึกการอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์ความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อมสังคมแห่งการเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เปิดโอกาสให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา พัฒนาสาระ และกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติดังกล่าว ได้กำหนดให้มีการจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ และให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำสาระของหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชน และสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติดังกล่าว กำหนดให้มีการศึกษาภาคบังคับ จำนวน 9 ปี (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2545 : 17) ด้วยวิสัยทัศน์ของรัฐที่เชื่อมั่นในนโยบายการศึกษาในการสร้างคน สร้างงาน เพื่อช่วยกอบกู้วิกฤตเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เป็นการสร้างชาติให้มั่นคงได้อย่างยั่งยืน เชื่อมั่นในนโยบายการ

ศึกษาในการสร้างชาติ ปรับโครงสร้างและระบบการศึกษา ยึดหลักการบริหารจัดการที่เน้นคุณภาพ ประสิทธิภาพและความเสมอภาค ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และเชื่อมั่นในนโยบายการศึกษาเพื่อสร้างคน บูรณาการการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมในการปฏิรูปการเรียนรู้ และเชื่อมั่นในนโยบายการศึกษาเพื่อสร้างงาน สร้างเยาวชนให้มีความรู้คู่กับการทำงาน กระทรวงศึกษาธิการ โดยอาศัยอำนาจตามความในบทเฉพาะกาลมาตรา 74 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จึงเห็นสมควรกำหนดให้มีหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช พ.ศ. 2544 โดยยึดหลักความมีเอกภาพด้านนโยบายและมีความหลากหลายในการปฏิบัติ กล่าวคือ เป็นหลักสูตรแกนกลางที่มีโครงสร้างหลักยืดหยุ่น กำหนดจุดหมาย ซึ่งถือเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในภาพรวม 12 ปี สาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้แต่ละกลุ่ม มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น เป็นช่วงชั้นละ 3 ปี จัดเฉพาะส่วนที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองดีของชาติ การดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อให้สถานศึกษาจัดทำสาระในรายละเอียดเป็นรายปี หรือรายภาคให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาในชุมชน สังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณสมบัติอันพึงประสงค์เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ รวมถึงจัดให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียนแต่ละกลุ่มเป้าหมายด้วย

การจัดการศึกษามุ่งเน้นความสำคัญทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อพัฒนาคนให้มีความสมดุล โดยยึดหลักผู้เรียนสำคัญที่สุด ทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ให้ความสำคัญต่อความรู้เกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ชาติ และสังคมโลก รวมทั้งความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของสังคมไทย และระบบการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ความรู้และทักษะทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ เรื่องการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย และการประยุกต์ใช้ ภูมิปัญญา ความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ การดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข สถานศึกษา จัดกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้ป้องกันและแก้ไขปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ผลสมผลด้านความรู้ ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน ปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ อำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงความแตกต่าง

ระหว่างบุคคลของผู้เรียน จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ และสามารถเทียบโอนผลการเรียนและประสบการณ์ได้ทุกระบบการศึกษา (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2545 : 18)

เพื่อให้การใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานบรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ สถานศึกษาต้องมีการประสานสัมพันธ์ และร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนให้การพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาเป็นไปอย่างต่อเนื่อง นอกจากนั้น กระทรวงศึกษาธิการยังจำเป็นต้องสนับสนุน ส่งเสริมด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษา และนอกสถานศึกษาให้ครอบคลุมหลักสูตรและกว้างขวางยิ่งขึ้น เพื่อการพัฒนาไปสู่ความเป็นสากล ทั้งนี้ กระทรวงศึกษาธิการจะได้จัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร เช่น คู่มือการใช้หลักสูตร แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา คู่มือครู เอกสารประกอบหลักสูตรกลุ่มสาระต่าง ๆ แนวทางการวัดและประเมินผล การจัดระบบแนะแนวในสถานศึกษา การวิจัยในสถานศึกษาและการใช้กระบวนการวิจัยในการพัฒนาการเรียนรู้ ตลอดจนเอกสารประชาสัมพันธ์หลักสูตรให้ประชาชนทั่วไป ผู้ปกครอง และผู้เรียนมีความเข้าใจและรับทราบบทบาทของตนในการพัฒนาตนเองและสังคม

พัฒนาการของนักเรียนประถมศึกษา

การจัดการศึกษาให้ประสบความสำเร็จ จำเป็นจะต้องจัดให้สอดคล้องกับธรรมชาติของนักเรียน ซึ่งจะแตกต่างกันไปตามช่วงวัยของแต่ละวัย ดังนั้นผู้จัดการศึกษาระดับประถมศึกษาจึงควรศึกษาพัฒนาการของนักเรียนระดับประถมศึกษา เพื่อให้เข้าใจธรรมชาติของนักเรียนในช่วงนี้มากยิ่งขึ้น พัฒนาการของนักเรียนช่วงวัยระดับประถมศึกษา มีดังนี้ (มณีวรรณ นามโสม 2538 : 18 - 19)

1. การเรียนรู้เกี่ยวกับการฝึกทักษะด้านร่างกายที่จำเป็นต่อการเล่นทั่วไป ได้แก่ การพัฒนาทักษะทางกายที่เกี่ยวกับการขว้างปา การไล่จับ การเตะ การหกคะเมน การว่ายน้ำ และการจับเครื่องมือชนิดต่าง ๆ พื้นฐานทางชีววิทยาของนักเรียนในวัยนี้ โดยทั่วไปกล้ามเนื้อและกระดูกเริ่มเข้าสู่ความพร้อมตามปกติแล้ว ดังนั้นการประสานงานของกล้ามเนื้อต่าง ๆ จึงจะเป็นไปโดยง่ายดาย แต่โดยทั่วไปแล้วการประสานงานของกล้ามเนื้อใหญ่จะพัฒนาไปก่อนกล้ามเนื้อย่อย สังคมโดยทั่วไปต้องการให้นักเรียนผู้ชายพัฒนาทักษะต่าง ๆ ด้านร่างกายมากกว่านักเรียนผู้หญิง ถ้าเป็นนักเรียนผู้หญิงถึงแม้จะด้อยในทักษะดังกล่าวก็มักจะถือว่าไม่สำคัญ แต่ถ้าเป็นนักเรียนผู้ชายหากด้อยทักษะทางกายก็มักจะถูกดูถูกจากเพื่อนและบุคคลอื่น ๆ

2. การสร้างเจตคติที่ดีต่อการเจริญเติบโตของตนเอง ได้แก่ การพัฒนานิสัยในการรักษาตนเอง เช่น ความสะอาด ความปลอดภัย มีความสนใจต่อการเจริญเติบโตของตนเอง กล้ามเนื้อต่าง ๆ พัฒนาอย่างรวดเร็ว เริ่มมีการสนใจต่อการรักษาทรวดทรงของตนเอง นักเรียนในวัยนี้จะได้รับการยอมรับหรือไม่ได้รับการยอมรับจากเพื่อนและผู้ใหญ่ก็ขึ้นอยู่กับลักษณะและความสามารถทาง

ด้านร่างกายเป็นส่วนใหญ่ นักเรียนวัยนี้เป็นวัยที่ชอบเล่นเกมประเภทที่กระฉับกระเฉง ตื่นเต้น หรือว่องไว

3. การเรียนรู้ในการรวมกลุ่มในวัยเดียวกัน ได้แก่ เรียนรู้ในฐานะผู้ให้และผู้รับ เรียนรู้ การคบเพื่อนหรือจะดำเนินการอย่างไรกับศัตรู และทำการพัฒนามุคคลิกภาพทางด้านสังคม พื้นฐานทางด้านร่างกายนั้น จะพบว่าลักษณะทางกายและทักษะทางกายเป็นสิ่งสำคัญมาก ในด้าน จิตวิทยานักเรียนจะก้าวออกจากครอบครัวไปสู่โลกของเพื่อนฝูง นักเรียนจะเรียนรู้และมีความพึงพอใจ ในสังคมเพื่อนฝูงมากขึ้น นักเรียนจะเรียนรู้ในการปฏิบัติกับคนแปลกหน้า เช่น แสดงการอายหรือ กล้าแสดงออก แสดงอาการบั่นปั้ง หรือแสดงความเป็นมิตร ถ้านักเรียนได้มีโอกาสแสดงตนอย่างไร ในช่วงนี้ก็มีแนวโน้มที่จะแสดงเป็นนิสัยต่อไปในอนาคต

4. การเรียนรู้เกี่ยวกับบทบาทที่เหมาะสมสำหรับเพศชายและหญิง ได้แก่ การรู้จัก วางตัวพร้อมกับมีความรู้สึกพึงพอใจในการปฏิบัติตามบทบาทของแต่ละเพศ เมื่อนักเรียนอยู่ในครอบครัว ในช่วงอายุประมาณ 9-10 ปีนี้ นักเรียนผู้ชายจะได้รับการปฏิบัติในฐานะผู้ชาย และนักเรียน ผู้หญิงได้รับการปฏิบัติในฐานะผู้หญิง การปฏิบัติเช่นนี้จะทำให้นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับสถานภาพ ของตนเองเป็นอย่างดี

5. การพัฒนาทักษะพื้นฐานในการอ่าน เขียน และการคิดคำนวณ ได้แก่ การเรียนรู้ ในการอ่าน การเขียน และการคิดคำนวณที่สอดคล้องกับสภาพของสังคม นักเรียนในวัยนี้จะมีระบบ ประสาทที่มีความพร้อมเพียงพอสำหรับการอ่าน การเขียน การคิดคำนวณเมื่อนักเรียนมีอายุ 6 ปี มีอยู่บางกรณีที่นักเรียนอาจจะมีความพร้อมในการเขียนเมื่ออายุ 6 ขวบ ทั้งนี้เนื่องจากระบบ ประสาท กล้ามเนื้อนิ้วมือ มือและแขนยังไม่มีความสัมพันธ์กัน

6. การพัฒนาความคิดรวบยอดที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตประจำวัน ความคิด รวบยอด หมายถึง ความคิดที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างชัดเจนถ่องแท้ ความคิดรวบยอดที่นักเรียน จะต้องพัฒนาก็จะได้แก่ความคิดรวบยอดเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ ความรับผิดชอบในฐานะ พลเมืองดี และความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสภาพการณ์ต่าง ๆ ในสังคม

7. การพัฒนาความรู้สึกผิดชอบศีลธรรมและคุณธรรมในสังคม ได้แก่ การควบคุม ศีลธรรมจรรยา เคารพในกฎของศีลธรรมและเริ่มมีเหตุผลในการพิจารณาค่านิยมต่าง ๆ ในสังคม

8. การก้าวไปสู่ความเป็นตัวของตัวเอง ได้แก่ การเรียนรู้เพื่อไปสู่ความเป็นอิสระและ เป็นตัวของตัวเอง นักเรียนในวัยนี้มีอิสระในด้านร่างกาย แต่ทางด้านจิตใจของนักเรียนนั้นขึ้นอยู่กับ บิดามารดาและครูอยู่มาก โดยทั่วไปนักเรียนจะเชื่อว่า บิดามารดาและครูเป็นคนฉลาด นักเรียนจะ มีความเคารพยำเกรงอยู่มาก แต่ภายหลังเมื่อโตขึ้นนักเรียนก็จะเริ่มเข้าใจว่าสิ่งที่บิดามารดาหรือครู พุดบางอย่างนั้นไม่ถูกต้องเสมอไป

9. การพัฒนาเจตคติที่ดีต่อกลุ่มคนและสถาบันในสังคม ได้แก่ การพัฒนาเจตคติที่จะเป็นรากฐานต่อการดำรงชีวิตในสังคมประชาธิปไตย การเรียนรู้เกี่ยวกับเจตคติหรือความรู้สึกนึกคิดที่มีต่อการกระทำต่าง ๆ โดยส่วนใหญ่ เกิดขึ้นได้ 3 วิธี คือ

9.1 จากการเลียนแบบบุคคลในสังคมบางคนที่นักเรียนยอมรับ

9.2 จากประสบการณ์ในลักษณะของการดีใจหรือเสียใจที่มีต่อสิ่งนั้น หรือเหตุการณ์นั้น ๆ หลาย ๆ ครั้งรวมกัน

9.3 จากประสบการณ์ในลักษณะของการดีใจหรือเสียใจที่มีต่อสิ่งนั้น หรือเหตุการณ์ที่ถือว่ามีความสำคัญอย่างที่สุดที่เกิดขึ้นเพียงครั้งเดียว

แนวทางการจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษา โรงเรียนจึงควรจะได้ทำหน้าที่อบรมสั่งสอนและสร้างพัฒนาการทั้ง 9 ขั้นนี้ให้กับนักเรียนอย่างสมบูรณ์ หากขาดข้อใดข้อหนึ่งไปอาจทำให้เกิดพัฒนาการล่าช้า หรือมีพัฒนาการบกพร่องในวัยเด็กได้ ดังนั้น โรงเรียนเมตตาวิทยาจึงได้ยึดแบบอย่างการจัดการศึกษาในการพัฒนาการเด็กประถมศึกษาอย่างต่อเนื่อง

แนวทางการจัดการศึกษาชั้นประถมศึกษา

การจัดการศึกษาชั้นประถมศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับธรรมชาติของนักเรียน การพัฒนาการนักเรียนประถมศึกษาดังกล่าวข้างต้น มีแนวทางการจัดการศึกษา ดังนี้ (มณีวรรณ นามโสม 2538 : 18 - 19)

1. การพัฒนาทักษะทางกายอาจถือได้ว่านักเรียนสามารถเรียนรู้ได้จากเพื่อน สำหรับโรงเรียนนั้นควรจะทำหน้าที่ฝึกทักษะทางกายต่าง ๆ ให้แก่ผู้ที่มีปัญหาเท่านั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้เรียนรู้ในกลุ่มที่มีความสามารถเท่าเทียมกัน เพื่อไม่ให้นักเรียนเกิดความ รู้สึกผิดหวังในความสามารถของตนเอง

2. การจัดการศึกษาในวัยนี้ถ้าหากนักเรียนได้พัฒนาตนเองได้เหมาะสมแล้วก็จะทำให้เขาเป็นผู้มีบุคลิกภาพที่ดี ดังนั้นการสอนเกี่ยวกับสุขนิสัยจึงควรทำอย่างสม่ำเสมอ และควรจะใช้กิจกรรมการกีฬาเข้ามาช่วย

3. โรงเรียนจะเป็นสถานที่ที่นักเรียนได้มีโอกาสพัฒนาตนเองในเรื่องการรวมกลุ่มเพราะมีโอกาสที่ได้พบปะกับเพื่อนฝูง ไม่ว่าครูจะสนใจกับพัฒนาการของนักเรียน หรือไม่ก็ตามนักเรียนจะมีโอกาสพัฒนาตนเองโดยอาศัยกระบวนการคบหาสมาคมกับเพื่อนฝูงของเขา ครูที่มีความสามารถในการปกครองกับนักเรียนมักจะใช้กระบวนการทางสังคมมิติมาเป็น เครื่องมือเพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจกรรมตลอดจนควบคุมการปฏิบัติงานต่าง ๆ อย่างได้ผล โรงเรียนจะทำหน้าที่เพียงแต่สนับสนุนหรือแก้ไขจุดบกพร่อง บางประการที่พบในตัวนักเรียนเท่านั้น

4. การจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่เริ่มเข้าโรงเรียนมีความสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้น นักเรียนบางคนสามารถอ่านและเขียนได้บ้างแล้วเมื่อเข้า ป.1 แต่นักเรียนอีกบางส่วนที่เข้าโรงเรียน ยังไม่สามารถอ่านและเขียนได้เลย โดยสภาวะเช่นนี้ หากมีการเตรียมความพร้อมตั้งแต่ก่อนประถมศึกษา นักเรียนก็พร้อมจะเข้า ป.1 ได้เลย จึงต้องมีการเตรียมความพร้อมก่อนเสมอ

5. การจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนในระยะนี้ควรมุ่งสร้างความคิดรวบยอดโดยให้นักเรียน ได้พบกับประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรมให้มากที่สุด เพื่อให้นักเรียนได้เกิดความคิดรวบยอดจากสภาพ ที่เป็นจริง หลังจากนั้นจึงค่อยๆ สร้างความคิดรวบยอดในสิ่งที่เป็นนามธรรม ต่อไปในภายหลัง เช่น ความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเวลา โอกาส อำนาจ รัฐบาล ฯลฯ

6. การจัดการศึกษาในโรงเรียนควรดำเนินการในลักษณะต่อไปนี้

6.1 สอนศีลธรรม จรรยา มารยาท

6.2 การให้รางวัลในกรณีที่ทำความดี และทำโทษในกรณีที่มีความผิด

6.3 การให้ครูทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดี

6.4 การให้นักเรียนเรียนรู้จากการอยู่ร่วมกับกลุ่มเพื่อน

7. การให้นักเรียนเรียนรู้จากการอยู่ร่วมกับกลุ่มเพื่อนโรงเรียนและเพื่อนของนักเรียนนับว่า มีส่วนสำคัญในการพัฒนาความเป็นอิสระของนักเรียนเป็นอย่างมาก นักเรียนจะประสบความสำเร็จหรือความล้มเหลวจากการพัฒนาความเป็นอิสระของตนเองก็ขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ระหว่างครู กับนักเรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนควรจัดหลักสูตรการเรียนการสอนให้มีความยืดหยุ่น ให้นักเรียนได้มี โอกาสเล่าเรียนด้วยตนเองในการวิพากษ์วิจารณ์ผลงานต่าง ๆ ของเขา

8. โรงเรียนและเพื่อนของนักเรียนนับว่ามีส่วนสำคัญในการพัฒนาความเป็นอิสระของ นักเรียนเป็นอย่างมาก นักเรียนจะประสบความสำเร็จหรือความล้มเหลวจากการพัฒนาความเป็น อิสระของตนเองก็ขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนควรจัดหลักสูตร การเรียนการสอนให้มีความยืดหยุ่น ให้นักเรียนได้มีโอกาสเล่าเรียนด้วยตนเองในการวิพากษ์วิจารณ์ ผลงานต่าง ๆ ของเขา

9. การจัดการศึกษา โรงเรียนควรจะได้ทำหน้าที่อบรมสั่งสอนและสร้างเจตคติที่ดีใน สังคมประชาธิปไตย เช่น เจตคติที่มีต่อศาสนา ต่อความคิดเห็นของบุคคลอื่น ต่อสิทธิมนุษยชน ต่อวิถีประชาธิปไตย และต่อความร่วมมือระหว่างชาติ เป็นต้น

เพื่อให้การจัดการจัดการศึกษาเป็นไปตามหลักการ จุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้ใน การพัฒนาผู้เรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 สำหรับผู้เรียนทุกคน ทุกกลุ่มเป้าหมายสามารถ ปรับใช้ต่อการจัดการศึกษาทุกรูปแบบ จึงได้กำหนดระดับช่วงชั้น สาระการเรียนรู้ และแนวการจัด การเรียนรู้ในแต่ละช่วงชั้น พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 16 แบ่งการ

ศึกษาในระบบออกเป็น 2 ระดับ คือการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาระดับอุดมศึกษา การศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วย การศึกษาซึ่งจัดไม่น้อยกว่า 12 ปี ก่อนระดับอุดมศึกษา โดยแบ่งออกเป็นระดับประถมศึกษา 6 ปี มี 2 ช่วงชั้นและระดับมัธยมศึกษา 6 ปี มี 2 ช่วงชั้นรวมเป็น 4 ช่วงชั้น ดังนี้ (หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 : 4 – 5)

- ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 3
- ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6
- ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3
- ช่วงชั้นที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วยสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม คือ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ภาษาต่างประเทศ สาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มนี้ เป็นพื้นฐานสำคัญที่ผู้เรียนทุกคนต้องเรียนรู้ โดยอาจจัดเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มแรก ประกอบด้วย ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เป็นสาระการเรียนรู้ที่สถานศึกษาต้องใช้เป็นหลักในการจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างพื้นฐานการคิด และเป็นกลยุทธ์ในการแก้ปัญหาและวิกฤตของชาติ กลุ่มที่สอง ประกอบด้วย สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพ และเทคโนโลยีภาษาต่างประเทศ เป็นสาระการเรียนรู้ที่เสริมสร้างพื้นฐานความเป็นมนุษย์และสร้างศักยภาพในการคิดและการทำงานอย่างสร้างสรรค์

แนวการจัดการเรียนรู้ในช่วงชั้นระดับประถมศึกษา มีดังนี้ ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 3 การจัดการเรียนรู้ต้องสนองต่อความสนใจของผู้เรียน โดยคำนึงถึงหลักจิตวิทยา พัฒนาการ และจิตวิทยาการเรียนรู้ ทั้งนี้ในแต่ละคาบเวลาเรียนนั้นไม่ควรใช้เวลานานเกินความสนใจของผู้เรียน สถานศึกษาต้องจัดการเรียนรู้ให้ครบทุกกลุ่มสาระในลักษณะบูรณาการที่มีภาษาไทย และคณิตศาสตร์เป็นหลัก เน้นการเรียนรู้ตามสภาพจริง มีความสนุกสนานได้ปฏิบัติจริง เพื่อพัฒนาความเป็นมนุษย์ ทักษะพื้นฐานการติดต่อสื่อสารในการคิดคำนวณ การคิดวิเคราะห์ พัฒนาลักษณะนิสัยและสุนทรียภาพ

ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 การจัดการเรียนรู้มีลักษณะคล้ายกับช่วงชั้นที่ 1 แต่จะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนในสิ่งที่ตนสนใจ มุ่งเน้นทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม การสอนแบบบูรณาการ โครงการ การใช้หัวเรื่องในการจัดการเรียนการสอน เพื่อมุ่งให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการคิด การค้นคว้า แสวงหาความรู้ สร้างความรู้ด้วยตนเอง สามารถสร้างสรรค์ผลงาน แล้วนำไปแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น

การจัดการศึกษาตามแนวปฏิรูปการศึกษา

สถาบันการศึกษามีหน้าที่จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของคนให้แก่สังคม แต่การจัดการศึกษาของคนไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันส่วนใหญ่จะเป็นการพัฒนาด้านความรู้ แต่ละเลยการพัฒนาด้านคุณธรรม ส่งผลให้ผู้เรียนยิ่งเรียนสูงขึ้นคุณธรรมยิ่งลดลง (ศิริเพ็ญ มากบุญและพรทิพย์ ชูศักดิ์: อ้างถึงใน วีระ ประเสริฐศิลป์ 2545 : 2-3) ปัญหาการศึกษาดังกล่าวส่งผลเสียต่อสังคมและประเทศชาติมิใช่น้อย รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 จึงได้กำหนดไว้ในมาตรา 81 ให้รัฐและเอกชนจัดการศึกษาโดยมุ่งให้ความรู้ด้วยคุณธรรม ต่อมาอีก 2 ปี ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งเป็นกฎหมายการศึกษาฉบับแรกของไทยและเป็นกฎหมายที่มุ่งเน้นการปฏิรูปการศึกษาของไทยทั้งระบบ

ความมุ่งหมายของการจัดการศึกษา

ความมุ่งหมายในการจัดการศึกษาตามแนวการปฏิรูปการศึกษาซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาไว้ในหมวด 1 มาตรา 6 และมาตรา 7

1. การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม
2. มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข
3. ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
4. รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์
5. มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย
6. รู้จักรักษาสปิริตของส่วนรวมและของประเทศชาติ
7. ส่งเสริม ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย
8. ส่งเสริมความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
9. รู้จักพึ่งพาตนเอง มีความสามารถในการประกอบอาชีพ
10. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
11. ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

หลักการจัดการศึกษา

หลักการจัดการศึกษาตามแนวปฏิรูปการศึกษา พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 1 มาตรา 8 มาตรา 9 และหมวด 4 มาตรา 22 กำหนดไว้ดังนี้

1. เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน
2. การพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นอย่างต่อเนื่อง
3. ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ต่อการจัดการศึกษา
4. ให้สังคมมีส่วนร่วมต่อการจัดการศึกษา คือ การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน

องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

5. เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น

6. ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้
7. ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถ

พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

แนวการจัดการศึกษา

แนวการจัดการศึกษาเพื่อให้ประสบความสำเร็จตามความมุ่งหมายของการจัดการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้เสนอแนวการจัดการศึกษาไว้ในมาตรา 23 มาตรา 24 มาตรา 26 มาตรา 27 มาตรา 29 และมาตรา 30 ไว้ดังนี้

1. การจัดการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และการบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาในเรื่องต่อไปนี้

1.1 ความรู้เกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ชาติ และสังคมโลก รวมถึงความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของสังคมไทยและระบบการเมือง การปกครองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

1.2 ความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งความรู้ความเข้าใจ และประสบการณ์เรื่องการจัดการ การบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน

1.3 ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย และการประยุกต์

ใช้ภูมิปัญญา

1.4 ความรู้และทักษะด้านคณิตศาสตร์ ด้านภาษา เน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง

1.5 ความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

2. การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังต่อไปนี้

2.1 จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน

โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

2.2 ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

2.3 จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

2.4 จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกันรวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

2.5 ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ

2.6 จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

2.7 ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา

2.8 ให้สถานศึกษาใช้วิธีการที่หลากหลายในการจัดสรรโอกาสเข้าศึกษาต่อ และให้นำผลการประเมินผู้เรียนด้วย

2.9 จัดทำสาระของหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

2.10 หลักสูตรการศึกษาต่าง ๆ รวมทั้งหลักสูตรการศึกษาสำหรับบุคคลต้องมีลักษณะหลากหลาย ทั้งนี้ให้จัดตามความเหมาะสมของแต่ละระดับโดยมุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลให้เหมาะสมแก่วัยและศักยภาพ

2.11 ต้องมุ่งพัฒนาคนให้มีความสมดุล ทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงาม และความรับผิดชอบต่อสังคม

2.12 ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรร ภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนาระหว่างชุมชน

2.13 พัฒนาระบบการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา

องค์ประกอบของการจัดการศึกษา

การจัดการศึกษาตามแนวปฏิรูปการศึกษา มี 8 องค์ประกอบ ได้แก่ (ปรัชญา เวสารัชช 2545 : 3 -5)

1. สารเนื้อหาในการศึกษา ในกรณีที่มีการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ ผู้จัดการศึกษามักจัดทำหลักสูตรเป็นตัวกำหนดเนื้อหาสาระ หลักสูตรเหล่านี้อาจเป็นหลักสูตรกลางที่ใช้สำหรับการศึกษาแต่ละระดับ แต่ขณะเดียวกันก็ควรเปิดโอกาสให้สถานศึกษาแต่ละแห่งสามารถจัดเนื้อหาสาระที่เหมาะสมกับท้องถิ่นได้ด้วย เนื้อหาสาระในการศึกษานั้นควรทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา ทั้งนี้ครูต้องทบทวนเนื้อหาสาระที่ตนสอนเพื่อปรับ แก้ไขให้ถูกต้องทันสมัย และให้ข้อมูลที่ถูกต้องแก่ผู้เรียน หากเห็นว่าเนื้อหาผิดพลาดหรือล้าสมัย ควรแจ้งผู้บริหารให้ทราบ

2. ครู ผู้สอน หรือผู้ให้การเรียนรู้ ผู้ถ่ายทอดเนื้อหาสาระได้แก่ครูและอาจารย์ ซึ่งถือเป็นผู้ประกอบวิชาชีพชั้นสูง บุคคลเหล่านี้ต้องได้รับการศึกษาอบรมมาทั้งในด้านเนื้อหาและวิธีการถ่ายทอด เพื่อให้สามารถถ่ายทอดความรู้และสาระวิชาที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เจือจางสำคัญประการหนึ่งสำหรับครูและอาจารย์คือต้องมีความตื่นตัวอยู่เสมอในการติดตามเรียนรู้เนื้อหาวิชาการวิชาชีพใหม่ๆ และวิทยาการด้านการเรียนการสอน ตลอดเวลา บางกรณีต้องมีการศึกษาค้นคว้าวิจัยเพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ๆ ด้วย อนึ่ง ครูและอาจารย์ต้องพัฒนาความสามารถในการประยุกต์สาระเนื้อหาและองค์ความรู้ใหม่ให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละกลุ่ม

3. สื่อและอุปกรณ์สำหรับการศึกษา สื่อและอุปกรณ์ต่างๆ เช่น อาคาร สถานที่ โต๊ะ เก้าอี้ กระดานเขียน หนังสือ แบบเรียน สมุด ดินสอ ตลอดจนอุปกรณ์ที่ทันสมัยที่มีราคาแพงทั้งหลาย เช่น อุปกรณ์ในห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ เครื่องคอมพิวเตอร์ เหล่านี้ สื่อและอุปกรณ์เหล่านี้เป็นส่วนประกอบที่จำเป็นสำหรับการจัดการศึกษา ครูและผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีหน้าที่รับผิดชอบดูแลให้สิ่งเหล่านี้มีอย่างเพียงพออยู่ในสภาพใช้งานได้ และใช้สื่อเหล่านี้เป็นส่วนช่วยให้เกิดการถ่ายทอดเนื้อหาความรู้ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ครูที่มีคุณภาพต้องสามารถผลิตและพัฒนาสื่อและอุปกรณ์การศึกษาสำหรับการสอนของตนด้วย

4. รูปแบบวิธีการเรียนการสอน การศึกษายุคใหม่นั้นมีความแตกต่างไปจากการศึกษายุคก่อนซึ่งเน้นที่ตัวครู ระบบการศึกษายุคใหม่เน้นความสำคัญที่ตัวผู้เรียน ดังนั้น รูปแบบวิธีการเรียนการสอนใหม่จึงแตกต่างไปจากเดิม จึงเกิดคำว่า "ปฏิรูปการเรียนรู้" ซึ่งนำไปสู่กระบวนการเรียนการสอนที่หลากหลาย เช่น การระดมความคิด การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การนำชมนอกสถานที่เรียน การใช้อุปกรณ์เครื่องมือประกอบ รูปแบบวิธีการเรียนการสอนใหม่ๆ นี้ ผู้สอนพึงระมัดระวังเลือกใช้ให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียนแต่ละกลุ่ม และจำเป็นต้องใช้ความคิดสร้างสรรค์ ประกอบกับการทำความเข้าใจธรรมชาติการเรียนรู้ของผู้เรียนของตน

5. ผู้บริหารและบุคลากรที่ทำหน้าที่สนับสนุนการศึกษา ในการจัดการศึกษา ยังมีผู้ที่รับผิดชอบที่อาจไม่ได้เป็นผู้ถ่ายทอดโดยตรงอีกหลากหลาย ได้แก่ ผู้บริหารซึ่งมีหน้าที่จัดการศึกษา ที่ตนรับผิดชอบให้เป็นไปโดยเรียบร้อย นำไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ และยังจำเป็นต้องมีบุคลากรทางการศึกษาอื่นร่วมด้วย เช่น เจ้าหน้าที่ธุรการ งานทะเบียน งานโภชนาการและสุขอนามัย รวมทั้งฝ่ายสนับสนุนอื่นๆ

6. เงินทุนสนับสนุน การจัดการศึกษาเป็นเรื่องของการลงทุน ซึ่งผู้ลงทุนอาจเป็นรัฐบาลในฐานะผู้รับผิดชอบการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ผู้ปกครอง ผู้เรียน ชุมชน เป็นต้น เงินทุนเหล่านี้เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยให้การจัดการศึกษาเกิดผลตามเป้าหมาย

7. สถานที่ศึกษาและบรรยากาศแวดล้อม การจัดการศึกษาในระบบที่ยังต้องอาศัยชั้นเรียนยังเป็นสิ่งจำเป็น ดังนั้นอาคารสถานที่ ห้องเรียน และบรรยากาศแวดล้อมที่ใช้ในการจัดการศึกษาจึงเป็นส่วนที่ขาดไม่ได้ ถึงแม้จะมีการจัดการศึกษาโดยใช้สื่อทางไกลก็ตาม ก็ยังต้องมีสถานที่สำหรับการบริหารจัดการ การผลิตและถ่ายทอดสื่อ หรือการทำงานของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ในกรณีที่ยังต้องใช้อาคารเป็นสถานที่สำหรับจัดการเรียนการสอน สิ่งที่ผู้บริหารและผู้จัดการศึกษาต้องสนใจดูแลคือความเพียงพอ เหมาะสม ปลอดภัย และการมีบรรยากาศแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่วนครูก็ต้องรับผิดชอบในการจัดบรรยากาศในชั้นเรียนให้เหมาะสม หากจำเป็นต้องใช้งบประมาณปรับปรุง ควรแจ้งผู้บริหารให้ช่วยดำเนินการ

8. ผู้เรียน ผู้เรียนหรือผู้ศึกษาถือเป็นองค์ประกอบที่จำเป็นที่สุดของการจัดการศึกษา เพราะผู้เรียนคือผู้รับการศึกษา และเป็นเป้าหมายหลักของการจัดการศึกษา การปรับเปลี่ยนความรู้และพฤติกรรมของผู้เรียนเป็นดัชนีชี้วัดผลสัมฤทธิ์ของการจัดการศึกษา การจัดการศึกษาจึงครอบคลุมขั้นตอนที่เกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียน ตั้งแต่การเตรียมความพร้อมสำหรับการเรียนรู้ การให้การศึกษาอบรม การประเมินและการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ต่อเนื่อง ด้วยเหตุนี้เป้าหมายการจัดการศึกษาในภาพรวมจึงมิได้จำกัดวงแคบเฉพาะในสถานที่ แต่มุ่งที่ตัวผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีปรัชญา

พื้นฐานสำคัญ คือ "ทุกคนต้องเป็นส่วนสำคัญของการจัดการศึกษา และการศึกษาก็ต้องจัดสำหรับคนทุกคน"

การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 จึงได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาไว้ว่าต้องเป็นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา (มาตรา 23) สาระของหลักสูตรจึงต้องมุ่งเพื่อพัฒนาคนให้มีความสามารถ ทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงาม และรับผิดชอบต่อสังคม (มาตรา 28)

การเรียนรู้ในสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ มีกระบวนการและวิธีการที่หลากหลาย ผู้สอนต้องคำนึงถึงพัฒนาการทางด้านร่างกาย และสติปัญญา วิธีการเรียนรู้ ความสนใจ และความสามารถของผู้เรียนเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่อง ดังนั้นการจัดการเรียนรู้ในแต่ละช่วงชั้น ควรใช้รูปแบบ / วิธีการที่หลากหลาย เน้นการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริง การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ร่วมกัน การเรียนรู้จากธรรมชาติ การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง และการเรียนรู้แบบบูรณาการ การใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ การเรียนรู้คู่คุณธรรม ทั้งนี้ต้องพยายามนำกระบวนการจัดการ กระบวนการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม กระบวนการคิดและกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ไปสอดแทรกในการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ เนื้อหาและกระบวนการต่าง ๆ ข้ามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ซึ่งการเรียนรู้ในลักษณะองค์การรวม การบูรณาการเป็นการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ร่วมกัน ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยนำกระบวนการเรียนรู้จากกลุ่มสาระเดียวกัน หรือต่างกลุ่มสาระการเรียนรู้มาบูรณาการในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งจัดได้หลายลักษณะ เช่น

1. การบูรณาการแบบผู้สอนคนเดียว ผู้สอนสามารถจัดการเรียนรู้ โดยเชื่อมโยงสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ กับหัวข้อเรื่องที่สอดคล้องกับชีวิตจริง หรือสาระที่กำหนดขึ้นมา เช่น เรื่องสิ่งแวดล้อม น้ำ เป็นต้น ผู้สอนสามารถเชื่อมโยงสาระ และกระบวนการเรียนรู้ของกลุ่มสาระต่าง ๆ เช่น การอ่าน การเขียน การคิดคำนวณ การคิดวิเคราะห์ต่าง ๆ ทำให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะและกระบวนการเรียนรู้ไปแสวงหาความรู้ความจริงจากหัวข้อเรื่องที่กำหนด

2. การบูรณาการแบบคู่ขนาน มีผู้สอนตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมกันจัดการเรียนการสอน โดยอาจยึดหัวข้อเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งแล้วบูรณาการเชื่อมโยงแบบคู่ขนาน เช่น ผู้สอนคนหนึ่งสอนวิทยาศาสตร์ เรื่องเงา ผู้สอนอีกคนอาจสอนคณิตศาสตร์ เรื่องการวัดระยะทางโดยการวัดเงา คิดคำนวณในเรื่องเงาในช่วงเวลาต่าง ๆ จัดทำกราฟของเงาในระยะต่าง ๆ หรืออีกคนหนึ่งอาจให้ผู้เรียนเรียนรู้ศิลปะเรื่องเทคนิคการวาดรูปที่มีเงา

3. การบูรณาการแบบสหวิทยา การบูรณาการในลักษณะนี้เป็นการนำเนื้อหาจากหลายกลุ่ม นำสาระมาเชื่อมโยงเพื่อจัดการเรียนรู้ ซึ่งโดยทั่วไปผู้สอนมักจัดการเรียนการสอนแยกตามรายวิชาหรือกลุ่มวิชา แต่ในบางเรื่องผู้สอนจัดการเรียนการสอนร่วมกันในเรื่องเดียวกัน เช่น เรื่องวันสิ่งแวดล้อมของชาติ ผู้สอนภาษาไทยจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนรู้ภาษา คำศัพท์เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ผู้สอนวิทยาศาสตร์จัดกิจกรรมค้นคว้าเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ผู้สอนสังคมศึกษาให้ผู้เรียนค้นคว้าหรือทำกิจกรรมชมรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และครูผู้สอนสุขศึกษาอาจจัดให้ทำกิจกรรมเกี่ยวกับการรักษาสีสิ่งแวดล้อมให้ถูกสุขลักษณะ เป็นต้น

4. การบูรณาการแบบโครงการ ผู้สอนสามารถจัดการเรียนการสอนโดยบูรณาการเป็นโครงการ โดยผู้เรียนและครู ผู้สอนร่วมกันสร้างสรรค์โครงการขึ้น โดยใช้เวลาการเรียนต่อเนื่องกันได้หลายชั่วโมง ด้วยการนำเอาจำนวนชั่วโมงของวิชาต่าง ๆ ที่ ครู ผู้สอนเคยสอนแยกกันนั้นมารวมเป็นเรื่องเดียวกัน มีเป้าหมายเดียวกัน ในลักษณะของการสอนเป็นทีม เรียนเป็นทีม ในกรณีที่ต้องการเน้นทักษะบางเรื่องเป็นพิเศษ ครู ผู้สอนสามารถแยกกันสอนได้ เช่น กิจกรรมเข้าค่ายดนตรี กิจกรรมเข้าค่ายภาษาอังกฤษ กิจกรรมเข้าค่ายศิลปะ เป็นต้น

การจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา

ตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา (2545 – 2547 : 35 – 39) ซึ่งให้อยู่ในปัจจุบัน โรงเรียนดำเนินการจัดการศึกษาแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านบุคลากรในโรงเรียน
2. ด้านการจัดสภาพแวดล้อม
3. ด้านหลักสูตรและการสอน
4. ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร
5. ด้านผู้ปกครองและชุมชน

โรงเรียนเมตตาวิทยาคือโรงเรียนในอุปถัมภ์ของสมาคมสงเคราะห์นักเรียนกำพร้าแห่งประเทศไทย สังกัดสำนักงานบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดตั้งขึ้นและดำเนินการจัดการศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2523 โรงเรียนได้พยายามปรับปรุงและพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านบุคลากร การเรียนการสอน กิจกรรมนักเรียน อาคารสถานที่ ธุรการการเงินและพัสดุครุภัณฑ์ ตลอดจนด้านความสัมพันธ์กับชุมชนเพื่อพัฒนาคุณภาพของนักเรียนทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ตลอดจนสร้างความเชื่อมั่น ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กล้าแสดงออกและมีทักษะกระบวนการคิด ดำรงชีวิต

ประจำวันอย่างมีความสุขและเป็นประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวมสอดคล้องตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ระยะที่ 9 พ.ศ. 2545 – 2549

โรงเรียนมีการจัดการศึกษาที่เน้นการจัดหลักสูตรที่มีการสอนภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาจีนและภาษาอังกฤษ รวมทั้งมีการสนับสนุนให้นักเรียนได้รับทุนจากภาคเอกชนในการไปทัศนศึกษายังต่างประเทศ ซึ่งจะเป็นการช่วยส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1. ด้านบุคลากรในโรงเรียน

การพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนต้องเร่งปฏิรูปการผลิต การสรรหาและการพัฒนาครูที่ทำการสอนในแต่ละระดับชั้นอย่างครบวงจร รวมทั้งพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

1.1 สร้างจิตสำนึกในความรับผิดชอบของครูและผู้บริหารโรงเรียนให้มุ่งมั่นต่อการปฏิบัติหน้าที่อย่างจริงจัง

1.2 ให้ครูทุกคนได้เพิ่มพูนความรู้พัฒนาทักษะในรูปแบบต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องทั่วถึง และทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเทคโนโลยี โดยทุก 2 ปีต้องผ่านการอบรมอย่างน้อย 1 ครั้ง ทั้งการอบรมของกระทรวงศึกษาธิการ และการอบรมของสถาบันอื่น ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ที่มีวุฒิบัตรรับรอง ตลอดจนการเข้าประชุม สัมมนา และการพัฒนาตนเองในรูปแบบต่าง ๆ ให้ถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่ และให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาเป็นส่วนหนึ่งของผลการปฏิบัติของครูด้วย

1.3 ให้ครูเลือกแผนการสอนหรือพัฒนาให้เหมาะสมกับผู้เรียน เพื่อมุ่งให้ผู้เรียนสามารถสร้างและพัฒนาความรู้ได้ตลอดชีวิตอย่างแท้จริง

1.4 กำหนดคุณสมบัติและเปิดโอกาสให้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ครูชาวบ้าน ผู้ทรงคุณวุฒิจากภาคเอกชน และส่วนราชการต่าง ๆ มาสอนในโรงเรียน โดยมีค่าตอบแทนให้ตามความเหมาะสม

1.5 เร่งรัดการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา โดยการเพิ่มพูนแนวความคิดความรู้ ตลอดจนทักษะในการบริหาร และการจัดการเพื่อให้สามารถพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนให้มีคุณภาพ และสถานศึกษาให้มีวิชาการในสถานศึกษาทุกสังกัด

1.6 กำหนดมาตรฐานการสอนของครูให้ใช้วิธีการสอนรูปแบบใหม่ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ และมีการประเมินผลการสอนของครู

1.7 อบรมให้ครูมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ คือ อารมณ์เย็น ไม่โกรธง่าย มีอารมณ์ร่วมกับนักเรียน รู้จักรับฟังพิจารณาเรื่องราวต่าง ๆ เกี่ยวกับนักเรียน มีความเป็นระเบียบวินัย สะอาด และประหยัด พร้อมทั้งฝึกนักเรียนให้เกิดความเคยชินด้วยการจัดสภาพห้องเรียน และมีความอดทน ขยัน เอาใจใส่ต่อหน้าที่ไม่เบื่อง่าย มีความซื่อสัตย์สุจริตและซื่อตรงต่อหน้าที่ของตน และผู้อื่น ซึ่งจะเป็นแบบอย่างที่ดีให้นักเรียนได้ประพฤติตามได้

2 ด้านการจัดสภาพแวดล้อม

หลักสำคัญในการจัดตั้งคำนึงถึงความปลอดภัย ความสะอาด เป้าหมายการพัฒนา นักเรียน ความเป็นระเบียบ ความเป็นตัวของตัวของนักเรียน ให้นักเรียนเกิดความอบอุ่น มั่นใจและมีความสุข ซึ่งอาจแบ่งพื้นที่ให้เหมาะสมกับการประกอบกิจกรรมตามหลักสูตร ดังนี้

2.1 พื้นที่อำนวยความสะดวกเพื่อครูและนักเรียน โดยแบ่งเป็นพื้นที่แสดงผลงาน นักเรียนอาจเียบเป็นแผ่นป้าย หรือแขวนผลงานตามฝาผนังหรือบอร์ด ที่เก็บแฟ้มผลงานนักเรียน ที่เก็บข้าวของเครื่องใช้ส่วนตัวของครู ป้ายนิเทศตามหน่วยการสอนหรือสิ่งที่นักเรียนสนใจ

2.2 พื้นที่ปฏิบัติการและการเคลื่อนไหว ต้องกำหนดให้ชัดเจน ควรมีพื้นที่ให้นักเรียนสามารถจะทำงานได้ด้วยตนเอง และทำกิจกรรมด้วยกันในกลุ่มนักเรียนเล็กหรือกลุ่มใหญ่ นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวได้อย่างอิสระจากกิจกรรมหนึ่งไปยังกิจกรรมหนึ่งโดยไม่รบกวนผู้อื่น

2.3 พื้นที่จัดมุมประสบการณ์ สามารถจัดได้ตามความเหมาะสมขึ้นอยู่กับสภาพของห้องเรียน จัดแยกส่วนที่ใช้เสียงดังและเงียบออกจากกัน เช่น มุมบล็อกลูกอยู่ห่างจากมุมหนังสือ มุมบทบาทสมมติอยู่ติดกับมุมบล็อก มุมวิทยาศาสตร์อยู่ใกล้มุมศิลปะ ฯลฯ ที่สำคัญจะต้องมีวัสดุอุปกรณ์ในมุมอย่างเพียงพอต่อการเรียนรู้ของนักเรียน การเรียนในมุมประสบการณ์อย่างเสรี มักถูกกำหนดไว้ในตารางกิจกรรมประจำวัน เพื่อให้โอกาสนักเรียนได้ค้นคว้าอย่างเสรี

สภาพแวดล้อมนอกห้องเรียน คือ การจัดสภาพแวดล้อมภายในอาณาบริเวณรอบ ๆ โรงเรียน รวมทั้งจัดสนามให้นักเรียนเล่น พร้อมเครื่องเล่นสนาม จัดระวางรักษาความปลอดภัยภายในบริเวณ โรงเรียนและบริเวณรอบนอกโรงเรียน ดูแลรักษาความสะอาด ต้นไม้ให้ความร่มรื่นรอบ ๆ บริเวณ โรงเรียน จัดที่ติดข้าวประชาสัมพันธ์ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งที่ส่งผลต่อการเรียนรู้และพัฒนาการของนักเรียน

บริเวณสนามที่นักเรียนเล่น ควรมีพื้นผิวหลายประเภท เช่น ดิน หวาย หญ้า พื้นที่สำหรับเล่นของเล่นที่มีล้อ รวมทั้งที่ร่ม ที่โล่งแจ้ง พื้นดินสำหรับขุด ที่เล่นน้ำ บ่อทราย พร้อมอุปกรณ์ประกอบการเล่น เครื่องเล่นสนามสำหรับปีนป่าย ทรงตัว ฯลฯ ทั้งนี้ต้องไม่ติดกับบริเวณที่มีอันตรายต้องหมั่นตรวจตราเครื่องเล่นให้อยู่ในสภาพแข็งแรง ปลอดภัยอยู่เสมอ และหมั่นดูแลเรื่องความสะอาด ที่นั่งเล่นพักผ่อน จัดที่นั่งไว้ได้ต้นไม้มีร่มเงา อาจใช้กิจกรรมกลุ่มย่อย ๆ หรือกิจกรรมที่ต้องการความสงบ หรืออาจจัดเป็นลานนิทรรศการให้ความรู้แก่นักเรียนและผู้ปกครอง บริเวณธรรมชาติ ควรปลูกไม้ดอก ไม้ประดับ พืชผักสวนครัว หากบริเวณโรงเรียนมีไม่มากนักอาจปลูกพืชในกระบะหรือกระถาง

การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเมตตาวิทยามีความสำคัญต่อนักเรียน เนื่องจากธรรมชาติของนักเรียนในวัยนี้ สนใจที่จะเรียนรู้ ค้นคว้า ทดลอง และต้องการสัมผัสกับสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัว ดังนั้นการจัดเตรียมสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสมตามความต้องการของนักเรียน จึงมีความสำคัญที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้

3. ด้านหลักสูตรและการสอน

หลักสูตรกระบวนการเรียนการสอนของโรงเรียนเมตตาวิทยามุ่งยกระดับคุณภาพการศึกษาทุกระดับ ดังนี้

3.1 จัดกระบวนการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังให้นักเรียนมีลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของการปฏิรูปการศึกษา

3.2 จัดประสบการณ์การเตรียมความพร้อม จัดทำหลักสูตรทุกระดับทุกประเภท ภายใต้อัตลักษณ์สำคัญ คือ

3.2.1 สร้างบรรยากาศให้ผู้เรียนทุกระดับชั้นได้เรียนรู้อย่างมีความสุข

3.2.2 จัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ฝึกการเรียนรู้ ฝึกการคิดอย่างเป็นระบบ และเน้นการปฏิบัติมากกว่าการท่องจำ เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิด วิเคราะห์

3.2.3 กำหนดมาตรฐานขั้นพื้นฐานในการเรียนรู้ของนักเรียน และสนับสนุนให้โรงเรียนและสถานศึกษาแต่ละแห่งสามารถพัฒนาและเพิ่มมาตรฐานขั้นพื้นฐานดังกล่าว ตามความต้องการและความเหมาะสม และให้องค์กรวิชาชีพมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานขั้นพื้นฐานของการจัดการศึกษาวิชาชีพ

3.3 จัดการเรียนการสอนระดับประถมศึกษา โดยเน้นเป็นพิเศษในด้านพื้นฐานภาษาไทย ภาษาจีน อังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เพื่อรองรับการพัฒนาความรู้และทักษะในระดับที่สูงขึ้นไป

3.4 เร่งปรับปรุงหลักสูตรกระบวนการเรียนการสอนให้บังเกิดผลในทางปฏิบัติอย่างมีคุณภาพ คือ การพัฒนารูปแบบเทคโนโลยี นวัตกรรมการสอน และพัฒนาห้องสมุดในโรงเรียนให้มีคุณภาพ รวมทั้งสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ระหว่างการศึกษาในระบบและนอกระบบโรงเรียนให้สามารถให้บริการที่สนองความต้องการของผู้เรียนได้อย่างกว้างขวาง

3.5 ปรับปรุงระบบการวัดผลให้เป็นไปตามแบบมาตรฐานที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ไว้ โดยเน้นพฤติกรรมการแสดงออกอย่างจริงของผู้เรียน และให้มีการประเมินในการพัฒนาผู้เรียนและกระบวนการเรียนการสอน

4. ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร

การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กประถมศึกษา จะไม่จัดเป็นรายวิชา แต่จัดในรูปของกิจกรรมบูรณาการ เพื่อให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรง เกิดการเรียนรู้ ได้พัฒนาทั้งทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ประสบการณ์ที่จัดให้นักเรียนในแต่ละวันอาจใช้ชื่อเรียกกิจกรรมแตกต่างกัน แต่ทั้งนี้ประสบการณ์ที่จัดจะต้องครอบคลุมประสบการณ์สำคัญ 6 ประการตามหลักสูตรและควรให้ยืดหยุ่นตามเนื้อหาที่นักเรียนสนใจหรือที่ครูมีส่วนริเริ่มกำหนดให้

กิจกรรมที่จัดได้อย่างเหมาะสมควรจัดให้เป็นประจำทุกวัน กิจกรรมประจำวันได้แก่

4.1 กิจกรรมเสรี เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมอย่างอิสระตามชมรมหรือหน่วยกิจกรรมต่าง ๆ

4.2 กิจกรรมสร้างสรรค์ เป็นกิจกรรมที่ช่วยนักเรียนให้แสดงออกทางอารมณ์ความรู้สึก ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และจินตนาการ โดยใช้ศิลปะ หรือวิธีการอื่นที่ให้นักเรียนได้คิดสร้างสรรค์และเหมาะสมกับพัฒนาการ

4.3 กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ เป็นกิจกรรมที่จัดให้นักเรียนเคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกายอย่างอิสระตามจังหวะ โดยใช้เสียงเพลง คำคล้องจอง เครื่องเคาะเพื่อส่งเสริมพัฒนาการ ความคิดสร้างสรรค์ และเรียนรู้จังหวะดนตรีอย่างสร้างสรรค์

4.4 กิจกรรมเสริมประสบการณ์ เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะการเรียนรู้ ฝึกการทำงานและอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มทั้งกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ กิจกรรมที่จัดมุ่งฝึกให้นักเรียนได้มีโอกาส ฟัง พูด สังเกต คิด แก้ปัญหาใช้เหตุผลและฝึกปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องที่เรียน โดยจัดกิจกรรมด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น สนทนา อภิปราย สาธิต ทดลอง เล่านิทาน เล่นบทบาทสมมติ ร้องเพลง ท่องคำคล้องจอง ศึกษานอกสถานที่ เชิญวิทยากรมาบรรยาย

4.5 กิจกรรมกลางแจ้ง เป็นกิจกรรมที่จัดให้นักเรียนได้มีโอกาสออกไปนอกห้องเรียนเพื่อทัศนศึกษา ออกกำลังเคลื่อนไหวร่างกายและแสดงออกอย่างเป็นอิสระ โดยยึดความสนใจและความสามารถของนักเรียนแต่ละคนเป็นหลัก

4.6 เกมการศึกษา เป็นเกมการเล่นที่ช่วยพัฒนาสติปัญญา มีกฎเกณฑ์กติกาง่าย ๆ นักเรียนสามารถเล่นคนเดียวหรือเล่นเป็นกลุ่มได้ ช่วยให้นักเรียนรู้จักสังเกต คิดหาเหตุผล และเกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเหตุการณ์ และการคิดคำนวณประมาณค่าล่วงหน้าในเหตุการณ์นั้น ๆ

โรงเรียนเมตตาวิทยาได้จัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์สำหรับเด็กประถมศึกษาที่ต้องคำนึงถึงตัวนักเรียนเป็นสำคัญ กิจกรรมที่จัดจะจัดมีความสมดุลกันทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ซึ่งหลักสูตร ได้กำหนดกิจกรรมในระดับประถมศึกษาที่สำคัญคือ กิจกรรมเสรี กิจกรรมสร้างสรรค์ กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ กิจกรรมเสริมประสบการณ์ กิจกรรมกลางแจ้งและเกมการศึกษา

5. ด้านผู้ปกครองและชุมชน

ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนเมตตาวิทยากับผู้ปกครอง ถือว่าเป็นปัจจัยพื้นฐานของการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา เพราะพ่อแม่คือครูคนแรกของเด็ก การดำเนินการเพื่อส่งเสริมการประสานสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง จะมุ่งเน้นที่การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเป็นสำคัญ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการให้สาระความรู้เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูในเรื่องพัฒนาการ โภชนาการ การดูแลสุขภาพอนามัยมากกว่าการเสริมสร้างทักษะและเจตคติ จึงได้เกิดการจัดการศึกษาแบบให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วม ตัวอย่างของการให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการศึกษา อาทิ การเข้ามาเป็นอาสาสมัครในโรงเรียน เช่น ช่วยจัดทำของเล่น ผลิตสื่อ ซ่อมแซมเครื่องเล่นสนาม ช่วยประกอบอาหารว่าง อาหารกลางวัน ซึ่งหลักการและวิธีการในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนเมตตาวิทยากับผู้ปกครองมีดังนี้

5.1 หลักการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง ต้องดำเนินการประสานสัมพันธ์อย่างเป็นระบบ มีการกำหนดเป้าหมายครอบคลุมทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ มียุทธวิธีที่ชัดเจนไม่ว่าจะใช้สื่อประเภทใดก็ตาม เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อกิจกรรม สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่อบุคคล ซึ่งมีโครงการและระยะเวลาที่แน่นอน ประการสำคัญต้องสามารถดำเนินการได้อย่างสม่ำเสมอ โรงเรียนจะต้องเป็นผู้ริเริ่มประสานสัมพันธ์กับผู้ปกครอง ไม่ควรรอให้ผู้ปกครองหรือชุมชนเป็นฝ่ายริเริ่ม การประสานสัมพันธ์ระหว่างบ้านและโรงเรียนต้องดำเนินการสื่อสารสองทาง และมีการปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เพราะรากฐานของการสื่อสารและการปฏิสัมพันธ์จะสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกัน

5.2 การนิเทศ ติดตาม กำกับและประเมินผล ควรเน้นให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในรูปแบบของคณะกรรมการการศึกษา สมาคมผู้ปกครองและครู หรืออาสาสมัครดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งโดยมีจุดมุ่งหมายร่วมกัน

วิธีสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง มีดังนี้

5.2.1 สื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ ป้ายนิเทศ จดหมายข่าวหรือสื่อสิ่งพิมพ์อื่น ๆ

5.2.2 สื่อกิจกรรม ได้แก่ จัดการประชุม ปฐมนิเทศก่อนเด็กมาโรงเรียน ประชุมผู้ปกครองทุกภาคเรียน เยี่ยมบ้านเด็ก จัดกิจกรรมให้ผู้ปกครองมาเยี่ยมห้องเรียน

5.2.3 สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ โทรศัพท์ โทรสาร หรือสื่ออื่น ๆ ที่เหมาะสมกับสภาพของโรงเรียน

สื่อบุคคล ได้แก่ เด็กและบุคลากรทุกฝ่ายทั้งในและนอกโรงเรียนใช้หลักการสื่อสารสองทาง และการปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

นอกจากการประชาสัมพันธ์ด้วยสื่อต่าง ๆ ดังกล่าวแล้ว โรงเรียนควรมีเทคนิคในการให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมและให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง ดังนี้

5.2.4 ให้ข่าวสารข้อมูลที่ชัดเจน ซึ่งจะช่วยให้ผู้ปกครองเข้าใจปรัชญาและหลักการของโรงเรียน และสามารถสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการเด็กให้สอดคล้องกับทางโรงเรียนและเป็นการรายงานความเปลี่ยนแปลงความก้าวหน้าของเด็กและกิจกรรมภายในโรงเรียนอีกด้วย

5.2.5 ครูสามารถใช้เทคนิควิธีต่าง ๆ ในการให้ข่าวสารอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับสถานการณ์ เช่น การประชุมผู้ปกครอง การประชุมเชิงปฏิบัติการ การสัมมนาแสดงความคิดเห็น การส่งจดหมายข่าวสารสองทาง โทรศัพท์ การสนทนาพูดคุย การเยี่ยมบ้าน โดยมีขั้นตอนการทำงานร่วมกับผู้ปกครอง

5.3 โรงเรียนควรคำนึงถึงหลักจิตวิทยาในการขอความร่วมมือจากผู้ปกครอง คือให้การยอมรับและให้เกียรติแก่ผู้ปกครองทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน และผู้ปกครองจะให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีหากกิจกรรมนั้นมีประโยชน์ต่อเด็กและเป็นกิจกรรมที่ง่ายไม่เสียเวลามาก ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนผู้ปกครองและชุมชน มีดังนี้

5.3.1 ผู้ปกครอง ร่วมมือกับโรงเรียนดูแลบุตรหลานให้มีความประพฤติดีเอาใจใส่ในด้านการเรียนรู้ของลูกทั้งที่บ้าน ที่โรงเรียนรวมทั้งการเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ

5.3.2 ชุมชน มีบทบาทในการมีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมกำหนดเป้าหมาย จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน ตรวจสอบและช่วยปรับปรุงสถานศึกษาในชุมชนให้ได้มาตรฐาน

5.3.3 ผู้เกี่ยวข้องให้ความช่วยเหลือด้านวิชาการ สนับสนุนทรัพยากร กำกับติดตามให้สถานศึกษาพัฒนาคุณภาพให้เป็นไปตามแผนพัฒนาสถานศึกษาถ้าทุกหน่วยงานและทุกคนรับบทบาทหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยดี เราจะได้สถานศึกษาที่มีคุณภาพเยาวชนที่เป็นคนเก่งและคนดีที่จะมาพัฒนาประเทศชาติต่อไปในอนาคต

การสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครองของโรงเรียนเมตตาวิทยานับว่ามีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาเพราะจะทำให้โรงเรียนกับผู้ปกครองนักเรียน มีความเข้าใจในกิจกรรมต่าง ๆ ที่ โรงเรียนจัดขึ้น ซึ่งการสร้างสัมพันธ์ที่ดีขึ้นนั้นจะต้องประสานสัมพันธ์กันสองทาง โดยใช้อยู่วิธีที่หลากหลาย เช่น การประชุมร่วมกัน การใช้สื่อประชาสัมพันธ์ การเยี่ยมบ้านผู้ปกครองนักเรียนและการจัดกิจกรรมร่วมกัน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

กู่ศักดิ์ สารกิตติพันธ์ (2538 : 94 - 103) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความพึงพอใจของผู้ปกครอง นักเรียน ศิษย์เก่า และครู ที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยา พบว่า ผู้ปกครอง นักเรียน ศิษย์เก่า และครูมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของโรงเรียนในด้านวิชาการ ด้านครู ผู้สอน ด้านสภาพแวดล้อมโรงเรียนและบรรยากาศของโรงเรียน ด้านพฤติกรรมนักเรียน และด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครอง อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ความพอใจของผู้ปกครอง นักเรียนที่มีต่ออาชีพต่างกัน ที่มีต่อการบริหารงานของโรงเรียนโดยรวมไม่แตกต่างกัน ความพอใจของศิษย์เก่าโดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความพอใจของครูที่ปฏิบัติหน้าที่และสอนกับครูที่ทำหน้าที่สอนอย่างเดียวกันที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียน โดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

รติพร ภาธรธวานนท์ (2538 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การจัดการศึกษาระดับก่อน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ปีการศึกษา 2538 ผลการศึกษาพบว่า การประเมินมาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษาศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับคุณภาพดี เมื่อจำแนกแต่ละมาตรฐาน พบว่า มีคุณภาพดี จำนวน 15 มาตรฐาน และระดับคุณภาพที่เป็นที่น่าพอใจ จำนวน 1 มาตรฐาน คือ มาตรฐานที่ 8 โรงเรียนมีบุคลากรเพียงพอ โดยจัดให้ปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ลำดับที่ 1 ด้านการจัดบริการ ส่งเสริมสุขภาพอนามัย ลำดับที่ 2 ด้านการจัดบุคลากร ลำดับที่ 3 ด้านการจัดประสบการณ์ ลำดับที่ 4 ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ลำดับที่ 5 ด้านพัฒนาการของนักเรียน และลำดับสุดท้ายด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา โดยรวมพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีระดับความคิดเห็นมากกว่าครูผู้สอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีระดับความคิดเห็นมากกว่าครู ผู้สอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ใน 4 ด้าน คือ ด้านการจัดประสบการณ์ ด้านการจัดบริการส่งเสริมสุขภาพอนามัย ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และด้านพัฒนาการของนักเรียน นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

มณี โพธิเสน (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนโพธิเสนวิทยา อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย พบว่า บุคลากรโดยรวมมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมาก โดยมีรายข้อที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดในแต่ละปัจจัย ดังนี้ ประสิทธิภาพและเป้าหมายของโรงเรียนมุ่งผลในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ จัดกิจกรรมให้นักเรียนพัฒนาทุกด้าน บุคลากรทุกฝ่ายเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม มีความสุภาพ เป็นที่ยอมรับของนักเรียน นักเรียนมีความสุขในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน

อิสริยา พจนธาวี (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยความพึงพอใจของผู้ปกครองและผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีต่อการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดเลย ใน 7 ด้าน คือ ด้านการบริการทั่วไป ด้านธุรการ ด้านวิชาการ ด้านปกครองนักเรียน ด้านบริการ ด้านโรงเรียนกับชุมชน และด้านอาคารสถานที่ พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยรวมผู้ปกครองและผู้ทรงคุณวุฒิมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านธุรการ ด้านปกครองนักเรียน ด้านการบริการทั่วไป ด้านโรงเรียนกับชุมชน ด้านบริการ ด้านโรงเรียนกับชุมชนและด้านอาคารสถานที่

กรรกร ขวดี (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่ตั้งอยู่นอกเขตเทศบาล ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองนักเรียนจำแนกตามระดับการศึกษา การประกอบอาชีพ และขนาดโรงเรียน มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่ตั้งอยู่นอกเขตเทศบาล โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับ ปานกลาง โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านบริการ ด้านปกครองนักเรียน ด้านวิชาการ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่ตั้งอยู่นอกเขตเทศบาล โดยรวมและเป็นรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ผู้ปกครองนักเรียนที่ประกอบอาชีพแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่ตั้งอยู่นอกเขตเทศบาล โดยภาพรวมและเป็นรายด้าน 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านปกครองนักเรียน ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม และด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ไม่แตกต่างกัน แต่ผู้ปกครองนักเรียนที่ประกอบอาชีพอิสระมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาด้านบริการ มากกว่ากลุ่มที่ประกอบอาชีพรับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้ปกครองนักเรียนที่มีนักเรียนใน

โรงเรียนแต่ละขนาดแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด กรมสามัญศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่ตั้งอยู่นอกเขตเทศบาล โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

อภิชาติ แพทย์พงษ์ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอนของโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ด้านหลักสูตรการเรียนการสอนและสื่อการสอน ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในหลักสูตรที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอน และวิธีสอนของครูชาวต่างประเทศที่กระตุ้นให้ผู้เรียนกล้าพูดกล้าแสดงออกเป็นภาษาอังกฤษ ด้านบุคลากร ครูประจำชั้นมีความเอาใจใส่ดูแลนักเรียนและครูอุทิศตนเพื่ออบรมด้านมารยาทและความประพฤติของนักเรียน ด้านอาคารสถานที่ ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในการบำรุงรักษาสถานที่ให้สะอาดและปรับปรุงอาคารที่ชำรุด พอใจในสภาพบริเวณโรงเรียน อาคารเรียนและห้องเรียน ด้านกิจการนักเรียน โรงเรียนจัดให้บริการอาหารกลางวัน น้ำดื่มและห้องอาหารอย่างถูกหลักอนามัย รวมทั้งการจัดบริการรถรับ-ส่งนักเรียนที่ดี ด้านการเงิน ผู้ปกครองพอใจที่โรงเรียนผ่อนผันการเก็บค่าธรรมเนียมการเรียน และผู้ปกครองสามารถเบิกค่าธรรมเนียมการเรียนได้ตามระเบียบของราชการและองค์กรเอกชนอื่น ๆ ด้านการเรียน นักเรียนมีความรู้สามารถในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาได้และสามารถใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างน่าพอใจ

อภิรัตน์ ถาวรนนท์ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนกุญบุรีวิทยา อำเภอกุญบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนกุญบุรีวิทยา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจด้านการเรียนการสอนในระดับมาก ส่วนด้านการบริหารทั่วไป ด้านการปกครอง ด้านการบริการ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับปานกลาง ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครอง พบว่า ผู้ปกครองที่มีภูมิลำเนาต่างกันมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนกุญบุรีวิทยาในด้านการบริหารทั่วไป ด้านการปกครอง ด้านการบริการ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมไม่แตกต่างกัน ยกเว้นผู้ปกครองที่มีภูมิลำเนาต่างกันมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนกุญบุรีวิทยาในด้านการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

งานวิจัยต่างประเทศ

ซอร์เบลโล (Sorbello 1978 : 598) ได้ทำการวิจัยเรื่องบทบาทของผู้ปกครองนักเรียนในด้านความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนในบทบาทที่แท้จริง และบทบาทที่คาดหวังตามทัศนะของครูประถมศึกษา ครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา ผู้ปกครองนักเรียนประถมศึกษา และผู้ปกครองที่ไม่ใช่ นักเรียนประถมศึกษา พบการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มมีความเห็นว่า ผู้ปกครองนักเรียนมี

ความเกี่ยวข้องกับโรงเรียนในระดับน้อย มีแนวคิดของทุกกลุ่มเสนอให้ผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเรียน การจัดหลักสูตร การประเมินครู การกำหนดระเบียบวินัยของโรงเรียน นอกจากนี้ยังเสนอให้ทุกฝ่ายไม่เฉพาะผู้ปกครองเท่านั้น มีส่วนร่วมในการกำหนดจุดมุ่งหมายของโรงเรียน

ลาร์กิน (Larkin 1992 : 397 – A) ได้ศึกษาเรื่องผู้บริหารโรงเรียนก่อนประถมศึกษา มุมมองเกี่ยวกับภาวะผู้นำต่อการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ผลการศึกษา พบว่าผู้บริหารโรงเรียนก่อนประถมศึกษามีบทบาทหน้าที่หลายอย่างและมีงานในหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบมากมาย ตั้งแต่งานการดูแลรักษาความสะอาด การสื่อสารกับครู ผู้ปกครอง การบริหารงานบุคคลงบประมาณ การแสวงหางบสนับสนุนและการพัฒนานุเคราะห์ ซึ่งสัมพันธ์กับงบประมาณและการได้รับการสนับสนุน ผู้ศึกษายังพบด้วยว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ได้รับการฝึกอบรมทางการบริหารน้อยมาก ดังนั้นจึงอาศัยประสบการณ์จากการเรียนและประสบการณ์ส่วนตัวทำให้เรียนรู้แบบลองผิดลองถูก แต่ส่วนใหญ่ผู้บริหารเหล่านี้เคยเป็นรองผู้อำนวยการโรงเรียนมาก่อน ลักษณะการบริหารจึงเป็นแบบการมีส่วนร่วมในกิจกรรม และผู้บริหารที่เป็นสตรีมักมีปัญหาเกี่ยวกับใช้อำนาจและการตอบสนองความต้องการของเพื่อนร่วมงาน นอกจากนี้ปัญหาที่สำคัญอีกอย่างหนึ่ง ก็คือ ผู้บริหารขาดเพื่อนภายในองค์กร แต่ก็โชคดีที่มีรองผู้อำนวยการช่วยแก้ปัญหาที่ยุ่งยากสลับซับซ้อนภายในโรงเรียน โดยเฉพาะด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับโรงเรียน

บาร์นส์ (Barnes 1995 : 3152 – A) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนของผู้ปกครองนักเรียน พบว่า การมีส่วนร่วมกับการเรียนการสอนของโรงเรียน โดยอุดมคติแล้วผู้ปกครองต้องการมีบทบาทที่โรงเรียนหรือในชั้นเรียน แม้ว่าความจริงแล้วการมีส่วนร่วมของพวกเขาไม่เป็นไปตามอุดมคติดังกล่าว และได้พบว่า ผู้ปกครองยังมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนที่บ้านด้วยการศึกษารั้วนี้ให้หลักฐานเพิ่มเติมว่าบิดามารดาชาวอเมริกัน อัฟริกัน เห็นคุณค่าของการศึกษาและเห็นว่าโรงเรียนจำเป็นต้องตระหนักถึงความคาดหวังด้านการศึกษาและวัฒนธรรมของผู้ปกครองด้วย

ฟรีเซน (Friesen 1997 : 642) ได้ศึกษาเจตคติและแนวความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อระเบียบวินัยในโรงเรียนประถมศึกษา โดยการศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อทราบเจตคติของผู้ปกครองที่มีต่อระเบียบวินัยในโรงเรียนประถมศึกษาแห่งหนึ่งเกี่ยวกับกฎระเบียบที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบัน การมีส่วนร่วมและการได้รับแจ้งก่อนการลงโทษนักเรียน ความรุนแรงของการลงโทษและการทำดี ความเหมาะสม ของการลงโทษ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการออกกฎระเบียบของโรงเรียนสำหรับบุตรหลานของตน และต้องการให้ทางโรงเรียนแจ้งความโทษศัพทให้ทราบเป็นการเบื้องต้นเกี่ยวกับพฤติกรรมหรือความสามารถในการเรียน

วิลเลียมส์ (Williams 1998 : 6322-A) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานและแรงจูงใจเปรียบเทียบระหว่างผู้จัดการด้านสุขภาพอนามัยชายและหญิง ผลการวิจัย พบว่า ไม่พบว่าเพศมีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในการทำงาน และแรงจูงใจของผู้จัดการทั้งเพศชายและเพศหญิงแต่อย่างใด

จากผลการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ที่กล่าวมาแล้ว แสดงให้เห็นว่าการจัดการศึกษาก่อนประถมศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากพัฒนาการช่วงแรกของชีวิตมนุษย์เป็นระยะที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการของนักเรียนทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคม และสติปัญญา เพื่อรับการศึกษา ในระดับต่อไปอันจะส่งผลในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาคุณภาพของนักเรียนให้สูง ซึ่งการจัดการศึกษาระดับนี้มีประสิทธิภาพเพียงใด บรรลุตามวัตถุประสงค์ ที่ตั้งไว้หรือไม่ย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง เช่น นโยบายการจัดการศึกษา รูปแบบการจัดการศึกษาของโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนระดับประถมศึกษา รูปแบบการจัดประสบการณ์ (หลักสูตรและแผนการสอน) เกณฑ์ต่อการจัดการศึกษา เหล่านี้ เป็นต้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยสถาบัน โดยศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยาในระดับชั้นประถมศึกษา ตลอดจนข้อเสนอแนะของผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ปกครองของนักเรียนประเภทไปกลับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ของโรงเรียนเมตตาวิทยา ประจำปีการศึกษา 2546 จำนวนทั้งสิ้น 182 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนเมตตาวิทยา ได้กำหนดขนาดตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของ เครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan ; อ้างถึงใน สุวิมล ติรกานันท์ 2546 :178) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ความคลาดเคลื่อน .05 และดำเนินการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายโดยวิธีจับฉลากได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 127 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยาซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยแบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ

1. ด้านบุคลากรในโรงเรียน
2. ด้านการจัดสภาพแวดล้อม
3. ด้านหลักสูตรและการสอน
4. ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร
5. ด้านผู้ปกครองและชุมชน

แบบสอบถามดังกล่าว แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครอง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามปลายปิดเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความพึงพอใจมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความพึงพอใจมาก
- 3 หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย
- 1 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของนักเรียนโรงเรียนเมตตาวิทยา
2. ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือ
3. สร้างแบบสอบถามฉบับร่างให้ครอบคลุมขอบเขต เนื้อหาทั้ง 5 ด้าน นำเสนอประธาน และกรรมการที่ควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณา จากนั้นจึงนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบสำนวนภาษา ความเที่ยงตรงของเนื้อหา
4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้ปกครองนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) จากค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha – coefficient) ของครอนบาค (Cronbach 1970 : 650) จากการตรวจสอบได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อัลฟา เท่ากับ .97 แสดงว่าเครื่องมือหรือแบบสอบถามนี้มีความน่าเชื่อถืออยู่ในเกณฑ์สูง
5. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อขอความเห็นชอบ และจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยทำหนังสือจากโรงเรียนเมตตาวิทยาร่วมทั้งแบบสอบถามถึงผู้ปกครองของนักเรียนโรงเรียนเมตตาวิทยาที่เรียนอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 ในปีการศึกษา 2546 จำนวน 127 ฉบับ โดยส่งมอบและรับคืนด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 127 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับมาทำการตรวจสอบความสมบูรณ์อีกครั้งก่อนที่จะนำไปวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การคำนวณด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์หาค่าต่าง ๆ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

2. ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยาวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นรายข้อและรายด้าน คือ

2.1 ด้านบุคลากรในโรงเรียน

2.2 ด้านการจัดสภาพแวดล้อม

2.3 ด้านหลักสูตรและการสอน

2.4 ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร

2.5 ด้านผู้ปกครองและชุมชน

เมื่อหาค่าเฉลี่ยแล้วนำมาแปลความหมายโดยใช้เกณฑ์ดังนี้ (ประคอง กรวรรณสูตร

2542 : 204)

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50 – 5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50 – 4.49 หมายถึง มีความพึงพอใจมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50 – 3.49 หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50 – 2.49 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.49 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

3. การทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา วิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติ t (t-test)

4. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ตรวจสอบความตรง (Validity) โดยการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับ วัตถุประสงค์ของการวิจัยด้วยค่า Index of Objective Congruence (IOC) มีสูตรดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้องระหว่างรายการสำรวจ หรือข้อคำถาม หรือรายการประเมินกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

$\sum R$ หมายถึง ผลรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

2. ตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (alpha - Coefficient) ตามแบบของ ครอนบาค (Cronbach 1990 : 650) มีสูตรดังนี้

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right\}$$

เมื่อ α หมายถึง สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น

n หมายถึง จำนวนข้อ

S_i^2 หมายถึง คะแนนความแปรปรวนแต่ละข้อ

S^2 หมายถึง คะแนนความแปรปรวนทั้งฉบับ

3. ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้วิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษา ของโรงเรียนเมตตาวิทยา มีสูตรดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ หมายถึง คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง

$\sum X$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N หมายถึง จำนวนผู้ปกครองในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

4. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้วิเคราะห์ค่าการกระจายของข้อมูล ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา มีสูตรดังนี้

$$SD = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ SD	หมายถึง	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
N	หมายถึง	จำนวนผู้ปกครองในกลุ่มตัวอย่าง
$\sum X^2$	หมายถึง	ผลรวมของคะแนนแต่ละคนยกกำลังสอง
$(\sum X)^2$	หมายถึง	ผลรวมของคะแนนทุกคนยกกำลังสอง

5. ค่า t-test (Independent) ใช้ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา จำแนกตามเพศของผู้ปกครอง และระดับช่วงชั้นของนักเรียน มีสูตรดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์ 2531 : 175)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1)S_1^2 + (n_2 - 1)S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left\{ \frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right\}}}$$

เมื่อ t หมายถึง ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา

$\bar{X}_1$	หมายถึง	คะแนนเฉลี่ยกลุ่ม 1
$\bar{X}_2$	หมายถึง	คะแนนเฉลี่ยกลุ่ม 2
S_1^2	หมายถึง	ความแปรปรวนของกลุ่ม 1
S_2^2	หมายถึง	ความแปรปรวนของกลุ่ม 2
n_1	หมายถึง	จำนวนผู้ปกครองในกลุ่มตัวอย่างกลุ่ม 1
n_2	หมายถึง	จำนวนผู้ปกครองในกลุ่มตัวอย่างกลุ่ม 2

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ทั้งหมด จำนวน 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่เป็นผู้ปกครองของนักเรียน โรงเรียนเมตตาวิทยา จำนวน 127 คน จำแนกตามเพศ และระดับช่วงชั้นของนักเรียน ดังรายละเอียด ในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม เพศ และระดับช่วงชั้นของนักเรียน

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	47	37.01
หญิง	80	62.99
2. ระดับช่วงชั้นของนักเรียน		
ระดับช่วงชั้นที่ 1	63	49.61
ระดับช่วงชั้นที่ 2	64	50.39
รวม	127	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่าผู้ปกครองส่วนใหญ่เป็นหญิง จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 62.99 และเป็นชาย จำนวน 47 คน ร้อยละ 37.01 ระดับช่วงชั้นของนักเรียนพบว่า ระดับช่วงชั้น ที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6) จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 50.39 และระดับช่วงชั้นที่ 1 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3) จำนวน 63 คน ร้อยละ 49.61 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา

1. ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยาโดยรวมทุกด้าน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา โดยรวมทุกด้าน ดังรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา โดยรวมทุกด้าน

การจัดการศึกษา	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1. ด้านบุคลากรในโรงเรียน	3.85	.65	มาก
2. ด้านการจัดสภาพแวดล้อม	3.46	.71	ปานกลาง
3. ด้านหลักสูตรและการสอน	3.70	.65	มาก
4. ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร	3.82	.68	มาก
5. ด้านผู้ปกครองและชุมชน	3.58	.77	มาก
รวม	3.68	.62	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่าผู้ปกครองมีความพึงใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาด้านสภาพแวดล้อมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.46$) ส่วนด้านอื่นๆ ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในระดับมากทุกด้าน โดยพอใจด้านบุคลากรในโรงเรียนสูงสุด ($\bar{X} = 3.85$) รองลงมา ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร ($\bar{X} = 3.82$) ตามลำดับ

2. ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา

ในแต่ละด้าน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยาในแต่ละด้าน ดังรายละเอียดในตารางที่ 3-7

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา ด้านบุคลากรในโรงเรียน จำแนกเป็นรายชื่อ

ด้านบุคลากรในโรงเรียน	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1. ครูมีความตั้งใจและอุทิศตนเพื่อทำหน้าที่พัฒนาคุณภาพนักเรียน	3.92	.82	มาก
2. ครูมีความใกล้ชิด เป็นกันเอง และเป็นທີ່ปรึกษาที่ดีแก่นักเรียน	3.85	.81	มาก
3. ครูประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน	3.92	.83	มาก
4. ครูมีความรัก ความเมตตานักเรียนโดยเสมอหน้า ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง	3.93	.92	มาก
5. ครูมีระเบียบวินัย ตรงต่อเวลา และรับผิดชอบต่อนหน้าที่	3.87	.86	มาก
6. ครูมีความขยัน เอาใจใส่ต่อนหน้าที่ และทุ่มเทการทำงานให้โรงเรียน	3.93	.86	มาก
7. ครูเป็นคนมีเหตุผล ไม่เจ้าอารมณ์และไม่ถือคติต่อนักเรียน	3.72	.84	มาก
8. ครูจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนรู้ และอำนวยความสะดวกให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้	3.72	.82	มาก
9. ครูจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับนักเรียนในแต่ละระดับการศึกษา	3.77	.85	มาก
10. ครูพัฒนาตนเอง ทั้งด้านความรู้ ความสามารถในการสอน และการประพฤติปฏิบัติตนอยู่เสมอ	3.87	.81	มาก
รวม	3.85	.65	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา ด้านบุคลากรในโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในระดับมากทุกข้อ ข้อที่ผู้ปกครองพอใจสูงสุด คือครูมีความรักความเมตตาต่อนักเรียนโดยเสมอหน้าไม่เลือกที่รักมักที่ชัง ($\bar{X} = 3.93$) และครูมีความขยันเอาใจใส่ต่อหน้าที่ ทุ่มการทำงานให้กับโรงเรียน ($\bar{X} = 3.93$) รองลงมา ได้แก่ ครูมีความตั้งใจและอุทิศตนเพื่อทำหน้าที่พัฒนาคุณภาพนักเรียน ($\bar{X} = 3.92$) และครูประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน ($\bar{X} = 3.92$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา ด้านการจัดสภาพแวดล้อม
จำแนกเป็นรายข้อ

ด้านการจัดสภาพแวดล้อม	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1. อาคารเรียนและห้องเรียนสะอาด เป็นระเบียบ สวยงาม และเย็นสบายน่าเรียน	3.70	.89	มาก
2. บริเวณโรงเรียนสะอาด สวยงาม ร่มรื่น น่าอยู่	3.42	.86	ปานกลาง
3. โรงเรียนจัดให้มีที่นั่งพักผ่อน สนามเด็กเล่น อุปกรณ์กีฬา และห้องนันทนาการสำหรับนักเรียน	3.28	.93	ปานกลาง
4. โรงเรียนจัดให้มีห้องน้ำ ห้องส้วม และอ่างล้างมือที่สะอาด ไว้บริการนักเรียน	3.48	1.1	ปานกลาง
5. โรงเรียนจัดบริการน้ำดื่มที่สะอาดไว้ให้นักเรียนตามอาคารเรียนอย่างเพียงพอ	3.45	1.02	ปานกลาง
6. โรงเรียนมีห้องพยาบาล ตู้ยา เตียงนอนผู้ป่วย และเจ้าหน้าที่ปฐมพยาบาล ไว้บริการนักเรียน	3.46	.87	ปานกลาง
7. โรงเรียนจัดมุมประสบการณ์ มุมหนังสือ และมุมอุปกรณ์ไว้ในห้องเรียนเพื่อให้นักเรียนใช้ศึกษาเพิ่มเติม	3.57	.91	มาก

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ด้านการจัดสภาพแวดล้อม	$\bar{X}$	SD	ระดับ
8. โรงเรียนจัดให้มีห้องสมุด ห้องปฏิบัติการ และห้องคอมพิวเตอร์ให้นักเรียนศึกษาค้นคว้า	3.68	.96	มาก
9. โรงเรียนจัดให้มีบริเวณธรรมชาติ เช่น ปลูกไม้ดอกไม้ประดับ พืชผักสวนครัว และสวนสมุนไพร พร้อมติดป้ายชื่อ เพื่อให้นักเรียนรู้จัก	3.25	1.17	ปานกลาง
10. โรงเรียนจัดทำภาพและคำกลอนสอนใจติดไว้ตามต้นไม้ บริเวณที่นั่งเล่น และที่ต่าง ๆ เพื่อเป็นคติสอนใจนักเรียน	3.32	1.01	ปานกลาง
รวม	3.46	.71	ปานกลาง

จากตารางที่ 4 พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา ด้านการจัดสภาพแวดล้อม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.46$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในระดับมาก 3 ข้อ โดยพอใจเรื่องอาคารและห้องเรียนสะอาดเป็นระเบียบสวยงามและเย็นสบายน่าเรียนมากกว่าข้ออื่น ๆ ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$) รองลงมา ได้แก่ เรื่องที่โรงเรียนจัดให้มีห้องสมุด ห้องปฏิบัติการและห้องคอมพิวเตอร์ให้นักเรียนศึกษาค้นคว้า ($\bar{X} = 3.68$) และโรงเรียนจัดมุมประสบการณ์ มุมหนังสือ และมุมอุปกรณ์ไว้ในห้องเรียนเพื่อให้นักเรียนได้ศึกษาเพิ่มเติม ($\bar{X} = 3.57$) ตามลำดับ ส่วนข้ออื่นๆ อีก 7 ข้อ ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง โดยมีความพึงพอใจด้านที่โรงเรียนจัดให้มีบริเวณธรรมชาติ เช่น ปลูกไม้ดอกไม้ประดับ พืชผักสวนครัว ต่ำที่สุด ($\bar{X} = 3.25$)

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา ด้านหลักสูตรและการสอน จำแนกเป็นรายข้อ

ด้านหลักสูตรและการสอน	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1. จัดหลักสูตรโดยมุ่งพัฒนานักเรียนให้มีความสมดุลทั้งความรู้ ความสามารถ ความคิด ความดีงาม และความรับผิดชอบต่อสังคม	3.88	.83	มาก
2. จัดหลักสูตรและการเรียนการสอนโดยมุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนให้เหมาะสมแก่วัยและศักยภาพ	3.70	.78	มาก
3. ส่งเสริมให้นักเรียนพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ	3.57	.79	มาก
4. จัดเนื้อหาสาระ และกิจกรรมสอดคล้องกับความสนใจ ความถนัด และความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียน	3.62	.91	มาก
5. นำปัญหาในชุมชน และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาจัดทำสาระของหลักสูตร	3.39	1.01	ปานกลาง
6. ปลุกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ไว้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	3.66	.93	มาก
7. จัดกิจกรรมให้นักเรียนเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ฝึกปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น	3.87	.79	มาก
8. ฝึกให้นักเรียนรู้จักคิดและรู้จักนำความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาได้	3.76	.83	มาก
9. พัฒนาระบบการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ	3.74	.89	มาก
10. จัดการประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริง โดยพิจารณาจากพัฒนาการของนักเรียน ความประพฤติ การสังเกต พฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบ	3.84	.86	มาก
รวม	3.70	.65	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาโรงเรียนเมตตาวิทยา ด้านหลักสูตรและการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจเรื่องจัดหลักสูตรโดยมุ่งพัฒนานักเรียนให้มีความสมดุลทั้งความรู้ความสามารถและความรับผิดชอบต่อสังคมสูงสุด ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$) รองลงมา มีความพึงพอใจในระดับมากในการจัดกิจกรรมให้นักเรียน เรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติจริงฝึกปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น ($\bar{X} = 3.87$) และจัดการประเมินผลการเรียนตามสภาพจริง โดยพิจารณาจาก พัฒนาการของนักเรียน ความประพฤติ และการสังเกตพฤติกรรม ($\bar{X} = 3.84$) ตามลำดับ ส่วนการ นำปัญหาในชุมชน และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาจัดทำสาระมีความพึงพอใจระดับปานกลางต่ำที่สุด ($\bar{X} = 3.39$)

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร จำแนกเป็นรายข้อ

ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1. จัดกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักเคารพสิทธิของผู้อื่นรู้จักเกรงใจ ให้เกียรติ และให้อภัยผู้อื่น	3.99	.88	มาก
2. จัดกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักรักษามลประโยชน์ของส่วนรวม ไม่ทำลายสิ่งของผู้อื่นของสาธารณะและสิ่งแวดล้อม	3.87	.86	มาก
3. จัดกิจกรรมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้ อยู่เป็นนิจ	3.93	.93	มาก
4. จัดกิจกรรมให้นักเรียนรักศักดิ์ศรีของตนเอง ด้วยการพึ่งตนเอง ช่วยตนเองได้	3.78	.81	มาก
5. จัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ตลอดเวลา และทุกสถานที่	3.72	.79	มาก
6. จัดพานักเรียนไปศึกษาแหล่งการเรียนรู้ในชุมชน	3.55	.94	มาก
7. จัดกิจกรรมให้นักเรียนกล้าแสดงออกทางด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ด้วยความมั่นใจ	3.93	.90	มาก

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร	$\bar{X}$	SD	ระดับ
8. จัดกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักปกครองตนเองโดยใช้หลักประชาธิปไตย	3.73	.87	มาก
9. จัดกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตน	3.83	.89	มาก
10. จัดกิจกรรมให้นักเรียนมีวินัยในตนเอง และตรงต่อเวลา	3.87	.87	มาก
รวม	3.82	.68	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีความพึงพอใจสูงสุด คือการจัดกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักเคารพสิทธิผู้อื่นและให้อภัยผู้อื่น ($\bar{X} = 3.99$) รองลงมา ได้แก่ จัดกิจกรรมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านเกิดการใฝ่รู้อยู่เป็นนิจ ($\bar{X} = 3.93$) จัดกิจกรรมให้นักเรียนกล้าแสดงออกทางด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ด้วยความมั่นใจ ($\bar{X} = 3.93$) และการจัดกิจกรรมให้นักเรียนมีวินัยในตนเองและตรงต่อเวลา ($\bar{X} = 3.87$) จัดกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักรักษามลประโยชน์ของส่วนรวม มีความพึงพอใจในระดับมากเท่ากัน ($\bar{X} = 3.87$) ตามลำดับ

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา ด้านผู้ปกครองและชุมชน จำแนกเป็นรายชื่อ

ด้านผู้ปกครองและชุมชน	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1. จัดกิจกรรมให้ผู้ปกครองมาเยี่ยมโรงเรียน และประชุมผู้ปกครองทุกภาคเรียน	3.83	.96	มาก
2. รายงานความเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบเป็นประจำ	3.69	.89	มาก
3. โรงเรียนจัดทำข่าวสารกิจกรรมของโรงเรียนให้ผู้ปกครองและชุมชนทราบเป็นประจำ	3.61	.95	มาก
4. ให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูลูก และธรรมชาติตามพัฒนาการของเด็ก	3.58	1.00	มาก
5. ให้ผู้ปกครองช่วยดูแลการทำการบ้าน และพฤติกรรมของนักเรียน	3.78	1.00	มาก
6. ให้ผู้ปกครองเข้าใจปรัชญา ความมุ่งหมาย และแนวทางการจัดการศึกษาของโรงเรียน	3.67	.86	มาก
7. โรงเรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน	3.49	.99	ปานกลาง
8. จัดให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาและพัฒนาโรงเรียน	3.34	1.02	ปานกลาง
9. ให้สถานประกอบการในชุมชนมีส่วนร่วมในการฝึกสอนอาชีพให้แก่นักเรียน	3.38	1.01	ปานกลาง
10. ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน และช่วยระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา	3.40	1.01	ปานกลาง
รวม	3.58	.77	มาก

จากตารางที่ 7 พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา ด้านกิจกรรมผู้ปกครองและชุมชน โดยภาพอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมให้ผู้ปกครองมาเยี่ยมโรงเรียน และประชุมผู้ปกครองทุกภาคเรียนสูงสุด ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$) รองลงมา ให้ผู้ปกครองช่วยดูแล การทำการบ้านและพฤติกรรมของนักเรียน ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$) และรายงานความเปลี่ยนแปลง และความก้าวหน้าของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบเป็นประจำ ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.69$) ตามลำดับ ส่วนความพึงพอใจระดับปานกลางต่ำที่สุด คือ ให้สถานประกอบการในชุมชนมีส่วนร่วมในการฝึก สอน อาชีพให้แก่ นักเรียน ($\bar{X} = 3.38$)

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา

1. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา โดยรวมทุกด้าน

ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองระหว่างเพศชายและเพศหญิงที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา โดยรวมทุกด้าน ดังรายละเอียดในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองระหว่างเพศชายและเพศหญิงที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา โดยรวมทุกด้าน

การจัดการศึกษา	ความพึงพอใจ				
	เพศชาย		เพศหญิง		t
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
1. ด้านบุคลากรในโรงเรียน	3.97	.71	3.78	.60	1.63
2. ด้านการจัดสภาพแวดล้อม	3.69	.70	3.33	.68	2.80*
3. ด้านหลักสูตรและการสอน	3.78	.69	3.66	.63	.99
4. ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร	3.90	.76	3.77	.61	1.00
5. ด้านผู้ปกครองและชุมชน	3.62	.83	3.55	.74	.48
รวม	3.79	.67	3.62	.57	1.53

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตารางที่ 8 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองระหว่างเพศชายและเพศหญิงที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา โดยรวมทุกด้าน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ปกครองเพศชายมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยาด้านการจัดสภาพแวดล้อมมากกว่าผู้ปกครองเพศหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่มีความแตกต่างกัน

2. การเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองระหว่างเพศชายและเพศหญิงที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา ในแต่ละด้าน

ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองระหว่างเพศชายและเพศหญิงที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยาในแต่ละด้าน ดังรายละเอียดในตารางที่ 9 - 13

ตารางที่ 9 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองระหว่างเพศชายและเพศหญิงที่มีต่อการจัดการศึกษาโรงเรียนของเมตตาวิทยา ด้านบุคลากรในโรงเรียน จำแนกเป็นรายข้อ

ด้านบุคลากรในโรงเรียน	ความพึงพอใจ				
	เพศชาย		เพศหญิง		t
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
1. ครูมีความตั้งใจและอุทิศตนเพื่อทำหน้าที่พัฒนาคุณภาพนักเรียน	4.06	.82	3.84	.82	1.50
2. ครูมีความใกล้ชิด เป็นกันเอง และเป็นที่ปรึกษาที่ดีแก่นักเรียน	3.91	.86	3.81	.78	.69
3. ครูประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน	4.06	.90	3.84	.79	1.49
4. ครูมีความรัก ความเมตตานักเรียนโดยเสมอหน้า ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง	4.06	.99	3.85	.87	1.27
5. ครูมีระเบียบวินัย ตรงต่อเวลา และรับผิดชอบต่อนหน้าที่	3.94	1.03	3.84	.75	.62
6. ครูมีความขยัน เอาใจใส่ต่อนหน้าที่ และทุ่มเทการทำงานให้โรงเรียน	4.09	.93	3.84	.80	1.58

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ด้านบุคลากรในโรงเรียน	ความพึงพอใจ				
	เพศชาย		เพศหญิง		t
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
7. ครูเป็นคนมีเหตุผล ไม่เจ้าอารมณ์และไม่ถือคติต่อนักเรียน	3.94	.92	3.60	.77	2.20*
8. ครูจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนรู้ และอำนวยความสะดวกให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้	3.85	.91	3.65	.83	1.27
9. ครูจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับนักเรียนในแต่ละระดับการศึกษา	3.81	.92	3.75	.80	.38
10. ครูพัฒนาตนเอง ทั้งด้านความรู้ ความสามารถในการสอนและการประพฤติปฏิบัติตนอยู่เสมอ	4.02	.82	3.79	.79	1.59
รวม	3.97	.71	3.78	.61	1.63

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตารางที่ 9 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองระหว่างเพศชายและเพศหญิงที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา ด้านบุคลากรในโรงเรียน โดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ปกครองเพศชายมีความพึงพอใจที่ครูเป็นคนมีเหตุผล ไม่เจ้าอารมณ์และไม่ถือคติต่อนักเรียน มากกว่าผู้ปกครองเพศหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนข้ออื่น ๆ ไม่มีความแตกต่างกัน

ตารางที่ 10 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองระหว่างเพศชายและเพศหญิง
ที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนของเมตตาวิทยา ด้านการจัดสภาพแวดล้อม
จำแนกเป็นรายข้อ

ด้านการจัดสภาพแวดล้อม	ความพึงพอใจ				
	เพศชาย		เพศหญิง		t
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
1. อาคารเรียนและห้องเรียนสะอาด เป็นระเบียบ สวยงามและเย็นสบายน่าเรียน	4.02	.87	3.51	.86	3.21*
2. บริเวณโรงเรียนสะอาด สวยงาม ร่มรื่น น่าอยู่	3.60	.88	3.31	.84	1.81
3. โรงเรียนจัดให้มีที่นั่งพักผ่อน สนามเด็กเล่น อุปกรณ์กีฬา และห้องนันทนาการสำหรับนักเรียน	3.51	1.01	3.15	.86	2.13*
4. โรงเรียนจัดให้มีห้องน้ำ ห้องส้วม และอ่างล้างมือ ที่สะอาดไว้บริการนักเรียน	3.53	1.15	3.45	1.07	.41
5. โรงเรียนจัดบริการน้ำดื่มที่สะอาดไว้ให้นักเรียน ตามอาคารเรียนอย่างเพียงพอ	3.77	.94	3.26	1.03	2.75*
6. โรงเรียนมีห้องพยาบาล ตู้ยา เตียงนอนผู้ป่วย และเจ้าหน้าที่ปฐมพยาบาล ไว้บริการนักเรียน	3.72	.83	3.31	.85	2.66*
7. โรงเรียนจัดมุมประสบการณ์ มุมหนังสือ และมุม อุปกรณ์ไว้ในห้องเรียนเพื่อให้นักเรียนใช้ศึกษา เพิ่มเติม	3.89	.96	3.39	.83	3.11*
8. โรงเรียนจัดให้มีห้องสมุด ห้องปฏิบัติการ และห้องคอมพิวเตอร์ ให้นักเรียนศึกษาค้นคว้า	3.72	1.02	3.65	.91	.42
9. โรงเรียนจัดให้มีบริเวณธรรมชาติ เช่น ปลูกไม้ ดอกไม้ประดับ พืชผักสวนครัว และสวนสมุนไพร พร้อมติดป้ายชื่อ เพื่อให้นักเรียนรู้จัก	3.57	1.11	3.06	1.16	2.43*

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ด้านการจัดสภาพแวดล้อม	ความพึงพอใจ				
	เพศชาย		เพศหญิง		t
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
10. โรงเรียนจัดทำภาพและคำกลอนสอนใจติดไว้ตามต้นไม้ บริเวณที่นั่งเล่น และที่ต่าง ๆ เพื่อเป็นคติสอนใจนักเรียน	3.51	1.00	3.21	1.08	1.55
รวม	3.69	.70	3.33	.68	2.80*

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตารางที่ 10 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองระหว่างเพศชายและเพศหญิงที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา ด้านการจัดสภาพแวดล้อม โดยภาพรวมพบว่า ผู้ปกครองเพศชายมีความพึงพอใจมากกว่าผู้ปกครองเพศหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ปกครองเพศชายมีความพึงพอใจในเรื่องอาคารและห้องเรียน สะอาดเป็นระเบียบ สวยงามและเย็นสบายน่าเรียน โรงเรียนจัดให้มีที่นั่งพักผ่อน มีสนามเด็กเล่น อุปกรณ์กีฬาและห้องนันทนาการ โรงเรียนจัดให้มีบริการ น้ำดื่มที่สะอาดไว้ให้นักเรียนตามอาคารเรียนอย่างเพียงพอ มีห้องพยาบาลตึกยาเตียงนอนผู้ป่วยและ เจ้าหน้าที่ที่ปฐมพยาบาลไว้บริการนักเรียน โรงเรียนจัดมุมประสบการณ์ มุมหนังสือ และมุมอุปกรณ์ไว้ในห้องเรียน เพื่อให้นักเรียนใช้ศึกษาเพิ่มเติม และโรงเรียนจัดให้มีบริเวณธรรมชาติ เช่น ปลูกไม้ดอกไม้ประดับ พืชผักสวนครัว และสวนสมุนไพร พร้อมติดป้ายชื่อ เพื่อให้นักเรียนรู้จัก มากกว่าผู้ปกครองเพศหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตามลำดับ ส่วนข้ออื่น ๆ ไม่มีความแตกต่างกัน

ตารางที่ 11 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองระหว่างเพศชายและเพศหญิง
ที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา ด้านหลักสูตรและการสอน
จำแนกเป็นรายข้อ

ด้านหลักสูตรและการสอน	ความพึงพอใจ				
	เพศชาย		เพศหญิง		t
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
1. จัดหลักสูตรโดยมุ่งพัฒนานักเรียนให้มีความสมดุล ทั้งความรู้ ความสามารถ ความคิด ความดีงาม และ ความรับผิดชอบต่อสังคม	4.00	.86	3.81	.81	1.23
2. จัดหลักสูตรและการเรียนการสอนโดยมุ่งพัฒนาคุณภาพ ชีวิตของนักเรียนให้เหมาะสมแก่วัยและศักยภาพ	3.70	.86	3.70	.72	.15
3. ส่งเสริมให้นักเรียนพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตาม ศักยภาพ	3.68	.81	3.51	.76	1.17
4. จัดเนื้อหาสาระ และกิจกรรมสอดคล้องกับความสนใจ ความถนัด และความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียน	3.74	.94	3.55	.88	1.17
5. นำปัญหาในชุมชน และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาจัดทำ สาระของหลักสูตร	3.40	1.10	3.38	1.08	.15
6. ปลุกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะที่ พึงประสงค์ไว้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	3.70	.91	3.64	.95	.37
7. จัดกิจกรรมให้นักเรียนเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ฝึกปฏิบัติให้ได้ คิดเป็น ทำเป็น	3.91	.86	3.84	.74	.54
8. ฝึกให้นักเรียนรู้จักคิดและรู้จักนำความรู้มาใช้เพื่อ ป้องกันและแก้ไขปัญหาได้	3.77	.87	3.76	.81	.23
9. พัฒนาระบบการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ	3.89	.91	3.65	.86	1.51
10. จัดการประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริงโดยพิจารณา จากพัฒนาการของนักเรียน และความประพฤติการสังเกต พฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบ	3.98	.87	3.76	.85	1.38
รวม	3.78	.69	3.66	.63	.99

จากตารางที่ 11 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองระหว่างเพศชายและเพศหญิงที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยาด้านหลักสูตรและการสอน พบว่า โดยภาพรวมและรายข้อ ไม่มีความแตกต่างกัน

ตารางที่ 12 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองระหว่างเพศชายและเพศหญิงที่มีต่อการจัดการศึกษาโรงเรียนของเมตตาวิทยา ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร จำแนกเป็นรายข้อ

ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร	ความพึงพอใจ				
	เพศชาย		เพศหญิง		t
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
1. จัดกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักเคารพสิทธิของผู้อื่นรู้จักเกรงใจ ให้เกียรติ และให้อภัยผู้อื่น	4.06	.94	3.95	.84	.71
2. จัดกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักรักษามลประโยชน์ของส่วนรวม ไม่ทำลายสิ่งของผู้อื่นของสาธารณะและสิ่งแวดล้อม	3.83	1.05	3.89	.73	-.37
3. จัดกิจกรรมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้เป็นนิจ	4.04	1.00	3.86	.88	1.06
4. จัดกิจกรรมให้นักเรียนรักศักดิ์ศรีของตนเอง ด้วยการพึ่งตนเอง ช่วยตนเองได้	3.89	.89	3.71	.75	1.23
5. จัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ตลอดเวลา และทุกสถานที่	3.96	.88	3.59	.71	2.59*
6. จัดพานักเรียนไปศึกษาแหล่งการเรียนรู้ในชุมชน	3.57	1.06	3.54	.89	.21
7. จัดกิจกรรมให้นักเรียนกล้าแสดงออกทางด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ด้วยความมั่นใจ	4.02	.90	3.88	.91	.88
8. จัดกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักปกครองกันเองโดยใช้หลักประชาธิปไตย	3.72	.93	3.74	.84	-.089
9. จัดกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตน	3.98	.92	3.74	.87	1.48
10. จัดกิจกรรมให้นักเรียนมีวินัยในตนเอง และตรงต่อเวลา	3.89	.98	3.85	.80	.27
รวม	3.90	.76	3.77	.61	1.00

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตารางที่ 12 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองระหว่างเพศชายและเพศหญิงที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยาด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร พบว่า โดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ปกครองเพศชายมีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ตลอดเวลาและทุกสถานที่ มากกว่าผู้ปกครองเพศหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนข้ออื่น ๆ ไม่มีความแตกต่างกัน

ตารางที่ 13 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อระหว่างเพศชายและเพศหญิงที่มีการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา ด้านผู้ปกครองและชุมชน
จำแนกเป็นรายข้อ

ด้านผู้ปกครองและชุมชน	ความพึงพอใจ				
	เพศชาย		เพศหญิง		t
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
1. จัดกิจกรรมให้ผู้ปกครองมาเยี่ยมโรงเรียน และประชุมผู้ปกครองทุกภาคเรียน	3.87	.95	3.81	.97	.34
2. รายงานความเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบเป็นประจำ	3.74	.97	3.66	.84	.50
3. โรงเรียนจัดทำข่าวสารกิจกรรมของโรงเรียนให้ผู้ปกครองและชุมชนทราบเป็นประจำ	3.60	.99	3.63	.93	-.168
4. ให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูลูกและธรรมชาติตามพัฒนาการของเด็ก	3.64	1.10	3.55	.95	.48
5. ให้ผู้ปกครองช่วยดูแลการทำการบ้าน และพฤติกรรมของนักเรียน	3.87	1.10	3.73	.94	.80
6. ให้ผู้ปกครองเข้าใจปรัชญา ความมุ่งหมาย และแนวทางการจัดการศึกษาของโรงเรียน	3.81	.95	3.59	.79	1.41
7. โรงเรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน	3.47	1.08	3.50	.93	-.18
8. จัดให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาและพัฒนาโรงเรียน	3.38	1.11	3.31	.98	.37

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ด้านผู้ปกครองและชุมชน	ความพึงพอใจ				
	เพศชาย		เพศหญิง		t
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
9. ให้สถานประกอบการในชุมชนมีส่วนร่วมในการฝึกสอนอาชีพให้นักเรียน	3.36	1.07	3.39	1.07	-.13
10. ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนและช่วยระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา	3.47	1.20	3.36	1.02	.53
รวม	3.62	.83	3.55	.74	.48

จากตารางที่ 13 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองระหว่างเพศชายและเพศหญิงที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา ด้านผู้ปกครองและชุมชน พบว่าโดยภาพรวมและรายข้อไม่มีความแตกต่างกัน

3. การเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 (ป.1 – 3) ถึงช่วงชั้นที่ 2 (ป.4 – 6) ที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา โดยรวมทุกด้าน

ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 (ป.1 – 3) ถึงช่วงชั้นที่ 2 (ป.4 – 6) ที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา โดยรวมทุกด้าน ดังรายละเอียดในตารางที่ 14

ตารางที่ 14 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 (ป.1 – 3) และช่วงชั้นที่ 2 (ป.4 – 6) ที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา โดยรวมทุกด้าน

การจัดการศึกษา	ความพึงพอใจ				
	ช่วงชั้นที่ 1		ช่วงชั้นที่ 2		t
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
1. ด้านบุคลากรในโรงเรียน	3.79	.70	3.92	.60	-1.11
2. ด้านการจัดสภาพแวดล้อม	3.31	.72	3.61	.66	-2.41*
3. ด้านหลักสูตรและการสอน	3.58	.70	3.82	.58	-2.08*
4. ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร	3.67	.70	3.96	.62	-2.45*
5. ด้านผู้ปกครองและชุมชน	3.38	.72	3.77	.72	-2.89*
รวม	3.55	.67	3.82	.56	-2.50*

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 พบว่า ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 (ป.1 – 3) และช่วงชั้นที่ 2 (ป.4 – 6) ที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา โดยรวมทุกด้าน พบว่า มีความอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 (ป.4 – 6) มีความพึงพอใจในด้านการจัดสภาพแวดล้อม ด้านหลักสูตรและการสอน ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร และด้านผู้ปกครองและชุมชน มากกว่าผู้ปกครองนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 (ป. 1 – ป.3) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านบุคลากรในโรงเรียนไม่มีความแตกต่างกัน

4. การเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 (ป.1 – 3) ถึงช่วงชั้นที่ 2 (ป.4 – 6) ที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา ในแต่ละด้าน

ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบข้อมูลของผู้ปกครองนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 (ป.1 – 3) และช่วงชั้นที่ 2 (ป.4 – 6) ที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา ในแต่ละด้าน ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 15 – 19

ตารางที่ 15 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 (ป.1 – 3) และช่วงชั้นที่ 2 (ป.4 – 6) ที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา ด้านบุคลากรในโรงเรียน จำแนกเป็นรายข้อ

ด้านบุคลากรในโรงเรียน	ความพึงพอใจ				
	ช่วงชั้นที่ 1		ช่วงชั้นที่ 2		t
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
1. ครูมีความตั้งใจและอุทิศตนเพื่อทำหน้าที่พัฒนาคุณภาพนักเรียน	3.90	.82	3.94	.83	-.22
2. ครูมีความใกล้ชิดเป็นกันเองและเป็นที่ปรึกษาที่ดีแก่นักเรียน	3.81	.80	3.89	.82	-.56
3. ครูประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน	3.90	.86	3.94	.81	-.22
4. ครูมีความรัก ความเมตตานักเรียนโดยเสมอหน้า ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง	3.90	.88	3.95	.97	-.27
5. ครูมีระเบียบวินัย ตรงต่อเวลา และรับผิดชอบต่อนหน้าที่	3.81	.91	3.94	.81	-.83
6. ครูมีความขยัน เอาใจใส่ต่อนหน้าที่ และทุ่มเทการทำงานให้โรงเรียน	3.83	.83	4.03	.87	-1.36
7. ครูเป็นคนมีเหตุผล ไม่เจ้าอารมณ์และไม่ถือคติต่อนักเรียน	3.71	.83	3.73	.86	-.13
8. ครูจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้	3.60	.91	3.84	.80	-1.58
9. ครูจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับนักเรียนในแต่ละระดับการศึกษา	3.65	.86	3.89	.82	-1.61
10. ครูพัฒนาตนเอง ทั้งด้านความรู้ ความสามารถในการสอนและการประพฤติปฏิบัติตนอยู่เสมอ	3.75	.84	4.00	.76	-1.79
รวม	3.79	.70	3.92	.60	-1.11

จากตารางที่ 15 พบว่า ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 (ป.1 – 3) และช่วงชั้นที่ 2 (ป.4 – 6) ที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา ในด้านบุคลากรในโรงเรียน จำแนกเป็นรายข้อ โดยภาพรวมและรายข้อไม่มีความแตกต่างกัน

ตารางที่ 16 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 (ป.1 – 3) และช่วงชั้นที่ 2 (ป.4 – 6) ที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา ด้านการจัดสภาพแวดล้อม จำแนกเป็นรายข้อ

ด้านการจัดสภาพแวดล้อม	ความพึงพอใจ				
	ช่วงชั้นที่ 1		ช่วงชั้นที่ 2		t
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
1. อาคารเรียนและห้องเรียนสะอาด เป็นระเบียบ สวยงามและเย็นสบายน่าเรียน	3.48	.97	3.92	.76	-2.89*
2. บริเวณโรงเรียนสะอาด สวยงาม ร่มรื่น น่าอยู่	3.27	.88	3.56	.81	-1.94*
3. โรงเรียนจัดให้มีที่นั่งพักผ่อน สนามเด็กเล่น อุปกรณ์ กีฬาและห้องนันทนาการสำหรับนักเรียน	3.16	.88	3.41	.97	-1.50
4. โรงเรียนจัดให้มีห้องน้ำ ห้องส้วม และอ่างล้างมือ ที่สะอาดไว้บริการนักเรียน	3.27	1.15	3.69	1.01	-2.18*
5. โรงเรียนจัดบริการน้ำดื่มที่สะอาดไว้ให้นักเรียน ตามอาคารเรียนอย่างเพียงพอ	3.38	.96	3.52	1.08	-.74
6. โรงเรียนมีห้องพยาบาล ตู้ยาเตียงนอนผู้ป่วยและ เจ้าหน้าที่ปฐมพยาบาล ไว้บริการนักเรียน	3.43	.80	3.50	.93	-.47
7. โรงเรียนจัดมุมประสบการณ์ มุมหนังสือ และมุม อุปกรณ์ไว้ในห้องเรียนเพื่อให้นักเรียนใช้ศึกษา	3.52	.88	3.63	.95	-.62
8. โรงเรียนจัดให้มีห้องสมุด ห้องปฏิบัติการและห้อง คอมพิวเตอร์ ให้นักเรียนศึกษาค้นคว้า	3.52	.98	3.83	.90	-1.82

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ด้านการจัดสภาพแวดล้อม	ความพึงพอใจ				
	ช่วงชั้นที่ 1		ช่วงชั้นที่ 2		t
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
9. โรงเรียนจัดให้มีบริเวณธรรมชาติ เช่น ปลูกไม้ดอกไม้ประดับ พืชผักสวนครัว และสวนสมุนไพร พร้อมติดป้ายชื่อ เพื่อให้นักเรียนรู้จัก	3.97	1.15	3.53	1.13	-2.78*
10. โรงเรียนจัดทำภาพและคำกลอนสอนใจติดไว้ตามต้นไม้บริเวณที่นั่งเล่น และที่ต่าง ๆ เพื่อเป็นคติสอนใจนักเรียน	3.13	1.09	3.52	.99	-2.11*
รวม	3.31	.72	3.61	.66	-2.41*

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตารางที่ 16 พบว่า ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 (ป.1 – 3) และช่วงชั้นที่ 2 (ป.4 – 6) ที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา ด้านการจัดสภาพแวดล้อม โดยภาพรวม พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 (ป.4 – 6) มีความพึงพอใจมากกว่าผู้ปกครองนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 (ป.1 – 3) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 (ป.4 – 6) มีความพึงพอใจในอาคารและห้องเรียนสะอาดเป็นระเบียบ สวยงามและเย็นสบายน่าเรียน บริเวณโรงเรียนสะอาด สวยงาม ร่มรื่น น่าอยู่ โรงเรียนจัดให้มีห้องน้ำ ห้องส้วม และอ่างล้างมือที่สะอาดไว้บริการนักเรียน โรงเรียนจัดทำภาพและคำกลอนสอนใจติดไว้ตามต้นไม้บริเวณที่นั่งเล่นและที่ต่าง ๆ เพื่อเป็นคติสอนใจนักเรียนมากกว่าผู้ปกครองนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 (ป.1 – 3) และผู้ปกครองนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 (ป.1 – 3) มีความพึงพอใจ เรื่องโรงเรียนจัดให้มีบริเวณธรรมชาติ เช่น ปลูกไม้ดอกไม้ประดับ พืชผักสวนครัว และสวนสมุนไพร พร้อมติดป้ายชื่อเพื่อให้นักเรียนรู้จัก มากกว่าผู้ปกครองนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2 (ป.4 – 6) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนข้ออื่น ๆ ไม่มีความแตกต่างกัน

ตารางที่ 17 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 (ป.1 – 3) และช่วงชั้นที่ 2 (ป.4 – 6) ที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา ด้านหลักสูตรและการสอน จำแนกเป็นรายข้อ

ด้านหลักสูตรและการสอน	ความพึงพอใจ				
	ช่วงชั้นที่ 1		ช่วงชั้นที่ 2		t
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
1. จัดหลักสูตรโดยมุ่งพัฒนานักเรียนให้มีความสมดุลทั้งความรู้ ความสามารถ ความคิด ความดีงาม และความรับผิดชอบต่อสังคม	3.76	.91	4.00	.74	-1.62
2. จัดหลักสูตรและการเรียนการสอนโดยมุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนให้เหมาะสมแก่วัยและศักยภาพ	3.60	.77	3.80	.76	-1.42
3. ส่งเสริมให้นักเรียนพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ	3.43	.71	3.72	.83	-2.12*
4. จัดเนื้อหาสาระ และกิจกรรมสอดคล้องกับความสนใจ ความถนัด และความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียน	3.49	.98	3.75	.82	-1.61
5. นำปัญหาในชุมชน และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาจัดทำสาระของหลักสูตร	3.19	1.05	3.58	1.08	-2.05*
6. ปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ไว้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	3.60	.99	3.72	.86	-.70
7. จัดกิจกรรมให้นักเรียนเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ฝึกปฏิบัติให้ได้ คิดเป็น ทำเป็น	3.75	.78	3.98	.77	-1.73
8. ฝึกให้นักเรียนรู้จักคิดและรู้จักนำความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาได้	3.60	.87	3.92	.76	-2.19*
9. พัฒนาระบบการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ	3.60	.83	3.88	.92	-1.74
10. จัดการประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริง โดยพิจารณาจากพัฒนาการของนักเรียน และความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบ	3.81	.88	3.88	.85	-.43
รวม	3.58	.70	3.82	.58	-2.08*

จากตารางที่ 17 พบว่า ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 (ป.1 – 3) และช่วงชั้นที่ 2 (ป.4 – 6) ที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา ด้านหลักสูตรและการสอน โดยภาพรวม พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 (ป.4 – 6) มีความพึงพอใจมากกว่าผู้ปกครองนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 (ป.1 – 3) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 (ป.4 – 6) มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาในเรื่อง ส่งเสริมให้นักเรียนพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ นำปัญหาในชุมชน และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาจัดทำสาระของหลักสูตร ฝึกให้นักเรียนรู้จักคิดและรู้จักนำความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาได้ มากกว่าผู้ปกครองนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 (ป.1 – 3) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนข้ออื่นๆ ไม่มีความแตกต่างกัน

ตารางที่ 18 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 (ป.1 – 3) และช่วงชั้นที่ 2 (ป.4 – 6) ที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร จำแนกเป็นรายข้อ

ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร	ความพึงพอใจ				
	ช่วงชั้นที่ 1		ช่วงชั้นที่ 2		t
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
1. จัดกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักเคารพสิทธิของผู้อื่นรู้จักเกรงใจ ให้เกียรติ และให้อภัยผู้อื่น	3.71	.92	4.27	.74	-3.72*
2. จัดกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมไม่ทำลายสิ่งของผู้อื่นของสาธารณะและสิ่งแวดล้อม	3.81	.82	3.92	.90	-.73
3. จัดกิจกรรมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อยู่เป็นนิจ	3.87	.92	3.98	.93	-.68
4. จัดกิจกรรมให้นักเรียนรักศักดิ์ศรีของตนเอง ด้วยการพึ่งตนเอง ช่วยตนเองได้	3.68	.80	3.88	.80	-1.35
5. จัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ตลอดเวลาและทุกสถานที่	3.59	.82	3.86	.75	-1.95
6. จัดพานักเรียนไปศึกษาแหล่งการเรียนรู้ในชุมชน	3.37	.94	3.73	.93	-2.22*

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร	ความพึงพอใจ				
	ช่วงชั้นที่ 1		ช่วงชั้นที่ 2		t
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
7. จัดกิจกรรมให้นักเรียนกล้าแสดงออกทางด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ด้วยความมั่นใจ	3.86	.88	4.00	.93	-.89
8. จัดกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักปกครองกันเองโดยใช้หลักประชาธิปไตย	3.52	.90	3.94	.79	-2.76*
9. จัดกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตน	3.67	.88	3.98	.88	-2.03*
10. จัดกิจกรรมให้นักเรียนมีวินัยในตนเอง และตรงต่อเวลา	3.65	.85	4.08	.84	-2.86*
รวม	3.67	.70	3.96	.62	-2.45*

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตารางที่ 18 พบว่า ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ช่วงชั้นที่ 1 (ป.1 – 3) และช่วงชั้นที่ 2 (ป.4 – 6) ที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยภาพรวม พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 (ป.4 – 6) มีความพึงพอใจมากกว่าผู้ปกครองนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 (ป.1 – 3) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 (ป.4 – 6) มีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักเคารพสิทธิของผู้อื่นรู้จักเกรงใจ ให้เกียรติ และให้อภัยผู้อื่น จัดพานักเรียนไปศึกษาแหล่งการเรียนรู้ในชุมชน จัดกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักปกครองกันเองโดยใช้หลักประชาธิปไตย จัดกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักรับผิดชอบต่อน้ำที่ของตน จัดกิจกรรมให้นักเรียนมีวินัยในตนเอง และตรงต่อเวลา มากกว่าผู้ปกครองนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 (ป.1 – 3) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนข้ออื่นๆ ไม่มีความแตกต่างกัน

ตารางที่ 19 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 (ป.1 – 3) และช่วงชั้นที่ 2 (ป.4 – 6) ที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตา ด้านผู้ปกครองและชุมชน จำแนกเป็นรายข้อ

ด้านผู้ปกครองและชุมชน	ความพึงพอใจ				
	ช่วงชั้นที่ 1		ช่วงชั้นที่ 2		t
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
1. จัดกิจกรรมให้ผู้ปกครองมาเยี่ยมโรงเรียน และประชุมผู้ปกครองทุกภาคเรียน	3.76	.98	3.91	.94	-.85
2. รายงานความเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบเป็นประจำ	3.54	.98	3.84	.76	-1.95
3. โรงเรียนจัดทำข่าวสารกิจกรรมของโรงเรียนให้ผู้ปกครองและชุมชนทราบเป็นประจำ	3.37	.96	3.86	.89	-3.02*
4. ให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูลูก และธรรมชาติตามพัฒนาการของเด็ก	3.33	.97	3.83	.99	-2.56*
5. ให้ผู้ปกครองช่วยดูแลการทำการบ้าน และพฤติกรรมของนักเรียน	3.76	.96	3.80	1.04	-.20
6. ให้ผู้ปกครองเข้าใจปรัชญา ความมุ่งหมาย และแนวทางการจัดการ ศึกษาของโรงเรียน	3.54	.91	3.80	.78	-1.71
7. โรงเรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน	3.19	.97	3.78	.92	-3.54*
8. จัดให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาและพัฒนาโรงเรียน	3.05	1.01	3.63	.97	-3.29*
9. ให้สถานประกอบการในชุมชนมีส่วนร่วมในการฝึกสอนอาชีพให้แก่ นักเรียน	3.14	1.10	3.61	.98	-2.51*
10.ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน และช่วยระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา	3.16	1.05	3.64	1.07	-2.56*
รวม	3.38	.72	3.77	.72	-2.89*

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตารางที่ 19 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 (ป.1 – 3) และช่วงชั้นที่ 2 (ป.4 – 6) ที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา ด้านผู้ปกครองและชุมชน โดยภาพรวม พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 (ป.4 – 6) มีความพึงพอใจมากกว่าผู้ปกครองนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 (ป.1 – 3) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 (ป.4 – 6) มีความพึงพอใจที่โรงเรียนจัดทำข่าวสารกิจกรรมของโรงเรียนให้ผู้ปกครองและชุมชนทราบเป็นประจำ ให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูลูกและธรรมชาติตามพัฒนาการของเด็ก โรงเรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน จัดให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาและพัฒนาโรงเรียน ให้สถานประกอบการในชุมชนมีส่วนร่วมในการฝึกสอนอาชีพแก่นักเรียน ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนและช่วยระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา มากกว่าผู้ปกครองนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 (ป.1 – 3) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนข้ออื่น ๆ ไม่มีความแตกต่างกัน

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา ในแต่ละด้าน ดังรายละเอียดในตารางที่ 20

ตารางที่ 20 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษา

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	จำนวน
ด้านบุคลากรในโรงเรียน	
1. ครูในโรงเรียนเมตตาวิทยามีความตั้งใจและสอนได้ดีแล้ว	6
2. ต้องการให้ครูอบรมให้เด็กประจำกับเด็กไปกลับมีความกลมเกลียว รักใคร่ สามัคคีกัน	5
3. ต้องการให้ครูติดตามพฤติกรรมเด็กหลังเลิกเรียน และรายงานพฤติกรรมของเด็กให้ผู้ปกครองทราบทุกสัปดาห์	6
ด้านการจัดสภาพแวดล้อม	
1. ควรมีการปรับปรุงอาคารเรียนที่เก่าแล้ว เช่น ปรับปรุงห้องน้ำ	9
2. ส่งเสริมให้เด็กรู้จักรักษาความสะอาดของโรงเรียน	8
3. ควรมีรถรับส่งนักเรียนเพราะเวลาฝนตกเด็กต้องเดินตากฝนมาโรงเรียนหรือทำประตูลังโรงเรียนเพื่อความสะดวกในการเดินทางมาเรียน	9
ด้านหลักสูตรและการสอน	
1. เน้นการเรียนภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาจีนควบคู่กันไปอย่างละเท่า ๆ กัน	6
2. ในวิชาคณิตศาสตร์ควรเน้น ท่องสูตรคูณหลังเลิกเรียน	6
3. ควรให้การบ้านเด็กมาทำที่บ้านให้มากขึ้น พร้อมทั้งเข้มงวดในวิชาอื่นๆ ที่สำคัญ คือ วิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และวิชาคอมพิวเตอร์	8
4. ควรจัดให้มีการเรียนพิเศษในวันเสาร์เพื่อพัฒนาความรู้เด็กให้มากกว่าเดิมใน วิชาที่เด็กมีผลการเรียนอ่อน	4
5. โรงเรียนควรจัดการเรียนการสอน โดยเข้มงวดเรื่องมารยาท และการมีสัมมาคารวะ	4
ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร	
1. ควรจัดทัศนศึกษานอกสถานที่ หรือการเข้าค่ายนอกสถานที่	6
2. ส่งเสริมกิจกรรมทุก ๆ ด้านให้เด็กได้แสดงความสามารถที่มีอยู่ออกมาได้อย่างเต็มความสามารถ	9
3. จัดให้มีการละเล่นดนตรีไทยให้กับเด็กได้รู้จักดนตรีไทย	7
4. ส่งเสริมให้เด็กได้เล่นกีฬาครบทุกประเภท เพื่อส่งเสริมให้เด็กรักกีฬาห่างไกลยาเสพติด	5
ด้านผู้ปกครองและชุมชน	
1. จัดให้มีกิจกรรมบริจาคสื่อการเรียนการสอนให้กับโรงเรียน โดยผู้ปกครองร่วมกันบริจาคปีละครั้ง	4
2. ให้ผู้ปกครองและชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของโรงเรียนทุกครั้ง	5

จากตารางที่ 20 พบว่า ด้านบุคลากรในโรงเรียนผู้ปกครองข้อเสนอแนะว่าครูผู้สอนในโรงเรียนเมตตาวิทยามีความตั้งใจและสอนได้ดีแล้ว และต้องการให้ครูติดตามพฤติกรรมเด็กหลังเลิกเรียน พร้อมทั้งรายงานพฤติกรรมของเด็กให้ผู้ปกครองทราบทุกสัปดาห์ ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ควรมีการปรับปรุงอาคารเรียนที่เก่าแล้ว ปรับปรุงห้องน้ำ ด้านหลักสูตรและการสอน ควรให้การบ้านเด็กมาทำที่บ้านให้มากขึ้น พร้อมทั้งเข้มงวดในวิชาอื่นๆ ที่สำคัญ คือ วิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และวิชาคอมพิวเตอร์ ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร ส่งเสริมกิจกรรมทุก ๆ ด้านให้เด็กได้แสดงความสามารถที่มีอยู่ออกมาได้อย่างเต็ม ความสามารถ ด้านผู้ปกครองและชุมชน ควรให้ผู้ปกครองและชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของโรงเรียนทุกครั้ง ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา”

มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา

โดยแบ่งการจัดการศึกษาออกเป็น 5 ด้าน คือ ด้านบุคลากรในโรงเรียน ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ด้านหลักสูตรและการสอน ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านผู้ปกครองและชุมชน

2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา

จำแนกตามเพศของผู้ปกครองและผู้ปกครองของนักเรียนแต่ละช่วงชั้น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนประเภทไปกลับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ของโรงเรียนเมตตาวิทยา ประจำปีการศึกษา จำนวน 127 คน ที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา ใน 5 ด้าน คือ ด้านบุคลากรในโรงเรียน ด้านโรงเรียนและชุมชน ด้านหลักสูตรและการสอน ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร และด้านผู้ปกครองและชุมชน

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาความพึงพอใจตามวัตถุประสงค์ข้อ 1 โดยหาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจตามวัตถุประสงค์ข้อ 2 โดยใช้ค่าสถิติ t (t -test) (Independent Groups)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา สรุปผลได้ดังนี้

1. ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา ทั้ง 5 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านหลักสูตรและการสอน และด้านผู้ปกครองและชุมชน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการจัดสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับปานกลาง

2. ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา โดยจำแนกเป็นรายข้อในแต่ละด้าน ดังนี้

2.1 ด้านบุคลากรในโรงเรียน ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในเรื่องที่ครูมีความรักความเมตตาต่อนักเรียน โดยเสนอหน้าไม่เลือกที่รักมักที่ชัง และครูมีความขยันเอาใจใส่ต่อหน้าที่ ทูมเทการทำงานให้กับโรงเรียน ในระดับมาก

2.2 ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในอาคารและห้องเรียน สะอาดเป็นระเบียบสวยงามและเย็นสบายน่าเรียน โรงเรียนจัดให้มีห้องสมุดห้องปฏิบัติการและห้องคอมพิวเตอร์ให้นักเรียนศึกษาค้นคว้า ในระดับมาก

2.3 ด้านหลักสูตรและการสอน ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในเรื่องการจัดหลักสูตรโดยมุ่งพัฒนานักเรียนให้มีความสมดุลทั้งความรู้ความสามารถและความรับผิดชอบต่อการจัดกิจกรรม ในระดับมาก

2.4 ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในเรื่องในการจัดกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักเคารพสิทธิผู้อื่น ให้อภัยผู้อื่น การจัดกิจกรรมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน เกิดการใฝ่รู้อยู่เป็นนิจ การจัดกิจกรรมให้นักเรียนกล้าแสดงออกทางด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ด้วยความมั่นใจ ในระดับมาก

2.5 ด้านผู้ปกครองและชุมชน ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในเรื่องการจัดกิจกรรมให้ผู้ปกครองมาเยี่ยมโรงเรียนและประชุมผู้ปกครองทุกภาคเรียน ให้ผู้ปกครองช่วยดูแลการทำการบ้านและพฤติกรรมของ นักเรียนและรายงานความเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบเป็นประจำ ในระดับมาก

3. เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา โดยใช้ค่าสถิติ t (t-test) (Independent Groups) โดยรวมรายด้านและจำแนกเป็นรายข้อ เปรียบเทียบกับเพศของผู้ปกครอง และระดับชั้นของนักเรียน ดังนี้

3.1 เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองระหว่างเพศชายและเพศหญิงที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา โดยรวมทุกด้านไม่มีความแตกต่างกัน ผู้ปกครองเพศชายมีความพึงพอใจด้านการจัดสภาพแวดล้อม มากกว่าผู้ปกครองเพศหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่มีความแตกต่างกัน เมื่อจำแนกเป็นรายข้อในแต่ละด้าน ได้ดังนี้

3.1.1 ด้านบุคลากรในโรงเรียน ผู้ปกครองเพศชายมีความพึงพอใจที่ครูเป็นคนมีเหตุผล ไม่เจ้าอารมณ์และไม่ถือคติต่อนักเรียน มากกว่าผู้ปกครองเพศหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนข้ออื่น ๆ ไม่มีความแตกต่างกัน

3.1.2 ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ผู้ปกครองเพศชายมีความพึงพอใจต่ออาคารและห้องเรียนสะอาดเป็นระเบียบ สวยงามและเย็นสบายน่าเรียน โรงเรียนจัดให้มีที่นั่งพักผ่อน มีสนามเด็กเล่น อุปกรณ์กีฬาและห้องนันทนาการ โรงเรียนจัดให้มีบริการน้ำดื่มที่สะอาด

ไว้ให้นักเรียนตามอาคารเรียนอย่างเพียงพอ มีห้องพยาบาลดูยาเตียงนอนผู้ป่วยและเจ้าหน้าที่ที่ปฐมพยาบาลไว้บริการนักเรียน โรงเรียนจัดมุมประสบการณ์ มุมหนังสือ และมุมอุปกรณ์ไว้ในห้องเรียนเพื่อให้นักเรียนใช้ศึกษาเพิ่มเติม และโรงเรียนจัดให้มีบริเวณธรรมชาติ เช่น ปลูกไม้ดอกไม้ประดับ พืชผักสวนครัวและสวนสมุนไพร พร้อมติดป้ายชื่อเพื่อให้นักเรียนรู้จัก มากกว่าผู้ปกครอง เพศหญิงอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตามลำดับ ส่วนข้ออื่น ๆ ไม่มีความแตกต่างกัน

3.1.3 ด้านหลักสูตรและการสอน จำแนกเป็นรายข้อไม่มีความแตกต่างกัน

3.1.4 ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร ผู้ปกครองเพศชายมีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ตลอดเวลาและทุกสถานที่ มากกว่าผู้ปกครองเพศหญิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนข้ออื่น ๆ ไม่มีความแตกต่างกัน

3.1.5 ด้านผู้ปกครองและชุมชน จำแนกเป็นรายข้อไม่มีความแตกต่างกัน

4. เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 (ป.1 – ป.2) และช่วงชั้นที่ 2 (ป.4 – ป.6) ที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา โดยรวมทุกด้าน ในภาพผู้ปกครองนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ช่วงชั้นที่ 2 (ป.4 – ป.6) มีความพึงพอใจมากกว่าผู้ปกครอง นักเรียนช่วงชั้นที่ 1 (ป.1 – ป.2) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 (ป.4 – ป.6) มีความพึงพอใจในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ด้านหลักสูตรและการสอน ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร และด้านผู้ปกครองและชุมชน มากกว่าผู้ปกครองนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 (ป.1 – ป.2) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านบุคลากรในโรงเรียนไม่มีความแตกต่างกัน เมื่อจำแนกเป็นรายข้อในแต่ละด้าน ได้ดังนี้

4.1 ด้านบุคลากรในโรงเรียน จำแนกเป็นรายข้อไม่มีความแตกต่างกัน

4.2 ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ผู้ปกครองนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 (ป.4 – ป.6) มีความพึงพอใจในอาคารและห้องเรียนสะอาดเป็นระเบียบ สวยงามและเย็นสบายน่าเรียน บริเวณโรงเรียนสะอาด สวยงาม รมรื่น น่าอยู่ โรงเรียนจัดให้มีห้องน้ำ ห้องส้วม และอ่างล้างมือที่สะอาดไว้บริการนักเรียน โรงเรียนจัดทำภาพและคำกลอนสอนใจติดไว้ตามต้นไม้บริเวณ ที่นั่งเล่น และที่ต่าง ๆ เพื่อเป็นคติสอนใจนักเรียน มากกว่าผู้ปกครองนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 (ป.1 – ป.2) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเรื่องที่โรงเรียนจัดให้มีบริเวณธรรมชาติ เช่น ปลูกไม้ดอกไม้ประดับ พืชผักสวนครัว และสวนสมุนไพร พร้อมติดป้ายชื่อ เพื่อให้นักเรียนรู้จัก ผู้ปกครองนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 (ป.1 – ป.2) มีความพึงพอใจมากกว่าผู้ปกครองนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 (ป.4 – ป.6) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนข้ออื่น ๆ ไม่มีความแตกต่างกัน

4.3 ด้านหลักสูตรและการสอน ผู้ปกครองนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 (ป.4 – ป.6) มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาในเรื่องส่งเสริมให้นักเรียนพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตาม ศักยภาพ

นำปัญหาในชุมชน และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาจัดทำสาระของหลักสูตร ฝึกให้นักเรียนรู้จักคิดและรู้จักนำความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาได้ มากกว่าผู้ปกครองนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 (ป.1 – ป.2) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนข้ออื่น ๆ ไม่มีความแตกต่างกัน

4.4 ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร ผู้ปกครองนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 (ป. 4 – ป.6) มีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักเคารพสิทธิของผู้อื่นรู้จักเกรงใจ ให้เกียรติ และให้อภัยผู้อื่น จัดพานักเรียนไปศึกษาแหล่งการเรียนรู้ในชุมชน จัดกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักปกครองตนเองโดยใช้หลักประชาธิปไตย จัดกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตน จัดกิจกรรมให้นักเรียนมีวินัยในตนเอง และตรงต่อเวลา มากกว่าผู้ปกครองนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 (ป.1 – ป.2) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนข้ออื่น ๆ ไม่มีความแตกต่างกัน

4.5 ด้านผู้ปกครองและชุมชน ผู้ปกครองนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 (ป. 4 – ป.6) มีความพึงพอใจที่โรงเรียนจัดทำข่าวสารกิจกรรมของโรงเรียนให้ผู้ปกครองและชุมชนทราบเป็นประจำ ให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูลูกและธรรมชาติตามพัฒนาการของเด็ก โรงเรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน จัดให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาและพัฒนาโรงเรียน ให้สถานประกอบการในชุมชนมีส่วนร่วมในการฝึกสอนอาชีพให้แก่นักเรียน ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน และช่วยระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา มากกว่าผู้ปกครองนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 (ป.1 – ป.2) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนข้ออื่น ๆ ไม่มีความแตกต่างกัน

5. ผู้ปกครองแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา ว่าครูผู้สอนในโรงเรียนเมตตาวิทยามีความตั้งใจและสอนได้ดีแล้ว และต้องการให้ครูติดตามพฤติกรรมเด็กหลังเลิกเรียน รายงานพฤติกรรมของเด็กให้ผู้ปกครองทราบทุกสัปดาห์ ควรมีการปรับปรุงอาคารเรียนที่เก่าแล้ว ปรับปรุงห้องน้ำ ควรให้การบ้านเด็กมาทำที่บ้านให้มากขึ้น พร้อมทั้งเข้มงวดในวิชาอื่นๆ ที่สำคัญ คือ วิชาคณิตศาสตร์วิทยาศาสตร์และวิชาคอมพิวเตอร์ ส่งเสริมกิจกรรมทุก ๆ ด้านให้เด็กได้แสดงความสามารถที่มีอยู่ออกมาได้อย่างเต็ม ความสามารถ ควรให้ผู้ปกครองและชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของโรงเรียนทุกครั้ง ตามลำดับ

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัยที่สรุปมาตามลำดับนั้น ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผล ดังต่อไปนี้

1. ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา โดย รวมอยู่ในระดับมาก ด้านบุคลากรในโรงเรียนผู้ปกครองมีความพึงพอใจในระดับมากกว่าด้านอื่น ๆ เนื่องจากครูเป็นบุคคลที่มีความเสียสละ มีหัวใจเป็นครูให้ความรัก ให้ความรู้ ความเมตตาต่อนักเรียนโดยเสมอหน้า ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูมีความตั้งใจและอุทิศ

ตนเพื่อทำหน้าที่พัฒนาคุณภาพนักเรียนอยู่เสมอ และคอยอบรมสั่งสอนแก่เด็กนักเรียนให้เป็นคนดีในสังคม ซึ่งครูทุกคนในโรงเรียนเมตตาวิทยาได้ถือปฏิบัติต่อเนื่องกันเป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มณี โพธิเสน (2542) ที่ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนโพธิเสนวิทยา อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย พบว่าได้รับความพึงพอใจในด้านบุคลากรในโรงเรียนในระดับมากสูงกว่าด้านอื่น ๆ เช่นกัน

การพัฒนามูลากรในโรงเรียนเมตตาวิทยาต้องเร่งปฏิรูปการผลิต การสรรหาและการพัฒนาครู ทั้งที่ทำการสอนในสถานศึกษาของรัฐและเอกชนอย่างครบวงจรและต่อเนื่อง รวมทั้งพัฒนาผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

1) สร้างจิตสำนึกในความรับผิดชอบของครู ผู้บริหารโรงเรียน และบุคลากรทางการศึกษาให้มุ่งมั่นต่อการปฏิบัติหน้าที่อย่างจริงจัง

2) ให้ครูทุกคนได้เพิ่มพูนความรู้พัฒนาทักษะในรูปแบบต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องทั่วถึง และทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเทคโนโลยี โดยทุก 2 ปีต้องผ่านการอบรมอย่างน้อย 1 ครั้ง ทั้งการอบรมของกระทรวงศึกษาธิการ หรือกรมต้นสังกัดและการอบรมของสถาบันอื่น ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนที่มีวุฒิบัตรรับรอง ตลอดจนการอบรมทางไกล การเข้าประชุม สัมมนาและการพัฒนาตนเองในรูปแบบต่าง ๆ ให้ถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่ และให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาเป็นส่วนหนึ่งของผลการปฏิบัติของครูด้วย

3) ให้ครูเลือกแผนการสอนหรือพัฒนาให้เหมาะสมกับผู้เรียน เพื่อมุ่งให้ผู้เรียนสามารถสร้างและพัฒนาความรู้ได้ตลอดชีวิตอย่างแท้จริง

4) กำหนดคุณสมบัติและเปิดโอกาสให้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ครูชาวบ้าน ผู้ทรงคุณวุฒิจากภาคเอกชน และส่วนราชการต่าง ๆ รวมทั้งผู้เกษียณอายุราชการ มาสอนในสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีค่าตอบแทนให้ตามความเหมาะสม

5) เร่งรัดการพัฒนานักบริหารสถานศึกษา โดยการเพิ่มพูนแนวความคิดความรู้ ตลอดจนทักษะในการบริหาร และการจัดการเพื่อให้สามารถพัฒนาโรงเรียน และสถานศึกษาให้มีวิชาการในสถานศึกษาทุกสังกัด

6) กำหนดมาตรฐานวิชาชีพครู โดยให้ครูสภา คณะกรรมการข้าราชการครูและสถานบันผลิตครู ดำเนินการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และให้มีมาตรการพัฒนาวิชาชีพโดยกำหนดให้มีใบประกอบอาชีพครู

7) ครูผู้สอนมีจรรยาบรรณครู คือ อารมณ์ใจเย็น ไม่โกรธง่าย ไม่โมโหง่าย มีอารมณ์ร่วมกับนักเรียน รู้จักฟังรับ ฟังพิจารณาเรื่องราวต่าง ๆ เกี่ยวกับนักเรียน มีความเป็นระเบียบวินัย สะอาด และประหยัด พร้อมทั้งฝึกนักเรียนให้เกิดความเคยชินด้วยการจัดสภาพห้อง

เรียน และมีความอดทน ขยัน เอาใจใส่ต่อหน้าที่ไม่เบื่อง่าย ชื่อสัตย์ มีความซื่อสัตย์สุจริตและซื่อตรงต่อหน้าที่ของตนและผู้อื่น ซึ่งจะเป็นแบบอย่างที่ดีให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตาม

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิชาติ แพทย์พงษ์ (2545 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการ จัดการศึกษาที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอนของโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ด้านบุคลากร ครูประจำชั้นมีความเอาใจใส่ดูแลนักเรียนและครูอุทิศตนเพื่ออบรมด้านมารยาทและความประพฤติของนักเรียน ในระดับมาก

2. ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอภิรัตน์ ถาวรนนท์ (2546 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนกุยบุรีวิทยา อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการวิจัย พบว่า ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่าสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนเมตตาวิทยายังมีข้อบกพร่องอยู่บ้าง ตามที่ผู้ปกครองได้เสนอแนะมาในเรื่องความสะอาดภายในห้องน้ำ และภายในห้องเรียนบางห้องยังไม่สะอาดเรียบร้อยเท่าที่ควร ทางโรงเรียนเมตตาวิทยามีได้เพิกเฉยในการจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน นอกจากจะมีความเอาใจใส่นักเรียนเป็นอย่างดีแล้ว ในเรื่องสภาพแวดล้อมการเรียนนั้นทางโรงเรียนก็ให้ความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากันเลย โดยจัดให้มีห้องเรียนสะอาดเป็นระเบียบสวยงามและเย็นสบายน่าเรียน จัดให้มีห้องสมุดห้องปฏิบัติการและห้องคอมพิวเตอร์ให้นักเรียนศึกษาค้นคว้า จัดมุมประสบการณ์ มุมหนังสือและมุมอุปกรณ์ไว้ในห้องเรียนเพื่อให้นักเรียนได้ศึกษาเพิ่มเติม เพื่อให้สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้สร้างความประทับใจให้แก่ผู้ปกครอง

หลักสำคัญในการจัดสภาพแวดล้อมต้องคำนึงถึงความปลอดภัย ความสะอาด เป้าหมายการพัฒนา นักเรียน ความเป็นระเบียบ ความเป็นตัวของตัวเองของนักเรียนให้นักเรียนเกิดความอบอุ่น มั่นใจและมีความสุข ซึ่งอาจแบ่งพื้นที่ให้เหมาะสมกับการประกอบกิจกรรมตามหลักสูตร ดังนี้

1) พื้นที่อำนวยความสะดวกเพื่อครูและนักเรียน โดยแบ่งเป็นพื้นที่แสดงผลงานนักเรียนอาจเก็บเป็นแผ่นป้าย หรือแขวนผลงานตามฝาผนังหรือบอร์ด ที่เก็บแฟ้มผลงานนักเรียนที่เก็บข่าวของเครื่องใช้ส่วนตัวของครู ป้ายนิเทศตามหน่วยการสอนหรือสิ่งที่นักเรียนสนใจ

2) พื้นที่ปฏิบัติกิจกรรมและการเคลื่อนไหว ต้องกำหนดให้ชัดเจน ควรมีพื้นที่ให้นักเรียนสามารถจะทำงานได้ด้วยตนเอง และทำกิจกรรมด้วยกันในกลุ่มนักเรียนเล็กหรือกลุ่มใหญ่ นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวได้อย่างอิสระจากกิจกรรมหนึ่งไปยังกิจกรรมหนึ่งโดยไม่รบกวนผู้อื่น

3) พื้นที่จัดมุมประสบการณ์ สามารถจัดได้ตามความเหมาะสมขึ้นอยู่กับสภาพของห้องเรียน จัดแยกส่วนที่ใช้เสียงดังและเงียบออกจากกัน เช่น มุมบล็อกลอยห่างจากมุมหนังสือ มุมบทบาทสมมติอยู่ติดกับมุมบล็อก มุมวิทยาศาสตร์อยู่ใกล้มุมศิลปะ ฯลฯ ที่สำคัญจะต้องมีวัสดุ

อุปกรณ์ในมุมอย่างเพียงพอต่อการเรียนรู้ของนักเรียน การเรียนในมุมประสบการณ์อย่างเสริมัก ถูกกำหนดไว้ในตารางกิจกรรมประจำวัน เพื่อให้โอกาสนักเรียนได้ค้นคว้าอย่างเสรี

การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเมตตาวิทยามีความสำคัญต่อนักเรียน เนื่องจากธรรมชาติของนักเรียนในวัยนี้ สนใจที่จะเรียนรู้ ค้นคว้า ทดลอง และต้องการสัมผัสกับสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัว ดังนั้นการจัดเตรียมสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสมตามความต้องการของนักเรียน จึงมีความสำคัญที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้

3. ด้านการหลักสูตรและการสอน ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการจัดหลักสูตรในระดับมาก เนื่องจากด้านการจัดหลักสูตรและการสอน เป็นหัวใจในการจัดการศึกษาโดยตรง เพราะหากการจัดหลักสูตรการสอนไม่มีความพร้อมแล้วนั้น นักเรียนที่จบออกมาก็ขาดคุณภาพ และโรงเรียนก็จะมีไม่มีศักยภาพ แต่โรงเรียนเมตตาวิทยาได้รับความไว้วางใจจากผู้ปกครองในระดับสูงว่าเป็นโรงเรียนที่จัดหลักสูตรและการสอนได้ดี ซึ่งทางโรงเรียนมุ่งพัฒนานักเรียนให้มีความสมดุลทั้งความรู้ ความสามารถและความรับผิดชอบต่อ จัดกิจกรรมให้นักเรียน เรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติจริงฝึกปฏิบัติให้ ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น จัดการประเมินผลการเรียนตามสภาพจริง โดยพิจารณาจากพัฒนาการของนักเรียน ความประพฤติ และการสังเกตพฤติกรรมนักเรียน

4. ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร ผู้ปกครองมีความพึงพอใจด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตรของโรงเรียนเมตตาวิทยาในระดับมาก แสดงว่าโรงเรียนเมตตาวิทยาประสบความสำเร็จในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้กับนักเรียน โดยโรงเรียนได้จัดให้นักเรียนรู้จักเคารพสิทธิผู้อื่น ให้อภัยผู้อื่น การจัดกิจกรรมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน เกิดการใฝ่รู้อยู่เป็นนิจ การจัดกิจกรรมให้นักเรียนกล้าแสดงออกทางด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ด้วยความมั่นใจ และการจัดกิจกรรมให้นักเรียนมีวินัยในตนเองและตรงต่อเวลา จัดกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักรักษาสถาปัตยกรรมของส่วนรวม โรงเรียนเมตตาวิทยาได้เล็งเห็นความสำคัญที่จะให้นักเรียนในโรงเรียนสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และเป็นพลเมืองดีให้กับสังคม การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นการฝึกฝนและสร้างวินัยให้กับนักเรียนเป็นอย่างยิ่ง

โรงเรียนเมตตาวิทยาได้จัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์สำหรับเด็กประถมศึกษา ที่ต้องคำนึงถึงตัวนักเรียนเป็นสำคัญ กิจกรรมที่จัดจะจัดมีความสมดุลกันทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ซึ่งหลักสูตร ได้กำหนดกิจกรรมในระดับประถมศึกษาที่สำคัญคือ กิจกรรมเสรี กิจกรรมสร้างสรรค์ กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ กิจกรรมเสริมประสบการณ์ กิจกรรมกลางแจ้งและเกมการศึกษา

5. ด้านผู้ปกครองและชุมชน ถือว่าเป็นจุดเชื่อมโยงให้โรงเรียนมีความผูกพันกับชุมชน และทำให้ความสามัคคีในหมู่คณะทั้งสองฝ่าย โดยโรงเรียนเมตตาวิทยาได้จัดให้ผู้ปกครองมาเยี่ยมโรงเรียนและประชุมผู้ปกครองทุกภาคเรียน ให้ผู้ปกครองช่วยดูแลการทำการบ้านและพฤติกรรมของ

นักเรียน รายงานความเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบเป็นประจำ จัดทำข่าวสารกิจกรรมของโรงเรียนให้ผู้ปกครองและชุมชนทราบเป็นประจำ จัดให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาและพัฒนาโรงเรียน ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนและช่วยระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา ซึ่งผู้ปกครองกับชุมชนมีความพึงพอใจระดับมากในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนอย่างดีเยี่ยม การสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครองของโรงเรียนเมตตาวิทยานับว่ามีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาเพราะจะทำให้โรงเรียนกับผู้ปกครองนักเรียน มีความเข้าใจในกิจกรรมต่าง ๆ ที่ โรงเรียนจัดขึ้น ซึ่งการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีขึ้นนั้นจะต้องประสานสัมพันธ์กันสองทาง โดยใช้ยุทธวิธีที่หลากหลาย เช่น การประชุมร่วมกัน การใช้สื่อประชาสัมพันธ์ การเยี่ยมผู้ปกครองนักเรียนและการจัดกิจกรรมร่วมกัน

ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยากับเพศของผู้ปกครอง ผู้ปกครองที่เป็นชาย และผู้ปกครองที่เป็นหญิงมีความพึงพอใจในด้านการจัดสภาพแวดล้อมแตกต่างกัน ในเรื่องการจัดอาคารและห้องเรียนสะอาดเป็นระเบียบ สวยงาม และเย็นสบายน่าเรียน โรงเรียนจัดให้มีที่นั่งพักผ่อน มีสนามเด็กเล่น อุปกรณ์กีฬาและห้องนันทนาการ โรงเรียนจัดให้มีบริการน้ำดื่มที่สะอาดไว้ให้นักเรียนตามอาคารเรียนอย่างเพียงพอ มีห้องพยาบาลดูยาเตียงนอนผู้ป่วยและเจ้าหน้าที่ที่ปฐมพยาบาลไว้บริการนักเรียน โรงเรียนจัดมุมประสบการณ์ มุมหนังสือ และมุมอุปกรณ์ไว้ในห้องเรียนเพื่อให้นักเรียนใช้ศึกษาเพิ่มเติม และโรงเรียนจัดให้มีบริเวณธรรมชาติ เช่น ปลูกไม้ดอกไม้ประดับ พืชผักสวนครัว และสวนสมุนไพร พร้อมติดป้ายชื่อ เพื่อให้นักเรียนรู้จัก เหตุที่ผู้ปกครองที่เป็นชาย กับผู้ปกครองที่เป็นหญิงมีความพึงพอใจในด้านการจัดสภาพแวดล้อมแตกต่างกัน เนื่องมาจากความแตกต่างของความรู้สึกนึกคิดระหว่างชายกับหญิงไม่เหมือนกัน ผู้หญิงเป็นเพศที่มีความละเอียดอ่อน มีความประณีตและความเป็นแม่ทำให้มองโลกของลูกในมุมมองที่ดีเสมอ ดังนั้นผู้หญิงจึงมองว่าการที่ลูกของตนจะมีความสุขในการเรียนได้ต้องได้อยู่ในที่ มีบรรยากาศที่ดี สถานที่ปลอดภัย เพราะสัจจตถาญาณของแม่ต้องการให้ลูกของตนอยู่ในที่ปลอดภัย และมีความสุข ดังนั้นโรงเรียนจึงควรที่ดูแลเรื่องสภาพแวดล้อมทุกอย่างเมื่อลูกของตนอยู่ในโรงเรียน สำหรับผู้ปกครองที่เป็นผู้ชายตามปกตินิสัยของเพศชายนั้นยึดถือหลักปฏิบัติเป็นสำคัญ มิได้ให้ความสำคัญเป็นพิเศษในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ แต่จะมองโดยภาพรวม หากลูกของตนเรียนที่โรงเรียนใดแล้วไม่มีปัญหาด้านความประพฤติ และทำตัวเป็นลูกที่ดี ผู้ปกครองส่วนมากก็มักจะพึงพอใจกับบริการที่ได้รับจากทางโรงเรียน

ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยากับระดับช่วงชั้นของนักเรียน ในด้านการจัดสภาพแวดล้อม ด้านหลักสูตรและการสอน ด้าน

กิจกรรมเสริมหลักสูตร และด้านผู้ปกครองและชุมชน ผู้ปกครองมีความพึงพอใจความแตกต่างกัน ผู้ปกครองของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6) มีความพึงพอใจในด้านการจัดสภาพแวดล้อม ด้านหลักสูตรและการสอน ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร และด้านผู้ปกครองและชุมชน มีความพึงพอใจมากกว่าผู้ปกครองของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 1 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 3) เนื่องจากว่านักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 1 เป็นนักเรียนที่มีอายุน้อย ยังมีวุฒิภาวะที่ต้องได้รับการดูแลและเอาใจใส่มากกว่านักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 2 ซึ่งเป็นเด็กโตแล้ว ผู้ปกครองของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 1 จึงต้องพิถีพิถันในความเป็นอยู่ภายในโรงเรียนทุกด้านเพื่อให้ลูกของตนมีความสุขปลอดภัย และได้รับการเรียนรู้อย่างเต็มความสามารถ ส่วนผู้ปกครองของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 2 มองว่าลูกของตนนั้นโตและได้ผ่านการปกป้อง การอบรมสั่งสอนให้สามารถดูแลตัวเองได้แล้วในระดับหนึ่ง จึงคลายความกังวลและไว้วางใจให้โรงเรียนมากขึ้น

โรงเรียนเมตตาวิทยาได้ตระหนักถึงความสำคัญของความเป็นมนุษย์ ไม่ว่าจะยากดีมีจนอย่างไรหากทุกคนได้รับการขัดเกลา ฝึกฝนระเบียบวินัย และการอบรมสั่งสอนให้เป็นคนดีของสังคมแล้วเรื่องฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองจึงไม่ใช่อุปสรรคสำหรับโรงเรียนเมตตาวิทยาในการปฏิบัติหน้าที่ครูที่ดีเพื่ออบรม ให้ความรู้แก่นักเรียน และทางโรงเรียนเชื่อว่านักเรียนทุกคนในโรงเรียนเมตตาวิทยาสามารถเติบโตเป็นพลเมืองดีของประเทศไทยได้อย่างสมบูรณ์

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะของผู้ปกครองจากผลการวิจัยมาพิจารณา เพื่อนำข้อคิดชมดังกล่าวมาปรับปรุงแก้ไขการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา ให้มีประสิทธิภาพและเป็นไปตามความพึงพอใจของผู้ปกครอง เพื่อเป็นการพัฒนาโรงเรียนให้เจริญก้าวหน้าต่อไป โดยจำแนกเป็นรายด้านดังนี้

1. ด้านบุคลากรในโรงเรียน

ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนเมตตาวิทยามีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาในด้านบุคลากรสูงกว่าด้านอื่น ๆ แต่ในด้านบุคลากรยังมีข้อบกพร่องอยู่บ้างในเรื่องที่ครูจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ ยังไม่เป็นที่พึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนมากเท่าที่ควร ซึ่งสาเหตุดังกล่าวเนื่องมาจากครูขาดทักษะในการสอนแบบใหม่ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ส่วนมากจะสอนแบบบรรยายและใช้สื่อในการเรียนการสอนน้อย ดังนั้น ครูที่ทำหน้าที่สอนจึงต้องคอยปรับปรุงและแก้ไขจุดบกพร่องนี้ การพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนจะต้องพัฒนาบุคลากรครูในโรงเรียนอย่างต่อเนื่องตามแผนพัฒนาการจัดการ

ศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา ตามหลัก "การพัฒนาคุณภาพของคนให้แก่สังคมและประเทศชาติ" หมายถึง การทำให้ ครู "สร้างคน" เพื่อให้คนไป "สร้างชาติ"

2. ด้านการจัดสภาพแวดล้อม

การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเมตตาวิทยา โดยภาพรวมได้รับความพึงพอใจในระดับปานกลาง ซึ่งจุดบกพร่องในการจัดสภาพแวดล้อมนี้คือ โรงเรียนไม่มีพื้นที่สำหรับจัดให้มีที่นั่งพักผ่อน สนามเด็กเล่น อุปกรณ์กีฬาและห้องนันทนาการสำหรับนักเรียน เนื่องจากโรงเรียนมีพื้นที่จำกัด ไม่สามารถขยายพื้นที่ให้มากกว่าเดิมได้ และโรงเรียนยังขาดงบประมาณในการสนับสนุน ดังนั้นโรงเรียนจึงได้จัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับการเรียนรู้ของนักเรียนมากขึ้น เช่น ดูแลรักษาความสะอาด ต้นไม้ให้ความร่มรื่นรอบ ๆ บริเวณโรงเรียน จัดที่ติดข้าวประชาสัมพันธ์ สิ่งต่าง ๆ รวมทั้งจัดสนามนักเรียนเล่น พร้อมเครื่องเล่นสนาม รมัถระวังรักษาความปลอดภัยภายในบริเวณ จัดให้มีห้องน้ำ ห้องส้วม และอ่างล้างมือที่สะอาดไว้บริการนักเรียน จัดให้มีเวรทำความสะอาดห้องเรียนทุก ๆ วัน ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งที่ส่งผลต่อการเรียนรู้และพัฒนาการของนักเรียน

3. ด้านหลักสูตรและการสอน

การจัดหลักสูตรและการสอนของโรงเรียนเมตตาวิทยาควรกำหนดสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วยองค์ความรู้ ทักษะหรือกระบวนการการเรียนรู้ และคุณลักษณะหรือค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยนำมาเป็นพื้นฐานสำคัญที่ผู้เรียนทุกคนต้องเรียนรู้ใช้เป็นหลักในการจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างพื้นฐานการคิด และเป็นกลยุทธิ์ในการ แก้ปัญหาและวิกฤตของชาติ และเสริมสร้างพื้นฐานความเป็นมนุษย์และสร้างศักยภาพของนักเรียนในการคิดและการทำงานอย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้เด็กได้นำความรู้และทักษะด้านภาษาศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์เรื่อง การจัดการ การบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย การประยุกต์ภูมิปัญญาไทย ความรู้และทักษะไปประกอบอาชีพและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

4. ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร

โรงเรียนเมตตาวิทยาเป็นโรงเรียนที่ได้รับทุนบริจาคในการก่อตั้งโรงเรียนและบริหารโรงเรียน ดังนั้นกิจกรรมทุกอย่างที่โรงเรียนจะจัดตั้งขึ้นมาจึงต้องพิจารณาว่ามีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด เพื่อมิให้การจัดกิจกรรมนั้นเกิดการสูญเปล่า กิจกรรมที่ทางโรงเรียนได้จัดขึ้นมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาศักยภาพของเด็ก และเพื่อให้เด็กได้แสดงออก เป็นเด็กช่างคิด ช่างทำ และช่างสังเกตที่สำคัญเพื่อพัฒนาการทั้งทางด้าน ร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา มีวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต รักวัฒนธรรมไทย มีเอกลักษณ์ไทย มีมรรยาทและการวางตนใน

สังคมรู้จักประมาณตนเอง เพราะเด็กในวัยประถมศึกษาเป็นวัยที่รับรู้ได้เร็ว และมีความทรงจำที่ดีเยี่ยม โรงเรียนจึงได้จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เน้นพัฒนาให้เด็กได้เจริญเติบโตอย่างสมบูรณ์

5. ด้านผู้ปกครองและชุมชน

ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนเมตตาวิทยากับผู้ปกครองและชุมชน ยังคงมีความปรองดองและมีความสัมพันธ์อันดีต่อกันอย่างแน่นแฟ้น จะเห็นได้จากผู้ปกครองมีความพึงพอใจในระดับมากในด้านผู้ปกครองและชุมชน อย่างไรก็ตามถึงแม้ความสัมพันธ์ในปัจจุบันจะอยู่ในระดับที่ดีแล้ว ทางโรงเรียนก็มีได้ปล่อยเลยไว้เช่นเดิม ยังคงมุ่งพัฒนาความสัมพันธ์นี้ให้แน่นแฟ้นกว่าเดิม โดยการเชิญชวนให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในโรงเรียน โดยให้เสนอความคิดเห็น เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมของนักเรียน และทางโรงเรียนก็ได้รายงานผลการเรียน และรายงานความประพฤติของนักเรียนให้ ผู้ปกครองทราบอยู่เป็นประจำ เพื่อจะได้ร่วมกันพัฒนาตัวเด็กให้มีพัฒนาการที่ดีต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำวิจัยชั้นเรียน หรือวิจัยที่มุ่งเป้าหมายกลุ่มประชากรไปยังบุคลากรภายในโรงเรียน เพื่อนำผลวิจัยนั้นมาปรับใช้กับการบริหารบุคลากรภายในโรงเรียน
2. ควรเปลี่ยนรูปแบบการวิจัย จากแบบสอบถามเป็นแบบสัมภาษณ์ หรือแบบสังเกต หรือใช้หลายรูปแบบร่วมกัน เพื่อให้ได้ผลการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างได้ทั่วถึง
3. ควรศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบการวิจัยแบบก่อนและหลังการวิจัย เพื่อสรุปผลหาความแตกต่างของความพึงพอใจระหว่างก่อนและหลังการวิจัย
4. ควรศึกษากลุ่มเป้าหมายอื่น เช่น นักเรียน เพราะนักเรียนเป็นผู้ใช้และเป็นผู้เรียนรู้ในกระบวนการจัดการศึกษาโดยตรง

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรรกร ขวติ. ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่ตั้งอยู่นอกเขตเทศบาล. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2545.
- กาญจนา อรุณสุขจุ. ความพึงพอใจของสมาชิกสหกรณ์ต่อการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรไชยปราการจำกัด อำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2546.
- กุศศักดิ์ สารกิตติพันธ์. ความพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ศิษย์เก่า และครูที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยา. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. ประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก. รายงานการปฏิรูปการศึกษาไทย. 49 (15 มกราคม 2543) : 1.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์บริษัทพริก หวานกราฟฟิค จำกัด, 2545.
- ชัยอนันต์ สมุทวณิช. รายงานการวิจัยระบบบริหารจัดการเพื่อการจัดสรรทรัพยากรสำหรับการศึกษาระดับพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิชการพิมพ์, 2542
- ประคอง กรรณสูตร. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
- ปรัชญา เวสารัชช. หลักการจัดการศึกษา. 2545 . [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <http://www.area.ge.go.th/phayao1/data/b01.doc>
- ปิยวรรณ ประคุณคงชัย. ความพึงพอใจของผู้ป่วยนอกต่อการบริการของโรงพยาบาลของรัฐ : ศึกษากรณีจังหวัดนครสวรรค์. กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล, 2533.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
- มณี โพธิ์เสน. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต เรื่อง ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนโพธิ์เสนวิทยา อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2542.

- มณีวรรณ นามโสม. การประเมินโครงการการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาจังหวัด
ขอนแก่นของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
ขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2538.
เมตตาวิทยา, โรงเรียน. แผนพัฒนาการจัดการศึกษาโรงเรียนเมตตาวิทยา, กรุงเทพฯ : โรงเรียน
เมตตาวิทยา, 2545 – 2547.
- ยุทธชัย เฉลิมชัย และอุทัยวรรณ เฉลิมชัย. รายงานการวิจัยรูปแบบและพัฒนาการจัดการศึกษา
โดยครอบครัวในสังคมไทย. กรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
แห่งชาติ, 2543.
- รุ่ง แก้วแดง. "คำนำ", ปฏิรูปการเรียนรู้ ผู้เรียนสำคัญที่สุด ฉบับพ่อแม่. สำนักงานคณะ
กรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2541.
- รติพร ภาธรภูวนนท์. การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ปีการศึกษา 2538.
วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2538.
- วิรุฬ พรรณเทวี. "ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของหน่วยงานกระทรวง
มหาดไทย ในอำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน." วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2542.
- วีระ ประเสริฐศิลป์. "ครูยุคปฏิรูป : ผู้กอบกู้วิกฤตการศึกษาชาติ". เกษียณสาร.
กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, 2545.
- สุวิมล ตีรกานันท์. ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์ : แนวทางสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546.
- อภิชาติ แพทย์พงษ์. ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็น
สื่อการสอนของโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2545.
- อภิรัตน์ ถาวรนนท์. ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนกุยบุรี
วิทยา อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันราชภัฏสวนดุสิต, 2546.
- อิสริยา พจนารวี. ความพึงพอใจของผู้ปกครองและผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการสถาน
ศึกษาพื้นฐานที่มีต่อการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
จังหวัดเลย. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม, 2544.

- Barnes, Rhoda Ann. African American Parents' Involvement in Their Children's Schooling. Dissertation Abstracts International. 55 (10) : 3152-a ; April, 1995.
- Wolman, Benjamin B. Dictionary of Behavioral Science. Van Nostrand : Reinheld company, 1973.
- Chaplin, J.P. Dictionary of Psychology. London : Perguin Book, 1968.
- Cronbach, Lee Joseph. Essentials of Psychological Testing. 3rd.,ed, New York : Harper & Row, 1970.
- Friesen, F, (1997, June). Survey of Parental Attitudes and Opinions Concerning Student Discipline in Sasatchewan Elementary School. Dissertation Abstracts International, 35 (3), p 642 – A, 1997.
- Havighurst, Robert J. Development Tasks and Education. New York : David Mckay, 1972.
- Wallestein, Harvey . An Introduction to Town Planning Techniques. London : Hutchisow, 1971.
- Lakin, Elizabert. "The Preschool Administrator : Perspectives on Leadership in Early Childhood Education (Daycare)," Dissertation Abstracts Internatinal, 1992.
- Sorbello, A.F. (1978, August) Description for Actual and Ideal Roles in School Community Relations for Parents of Elementary School Children in Selected School Districts. Dissertation Abstracts International, 39, p 598-a, 1978.
- Williams, Stacey Ann. Factors Influencing Job Satisfaction And Motivation : A Comparative Study Of Male And Female Health Care Managers. Master's Abstracts International. 36(05) L 6322-A ; October, 1998.

ภาคผนวก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุภรณ์ ลิ้มบริบูรณ์ หัวหน้าโปรแกรมวิชาการวัดผลการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
2. อาจารย์บังอร ทองมอญ ผู้อำนวยการโรงเรียนบางมด (ตันเปาวิทยาคาร)
3. อาจารย์ลัดดา อินทวงศ์ ครูใหญ่โรงเรียนเมตตาวิทยา
4. อาจารย์พวงผกา จิตติยศรา ผู้อำนวยการโรงเรียนสามัคคีบำรุง
5. อาจารย์รุ่งทิพย์ ยอดประดู่ ครูใหญ่โรงเรียนคลองรางจาก

ที่ ศธ บส. 0564.11.1/8

สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

4 มีนาคม 2547

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุภรณ์ ลิ้มบริบูรณ์ หัวหน้าโปรแกรมวิชาการพัฒนการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นางประทุม สระทองยอด หัวหน้าแผนกวิชาการโรงเรียนเมตตาวิทยา ปัจจุบันกำลัง
ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา" ตาม
หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) ของสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
โดยมีคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิระ	ประเสริฐศิลป์	ประธานกรรมการควบคุม
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์มณี	เหมทานนท์	กรรมการควบคุม
3. พันตำรวจโทหญิงพัชรา	สินลอยมา	กรรมการควบคุม

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความ
สามารถที่จะให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้เกียรติเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังกล่าว
ขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร. สรายุทธ์ เศรษฐสุวรร)

ประธานกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
(การบริหารการศึกษา)

โปรแกรมวิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-2890-2000 ต่อ 521

โทรสาร 0-2890-2000 ต่อ 521

ที่ ศธ บส. 0564.11.1/8

สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

4 มีนาคม 2547

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์บังอร ทองมอญ ผู้อำนวยการโรงเรียนบางมด (ตันเปาว์วิทยาคาร)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นางประทุม สระทองยอด หัวหน้าแผนกวิชาการโรงเรียนเมตตาวิทยา ปัจจุบันกำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา" ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) ของสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยมีคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิระ ประเสริฐศิลป์ ประธานกรรมการควบคุม
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์มณี เหมทานนท์ กรรมการควบคุม
3. พันตำรวจโทหญิงพัชรา ลินลอยมา กรรมการควบคุม

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถที่จะให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้เกียรติเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังกล่าว ขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร. สรายุทธ์ เศรษฐขจร)

ประธานกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
(การบริหารการศึกษา)

โปรแกรมวิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-2890-2000 ต่อ 521

โทรสาร 0-2890-2000 ต่อ 521

ที่ ศธ บส. 0564.11.1/8

สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

4 มีนาคม 2547

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ลัดดา อินทวงศ์ ครูใหญ่โรงเรียนเมตตาวิทยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นางประทุม สระทองยอด หัวหน้าแผนกวิชาการโรงเรียนเมตตาวิทยา ปัจจุบันกำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา" ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) ของสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยมีคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วระ ประเสริฐศิลป์ ประธานกรรมการควบคุม
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์มณี เหมทานนท์ กรรมการควบคุม
3. พันตำรวจโทหญิงพัชรา สิ้นลอยมา กรรมการควบคุม

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถที่จะให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้เกียรติเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังกล่าว ขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร. สรายุทธ์ เศรษฐขจร)

ประธานกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
(การบริหารการศึกษา)

โปรแกรมวิชาการบริหารการศึกษา
โทรศัพท์ 0-2890-2000 ต่อ 521
โทรสาร 0-2890-2000 ต่อ 521

ที่ ศธ บส. 0564.11.1/8

สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

4 มีนาคม 2547

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์พวงผกา จิตติยศรา ผู้อำนวยการโรงเรียนสามัคคีบำรุง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นางประทุม สระทองยอด หัวหน้าแผนกวิชาการโรงเรียนเมตตาวิทยา ปัจจุบันกำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา” ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) ของสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยมีคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วระ	ประเสริฐศิลป์	ประธานกรรมการควบคุม
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์มณี	เหมทานนท์	กรรมการควบคุม
3. พันตำรวจโทหญิงพัชรา	สินลอยมา	กรรมการควบคุม

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถที่จะให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้เกียรติเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังกล่าว ขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร. สรายุทธ์ เศรษฐขจร)

ประธานกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
(การบริหารการศึกษา)

โปรแกรมวิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-2890-2000 ต่อ 521

โทรสาร 0-2890-2000 ต่อ 521

ที่ ศธ บส. 0564.11.1/8

สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี

เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

4 มีนาคม 2547

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์รุ่งทิพย์ ยอดประดู่ ครูใหญ่โรงเรียนคลองรางจาก

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นางประทุม สระทองยอด หัวหน้าแผนกวิชาการโรงเรียนเมตตาวิทยา ปัจจุบันกำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา” ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) ของสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยมีคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วาระ	ประเสริฐศิลป์	ประธานกรรมการควบคุม
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์มณี	เหมทานนท์	กรรมการควบคุม
3. พันตำรวจโทหญิงพัชรา	สินลอมมา	กรรมการควบคุม

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถที่จะให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้เกียรติเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังกล่าว ขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร. สรายุทธ์ เศรษฐขจร)

ประธานกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
(การบริหารการศึกษา)

โปรแกรมวิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-2890-2000 ต่อ 521

โทรสาร 0-2890-2000 ต่อ 521

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม
เรื่อง ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษา
ของโรงเรียนเมตตาวิทยา

.....

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสอบถามความพึงพอใจของท่านที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยาใน 5 ด้านดังนี้ คือ ด้านบุคลากรในโรงเรียน ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ด้านหลักสูตรและการสอน ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านผู้ปกครองและชุมชน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำแนะนำ โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ที่ตรงกับข้อมูลของท่าน

1. เพศของท่าน

- ☐ ชาย
☐ หญิง

2. บุตรหลานของท่านเรียนอยู่ในระดับชั้นใด

- ☐ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
☐ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
☐ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
☐ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
☐ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
☐ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน เมตตาวิทยา

คำแนะนำ โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความพึงพอใจของท่านที่มีต่อการ
จัดการศึกษาของโรงเรียนเมตตาวิทยา

ข้อที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านบุคลากรในโรงเรียน					
1	ครูมีความตั้งใจและอุทิศตนเพื่อทำหน้าที่พัฒนาคุณภาพนักเรียน					
2	ครูมีความใกล้ชิด เป็นกันเอง และเป็นที่ปรึกษาที่ดีแก่นักเรียน					
3	ครูประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน.....					
4	ครูมีความรัก ความเมตตานักเรียนโดยเสมอหน้า ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง.....					
5	ครูมีระเบียบวินัย ตรงต่อเวลา และรับผิดชอบต่อหน้าที่					
6	ครูมีความขยัน เอาใจใส่ต่อหน้าที่ และทุ่มเทการทำงานให้โรงเรียน					
7	ครูเป็นคนมีเหตุผล ไม่เจ้าอารมณ์และมีอคติต่อนักเรียน					
8	ครูจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนรู้ และอำนวยความสะดวกให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้.....					
9	ครูจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับนักเรียนในแต่ละระดับการศึกษา.....					
10	ครูพัฒนาตนเอง ทั้งด้านความรู้ ความสามารถในการสอน และการประพฤติปฏิบัติตนอยู่เสมอ					

ข้อที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านการจัดสภาพแวดล้อม					
1	อาคารเรียนและห้องเรียนสะอาด เป็นระเบียบ สวยงาม และเย็นสบายน่าเรียน.....					
2	บริเวณโรงเรียนสะอาด สวยงาม ร่มรื่น น่าอยู่.....					
3	โรงเรียนจัดให้มีที่นั่งพักผ่อน สนามเด็กเล่น อุปกรณ์กีฬา และห้องนันทนาการสำหรับนักเรียน.....					
4	โรงเรียนจัดให้มีห้องน้ำ ห้องส้วม และอ่างล้างมือที่สะอาด ไว้บริการนักเรียน.....					
5	โรงเรียนจัดบริการน้ำดื่มที่สะอาดไว้ให้นักเรียนตามอาคารเรียนอย่างเพียงพอ.....					
6	โรงเรียนมีห้องพยาบาล ตู้ยา เตียนนอนผู้ป่วย และเจ้าหน้าที่ปฐมพยาบาล ไว้บริการนักเรียน.....					
7	โรงเรียนจัดมุมประสบการณ์ มุมหนังสือ และมุมอุปกรณ์ไว้ในห้องเรียนเพื่อให้นักเรียนใช้ศึกษาเพิ่มเติม.....					
8	โรงเรียนจัดให้มีห้องสมุด ห้องปฏิบัติการ และห้องคอมพิวเตอร์ ให้นักเรียนศึกษาค้นคว้า.....					
9	โรงเรียนจัดให้มีบริเวณธรรมชาติ เช่น ปลูกไม้ดอกไม้ประดับ พืชผักสวนครัว และสวนสมุนไพร พร้อมติดป้ายชื่อ เพื่อให้นักเรียนรู้จัก.....					
10	โรงเรียนจัดทำภาพและคำกลอนสอนใจติดไว้ตามต้นไม้ บริเวณที่นั่งเล่น และที่ต่าง ๆ เพื่อเป็นคติสอนใจนักเรียน.....					

ข้อที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านหลักสูตรและการสอน					
1	จัดหลักสูตรโดยมุ่งพัฒนานักเรียนให้มีความสมดุล ทั้งความรู้ ความสามารถ ความคิด ความดีงาม และความรับผิดชอบต่อสังคม					
2	จัดหลักสูตรและการเรียนการสอนโดยมุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนให้เหมาะสมแก่วัยและศักยภาพ					
3	ส่งเสริมให้นักเรียนพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ.....					
4	จัดเนื้อหาสาระ และกิจกรรมสอดคล้องกับความสนใจ ความถนัด และความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียน					
5	นำปัญหาในชุมชน และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาจัดทำสาระของหลักสูตร.....					
6	ปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ไว้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้					
7	จัดกิจกรรมให้นักเรียนเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงฝึกปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น.....					
8	ฝึกให้นักเรียนรู้จักคิดและรู้จักนำความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาได้					
9	พัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ.....					
10	จัดการประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริง โดยพิจารณาจากพัฒนาการของนักเรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบ					

ข้อที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร					
1	จัดกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักเคารพสิทธิของผู้อื่นรู้จักเกรงใจ ให้เกียรติ และให้อภัยผู้อื่น					
2	จัดกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักรักษามลประโยชน์ของส่วนรวม ไม่ทำลายสิ่งของผู้อื่นของสาธารณะและสิ่งแวดล้อม.....					
3	จัดกิจกรรมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อยู่เป็นนิจ					
4	จัดกิจกรรมให้นักเรียนรักศักดิ์ศรีของตนเอง ด้วยการพึ่งตนเอง ช่วยตนเองได้					
5	จัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ตลอดเวลา และทุกสถานที่					
6	จัดพานักเรียนไปศึกษายังแหล่งการเรียนรู้ในชุมชน					
7	จัดกิจกรรมให้นักเรียนกล้าแสดงออกทางด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ด้วยความมั่นใจ					
8	จัดกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักปกครองกันเองโดยใช้หลักประชาธิปไตย					
9	จัดกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักรับผิดชอบหน้าที่ของตน					
10	จัดกิจกรรมให้นักเรียนมีวินัยในตนเอง และตรงต่อเวลา					

ข้อที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านผู้ปกครองและชุมชน					
1	จัดกิจกรรมให้ผู้ปกครองมาเยี่ยมโรงเรียน และประชุมผู้ปกครองทุกภาคเรียน					
2	รายงานความเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบเป็นประจำ					
3	โรงเรียนจัดทำข่าวสารกิจกรรมของโรงเรียนให้ผู้ปกครองและชุมชนทราบเป็นประจำ					
4	ให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูลูกและธรรมชาติตามพัฒนาการของเด็ก					
5	ให้ผู้ปกครองช่วยดูแลการทำการบ้าน และพฤติกรรมของนักเรียน					
6	ให้ผู้ปกครองเข้าใจปรัชญา ความมุ่งหมาย และแนวทางการจัดการศึกษาของโรงเรียน					
7	โรงเรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน					
8	จัดให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาและพัฒนาโรงเรียน					
9	ให้สถานประกอบการในชุมชนมีส่วนร่วมในการฝึกสอนอาชีพให้แก่นักเรียน					
10	ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน และช่วยระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

[illegible]

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ	นางประทุม สระทองยอด
วัน เดือน ปี เกิด	2 เมษายน 2504
สถานที่เกิด	75 หมู่ 9 ตำบลโนเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	437 หมู่ 9 ซอยสุขสวัสดิ์ 52 ถนนสุขสวัสดิ์ แขวงราษฎร์บูรณะ เขตราษฎร์บูรณะ กรุงเทพมหานคร 10140
ตำแหน่งปัจจุบัน	หัวหน้าแผนกวิชาการโรงเรียนเมตตาวิทยา
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนเมตตาวิทยา เลขที่ 437 หมู่ 4 ซอยสุขสวัสดิ์ 52 แขวงราษฎร์บูรณะ เขตราษฎร์บูรณะ กรุงเทพมหานคร 10140
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2523 สำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 วิทยาลัยอาชีวศึกษานครราชสีมา พ.ศ. 2524 สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยอาชีวศึกษานครราชสีมา พ.ศ. 2526 สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยอาชีวศึกษานครราชสีมา พ.ศ. 2527 สำเร็จการศึกษาประโยคครูมัธยม วิทยาลัยเทคโนโลยี และอาชีวศึกษาวิทยาลัยเขตเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดนครราชสีมา พ.ศ. 2530 สำเร็จการศึกษา คณะครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2529 ครูโรงเรียนเมตตาวิทยา พ.ศ. 2538 หัวหน้างานอาคารสถานที่ พ.ศ. 2539 หัวหน้างานวิชาการ พ.ศ. 2547 หัวหน้าแผนกวิชาการ